

DOLOŽKA VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU S CELOŠTÁTNYM DOSAHOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike.

2. Hlavné ciele

Predložený strategický dokument s celoštátnym dosahom (ďalej len „strategický dokument“) bol vypracovaný na základe uznesenia vlády SR č. 161/2026 zo dňa 22. 04. 2026, ktorým bolo podpredsedníčke vlády a ministerke hospodárstva SR uložené pripraviť a následne predložiť na rokovanie vlády SR strategický dokument v súvislosti s plnením cieľa C19.9 „Vytvorenie pilotných oblastí vhodných na rozvoj veternej energie („go-to areas“)“ v rámci Komponentu 19 REPowerEU Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, a zároveň zabezpečiť proces strategického environmentálneho posudzovania (ďalej len „SEA“).

Hlavným cieľom strategického dokumentu je formálne vymedziť a na národnej úrovni identifikovať akceleračné zóny (ďalej len „AZ“) pre veternú energiu v Slovenskej republike v zmysle požiadaviek Metodiky pre rozvoj veternej energetiky v Slovenskej republike – príprava akceleračných zón vhodných na rozvoj veternej energie (ďalej len „Metodika AZ“). Prostredníctvom stanovenia záväzných zmierňujúcich opatrení pre AZ tento dokument zabezpečuje, že rozvoj veternej energetiky prispeje k napĺňaniu klimatických a energetických cieľov Slovenskej republiky, dekarbonizácii hospodárstva a posilneniu energetickej bezpečnosti štátu bez neprimeraných negatívnych vplyvov na prírodu a miestnych obyvateľov.

Medzi ďalšie špecifické ciele patrí:

- Plnenie plánu obnovy a odolnosti SR – Strategický dokument sa zameria aj na rozvoj pilotných oblastí vhodných na rozvoj veternej energie („go-to areas“) s celkovým kombinovaným inštalovaným výkonom najmenej 300 MW (v tzv. pilotných zónach na rozvoj veternej energie), čím sa naplní podstatná časť komponentu C19, reformy 2, Plánu obnovy a odolnosti SR.
- Plnenie medzinárodných záväzkov – Prispiet' k dosiahnutiu cieľov Európskej únie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“) do roku 2030, k zníženiu emisií skleníkových plynov a k podpore dekarbonizácie energetiky.
- Príspevok k implementácii Aktualizovaného integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021–2030 – Aktualizovaný INEKP stanovuje cieľ inštalovanej kapacity veterných elektrární na úrovni 750 MW do roku 2030, pričom sa predpokladá, že AZ môžu pokryť významnú časť stanoveného cieľa.
- Zjednodušenie a urýchlenie schvaľovacích procesov – Vytvoriť dokument, ktorý umožní zjednodušené schvaľovanie projektov. V AZ sa bude uplatňovať zrýchlený režim posudzovania a povoľovania v zmysle novelizovanej legislatívy, pričom maximálna dĺžka celkového povoľovacieho konania by mala byť obmedzená na 12 mesiacov.

- Ochrana životného prostredia a obyvateľstva – Zabezpečiť minimalizáciu negatívnych vplyvov na prírodu, krajinu a obyvateľstvo. Výber zón sa uskutoční tak, aby sa rešpektovala ochrana životného prostredia, miestnych komunít a zdravia obyvateľstva.
- Stanovenie záväzných pravidiel a zmierňujúcich opatrení – Kľúčovou súčasťou dokumentu je stanovenie záväzných pravidiel a zmierňujúcich opatrení, ktoré musí budúci správca AZ overiť v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „EIA“) a budúci individuálny investor dodržať vo svojich plánoch, aby mohol prístup k realizácii na úrovni individuálneho projektu.
- Podpora energetickej bezpečnosti – Znížiť závislosť Slovenskej republiky od dovozu fosílnych palív a diverzifikovať zdroje energie.
- Podpora lokálneho rozvoja a komunitnej energetiky – Uvedenie AZ do praxe pomôže zabezpečiť, aby rozvoj veternej energetiky v AZ prinášal priame socioekonomické benefity dotknutým obciam a regiónom (napr. cez komunitné fondy, podiel na zisku z výroby, alebo rozvoj miestnej infraštruktúry).

Strategický dokument má koncepčný charakter a nenahrádza konkrétne rozhodnutia pri povoľovaní, ktoré sa vydávajú podľa osobitných predpisov.

3. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Príprava AZ pre veternú energiu na Slovensku vychádza z medzinárodných a európskych záväzkov zameraných na dekarbonizáciu, zvýšenie energetickej bezpečnosti a zníženie závislosti od fosílnych palív. Základným pilierom je Európska zelená dohoda a balík „Fit for 55“, no z hľadiska legislatívneho postupu najmä smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2413 (ďalej len „Smernica RED III“). Táto Smernica členským štátom ukladá povinnosť urýchliť zavádzanie OZE a identifikovať takzvané „oblasti zrýchlenia výroby energie z OZE“ (AZ), v ktorých bude povoľovanie projektov zjednodušené a zrýchlené. Na vnútroštátnej úrovni je tento proces podporený reformami v Pláne obnovy a odolnosti SR, konkrétne v Komponente 19 REPowerEU, z ktorého pre Slovensko vyplýva priamy záväzok prijať metodiky a vytvoriť pilotné oblasti vhodné na rozvoj veternej energie.

Do slovenského právneho poriadku boli tieto európske požiadavky transponované prostredníctvom úprav energetickej a environmentálnej legislatívy. Kľúčovou je novela zákona č. 309/2009 Z. z. o podpore OZE, ktorá právne definuje AZ a zavádza inštitút takzvaného prevažujúceho verejného záujmu pre budovanie OZE a ich pripájanie do sústavy. Zásadné zmeny nastali aj v zákone č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) a v zákone č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktoré zaviedli inštitút „zjednoteného povoľovania“ pre osobitné prevádzky. V tomto procese Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „SIŽP“) preberá funkciu špeciálneho stavebného úradu a funguje ako jednotný kontaktný bod (one-stop shop). Rámec pre samotnú odbornú identifikáciu zón sa kodifikoval vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 354/2025 Z. z. o kritériách pre rozvoj veternej energetiky (ďalej len „Vyhláška MŽP SR“) a na ňu nadväzujúcou schválenou Metodikou AZ.

Vzťah navrhovaného strategického dokumentu k ostatným koncepčným a legislatívnym materiálom na národnej a medzinárodnej úrovni vyplýva z jeho charakteru celoštátneho koncepčného materiálu pre rozvoj veternej energetiky. Strategický dokument nadväzuje najmä

na Smernicu RED III, Európsku zelenú dohodu, iniciatívu REPowerEU a súvisiace energeticko-klimatické politiky Európskej únie.

Na národnej úrovni je dokument v súlade najmä s Plánom obnovy a odolnosti SR, Aktualizovaným INEKP, Stratégiou environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030, Nízkouhlíkovou stratégiou rozvoja Slovenskej republiky a s Vyhláškou MŽP SR vrátane nadväzujúcej Metodiky AZ.

II. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a posudzovania

Predložený strategický dokument bol vypracovaný na základe uznesenia vlády SR č. 161/2026 zo dňa 22. 04. 2026 a v nadväznosti na požiadavky vyplývajúce z plnenia záväzkov Slovenskej republiky v oblasti rozvoja OZE a implementácie opatrení Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky. Uvedeným uznesením vlády SR bolo MH SR uložené pripraviť a predložiť na rokovanie vlády SR strategický dokument v súvislosti s plnením cieľa C19.9 „Vytvorenie pilotných oblastí vhodných na rozvoj veternej energie („go-to areas“)“ v rámci Komponentu 19 REPowerEU Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a zároveň zabezpečiť proces SEA.

Cieľom strategického dokumentu je vymedziť a na národnej úrovni identifikovať AZ pre veternú energiu v Slovenskej republike v súlade s príslušnou metodikou a stanoviť podmienky na minimalizáciu negatívnych vplyvov na životné prostredie.

Súčasťou prípravy strategického dokumentu bol aj proces identifikácie vhodných území pre AZ. Procesu samotnej odbornej identifikácie území predchádzali prípravné a koordinačné aktivity realizované v rámci medzirezortnej pracovnej skupiny zriadenej pod záštitou Úradu podpredsedu vlády SR pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku za účasti MH SR a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“). Výsledkom týchto aktivít bolo spracovanie komplexnej geografickej analýzy Slovenskou agentúrou životného prostredia (SAŽP), ktorá identifikovala 35 predbežných AZ pre veternú energiu. Tento súbor lokalít následne predstavoval podklad pre ďalšie odborné hodnotenie vykonané na MH SR na základe kritérií stanovených v Metodike AZ, pričom finálny výber lokalít bol realizovaný zo strany MH SR. Na základe dodatočných kritérií, najmä veterného potenciálu, možností pripojenia do elektrizačnej sústavy a zohľadnenia požiadaviek obrany štátu a letovej prevádzky, bolo do strategického dokumentu zaradených 8 AZ, ktoré boli predmetom následného procesu SEA.

Proces SEA prebehol v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. a pozostával z jednotlivých na seba nadväzujúcich krokov. Proces SEA bol začatý dňa 28. 04. 2026 zverejnením oznámenia o strategickom dokumente na webových sídlach MH SR a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“). Následne prebehlo pripomienkové konanie v trvaní 15 kalendárnych dní. Na základe doručených stanovísk bol dňa 19. 05. 2026 vydaný a zverejnený rozsah hodnotenia, pričom lehota na uplatnenie pripomienok k rozsahu hodnotenia bola 10 kalendárnych dní, do 29. 05. 2026.

Dňa 10. 06. 2026 bola zverejnená správa o hodnotení strategického dokumentu spolu s návrhom strategického dokumentu. Následne bolo začaté 21-dňové pripomienkové konanie, ktoré trvalo do 01. 07. 2026. V jeho rámci sa dňa 24. 06. 2026 uskutočnilo verejné prerokovanie predmetných dokumentov. Toto prerokovanie však nebolo možné z kapacitných a bezpečnostných dôvodov riadne ukončiť. Z uvedeného dôvodu sa verejné prerokovanie uskutočnilo v náhradnom termíne dňa 09. 07. 2026.

Po ukončení pripomienkového konania príslušný orgán, MŽP SR, zabezpečil vyhodnotenie doručených pripomienok a stanovísk. Následne dňa 10. 07. 2026 určilo MŽP SR spracovateľa odborného posudku.

Odborný posudok vypracovala odborne spôsobilá osoba v zákonom stanovenej lehote v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. Odborný posudok obsahuje najmä posúdenie úplnosti správy o hodnotení, vyhodnotenie doručených stanovísk, posúdenie vplyvov na životné prostredie, zhodnotenie použitých metód a údajov, posúdenie variantných riešení a návrh opatrení na elimináciu alebo zmiernenie nepriaznivých vplyvov. Súčasťou odborného posudku bol návrh záverečného stanoviska.

Následne vydalo MŽP SR v zákonom stanovenej lehote záverečné stanovisko, ktoré obsahuje celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a odporúčanie jeho prijatia v upravenej podobe v zmysle požiadaviek kapitoly VI.3. záverečného stanoviska.

Po vydaní záverečného stanoviska zabezpečilo MH SR úpravu a finalizáciu strategického dokumentu. V strategickom dokumente boli zohľadnené výsledky posudzovania, záverečné stanovisko a relevantné pripomienky. Súčasťou dokumentu je predmetná doložka vplyvov na životné prostredie. Strategický dokument bude následne predložený na rokovanie vlády Slovenskej republiky. Po jeho schválení bude zabezpečené monitorovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie. MH SR bude ako vecný gestor a orgán vymedzujúci a schvaľujúci AZ na národnej úrovni vyhodnocovať úspešnosť implementácie stratégie a sledovať prínos AZ k plneniu cieľov v oblasti klímy a energetiky. Na základe výsledkov monitorovania a hodnotenia budú v prípade potreby prijaté opatrenia vrátane aktualizácie strategického dokumentu.

Cieľom procesu SEA bolo zabezpečiť zohľadnenie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v procese rozhodovania na národnej úrovni, a to so zapracovaním stanovísk dotknutých orgánov, odborných organizácií a verejnosti.

Strategický dokument bol predmetom procesu SEA podľa zákona č. 24/2006 Z. z., ktorý prebiehal v jednotlivých na seba nadväzujúcich procesných krokoch:

Oznámenie o strategickom dokumente

27. 04. 2026	oznámenie o strategickom dokumente bolo odoslané z MH SR v súlade s § 5 zákona č. 24/2006 Z. z.
27. 04. 2026	oznámenie o strategickom dokumente prevzalo MŽP SR
28. 04. 2026	MŽP SR zverejnilo oznámenie o strategickom dokumente v centrálnom informačnom systéme MŽP SR (Enviroportál) a MH SR na svojom webovom sídle
28. 04. – 13. 05. 2026	pripomienkovanie oznámenia o strategickom dokumente

Rozsah hodnotenia strategického dokumentu

19. 05. 2026	rozsah hodnotenia určený MH SR v spolupráci s MŽP SR
19. 05. 2026	zverejnenie rozsahu hodnotenia v centrálnom informačnom systéme MŽP SR (Enviroportál) a na webovom sídle MH SR
19. 05 - 29. 05. 2026	pripomienkovanie rozsahu hodnotenia

Správa o hodnotení strategického dokumentu

10. 06. 2026	MH SR predložilo správu o hodnotení spolu s návrhom strategického dokumentu na MŽP SR
10. 06. 2026	MŽP SR zverejnilo správu o hodnotení spolu s návrhom strategického dokumentu vo svojom centrálnom informačnom systéme (Enviroportál) a MH SR na svojom webovom sídle
10. 06. - 01. 07. 2026	pripomienkovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu
24. 06. 2026	verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu v priestoroch hotela Tatra
09. 07. 2026	verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu v Incheba Expo Aréne

Odborný posudok k strategickému dokumentu

10. 07. 2026	MŽP SR určilo za spracovateľa odborného posudku RNDr. Vladimíra Kočvaru, zapísaného v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom: 391/2006 - OPV
05. 08. 2026	vypracovanie odborného posudku odborne spôsobilou osobou RNDr. Vladimírom Kočvarom (ADONIS CONSULT, s.r.o.)
05. 08. 2026	MH SR doručilo odborný posudok na MŽP SR

Záverečné stanovisko z posúdenia strategického dokumentu

13. 08. 2026	Záverečné stanovisko MŽP SR
--------------	-----------------------------

2. Stanoviská predložené k správe o hodnotení strategického dokumentu na vládnej úrovni a ich vyhodnotenie (akceptované, neakceptované)

Podľa § 12 zákona 24/2006 Z. z. boli v zákonom stanovenej lehote doručené na MH SR 103 písomných stanovísk a na MŽP SR 160 písomných stanovísk. Strategický dokument a správa o hodnotení nebola predmetom cezhraničného posudzovania. Dodatočne, na žiadosť Ministerstva životného prostredia Českej republiky, odboru posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len MŽP ČR“) zo dňa 14. 06. 2026 MŽP SR poslalo dňa 22. 07. 2026 MŽP ČR v súlade s § 42 zákona č. 24/2006 Z. z., ktorým sa transponuje čl. 7 smernice SEA, a v súlade s čl. 10 Protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení (Kyjevský protokol) k Espoo dohovoru, na vyjadrenie návrh strategického dokumentu a správu o hodnotení. MŽP ČR svoje stanovisko zaslalo dňa 03. 08. 2026 v ktorom vyslovilo výhrady k AZ-1 a AZ-2 a požadovalo vykonanie odborných konzultácií. Väčšina stanovísk doručených k správe o hodnotení bola proti prijatiu strategického dokumentu.

Nižšie uvedené stanoviská a ich vyhodnotenie vychádzajú zo záverečného stanoviska MŽP SR.

Stanoviská dotknutých orgánov:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia odpadov a geológie, Odbor geológie a štátnej geologickej správy (ďalej len „OGaŠGS“) (list č. 8145/2026_2.3 34956/2026, zo dňa 11.6.2026) vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„V správe o hodnotení úplne absentuje posúdenie seizmických pomerov a seizmického rizika dotknutých území. Upozorňujeme na lokality AZ-1 (Prietržka – Sobotište) v jadre historicky najaktívnejšej ohniskovej zóny Dobrá Voda a AZ-8 (Pilotná Zóna Východ) vo Východoslovenskej nížine s preukázanou dlhodobou zemetrasnou aktivitou. Veterné elektrárne predstavujú výškové stavby mimoriadne citlivé na otrasy a dynamické zaťaženie základovej pôdy. Vzhľadom na charakter veterných turbín ako vysokých, dynamicky namáhaných konštrukcií odporúčame doplniť analýzu seizmického ohrozenia pre dotknuté lokality v zmysle normy STN EN 1998-1 (Eurokód 8).

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje stanovisko OGaŠGS. MŽP SR požiadalo listom č. 11901/2026-11.1/pm, 36051/2026 zo dňa 17. 06. 2026 rezortný orgán o doplňujúce údaje na objasnenie pripomienok. Rezortný orgán doručil dňa 23. 06. 2026 na MŽP SR doplnilo požadované informácie listom č. 32896/2026-4110-75871 zo dňa 23. 06. 2026m ktorých záver bol, cit:

„Z hľadiska seizmicity možno tri navrhované akceleračné zóny považovať za stredne ohrozené. Ide zóny AZ-1 Prietržka Sobotište, AZ- 2 Gbely - Štefanov a AZ-8 PZ Východ (1 a 2).

Zóny AZ-1 a AZ- 2 sa nachádzajú v širšom dosahu dobrovodského zlomového systému (okolie obce Dobrá Voda), ktorý patrí medzi najaktívnejšie povrchové aj hlbinné seizmické štruktúry na západnom Slovensku. Lokalita Sobotište sa navyše nachádza v blízkosti rozhrania flyšového a bradlového pásma, kde sa vyskytujú lokálne tektonické zlomy.

Zóna AZ-8 PZ Východ (1 a 2) - lokalita leží vo Východoslovenskej panve, v blízkosti vihorlatského zlomového systému. V októbri 2023 bol širší región v okolí akceleračnej zóny zasiahnutý na pomery Slovenska relatívne silným zemetrasením s lokálnym magnitúdom 4,9 s epicentrom pri obci Ďapalovce (okres Vranov nad Topľou). Otrasy spôsobili poškodenie stoviek budov, najmä v okresoch Vranov nad Topľou, Humenné a Michalovce.

Z hľadiska polohy v rámci požiadaviek normy Eurokód 8, ako aj vo vzťahu k epicentrálnym oblastiam a seizmicky aktívnym zónam, možno za mierne ohrozené považovať aj akceleračné zóny AZ-4 Okoč - Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo - Nové Zámky a AZ-7 Podhájska - Dvory nad Žitavou.

Pre všetky navrhované akceleračné zóny bude podrobné seizmické posúdenie spresnené v nasledujúcich stupňoch projektovej dokumentácie, pričom získané poznatky budú zohľadnené pri umiestňovaní konkrétnych veterných elektrární, ako aj pri ich návrhu a zakladaní.“

MŽP SR pokladá týmto pripomienku OGaŠGS za vybavenú.

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie (ďalej len „OÚ Michalovce“) (list č. OU-MI-OSZP-2026/010660-007 zo dňa 18. 06. 2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

- „Tunajší úrad namieta proti tvrdeniu spracovateľa v textovej časti dokumentácie, kde sa uvádza: „Najbližšia obytná zástavba je viac ako 1 000 m od hranice AZ. Ide o vidiecke územie bez významných zdrojov environmentálnej záťaže.“ Toto konštatovanie považujeme za účelové, nepravdivé a v priamom rozpore s inými časťami predloženého materiálu. Vo vzdialenosti do 1,2 km od hranice zóny AZ-8 sa nachádza až 7 vidieckych sídiel: Staré, Oreské, Zbudza, Petrovce nad*

Laborcom, Suché, Nacina Ves a Vôľa. Tvrdenie o bezproblémovej vzdialenosti nad 1 000 m bagatelizuje reálny dopad hluku, infrazvuku a stroboskopického efektu na tisíce obyvateľov týchto obcí. Tvrdenie, že ide o územie „bez významných zdrojov environmentálnej záťaže“, považujeme za odbornú chybu a prejav neznalosti dotknutého regiónu. Katastrálne územia v okolí rieky Laborec (vrátane obcí Zbudza, Staré, Nacina Ves) sú dlhodobo evidované ako oblasti zasiahnuté historickou environmentálnou záťažou polychlórovanými bifenyli (PCB) z priemyselnej činnosti bývalého podniku Chemko Strážske. Pôda a podzemné vody v tejto lokalite vykazujú špecifické limity znečistenia. Spracovateľ úplne opomenul riziko, že rozsiahle výkopové práce a hĺbkové zakladanie pätiiek veterných elektrární do plytkého kolektora štrkopieskov môžu spôsobiť mobilizáciu týchto nebezpečných toxických látok a ich následný masívny prienik do zdrojov pitnej a podzemnej vody okolia rieky Laborca. Toto závažné riziko nebolo v strategickom dokumente vôbec vyhodnotené. Predložené zmierňujúce opatrenia považuje tunajší úrad v mnohých bodoch za čisto formálne a v praxi nerealizovateľné, navrhujeme doplnenie komplexného hydrogeologického prieskumu zameraného na riziká hĺbkového zakladania stavieb v alúviu rieky Laborec

- *Úplné prepracovanie analýzy vzdialeností od obytných zón siedmich dotknutých obcí (Staré, Oreské, Zbudza, Petrovce nad Laborcom, Suché, Nacina Ves a Vôľa) s exaktným zameraním reálnej vzdialeností od najbližších obytných domov, spolu s vypracovaním hlukových štúdií a modelov stroboskopického efektu pre nočné aj denné hodiny. Predložený materiál vykazuje nedostatok podkladov vo vzťahu k ochrane verejného zdravia pred dlhodobými účinkami hluku, infrazvuku a vibrácií. Úplne absentuje exaktné zhodnotenie vplyvov tzv. stroboskopického efektu (shadow flicker / mihanie tieňov) rotujúcich rotorov. Pri navrhovanej tesnej blízkosti zóny k obytným sídlam obcí Nacina Ves, Petrovce nad Laborcom a Lesné budú tieto fyzikálne faktory preukázateľne a dlhodobo narušovať pohodu bývania, psychické zdravie a celkovú kvalitu života obyvateľov.*
- *Rešpektovanie ochranných podmienok výhradného ložiska kamennej soli v rámci Chráneného ložiskového územia (CHLÚ) Zbudza a striktné vylúčenie akýchkoľvek projektov VTE z priestorov, kde by mohlo dôjsť k prekryvaniu s dobývacími priestormi alebo k znehodnoteniu strategických surovín štátu. Dokumentácia v materiáloch potvrdzuje, že plánovaná akceleračná zóna na severovýchode priamo zasahuje do chráneného ložiskového územia (CHLÚ) Zbudza. Toto územie predstavuje najväčšie a najvýznamnejšie výhradné ložisko kamennej soli na Slovensku. Podľa platnej legislatívy (Banský zákon č. 44/1988 Zb.) podlieha toto ložisko prísnej ochrane. Umiestnenie ťažkých priemyselných stavieb a infraštruktúry veterného parku do priestoru CHLÚ by mohlo natiahnúť legislatívne blokády, znemožniť budúci prístup k ložisku, prípadne úplne znehodnotiť túto strategickú surovinu vo vlastníctve štátu.*
- *Vyňatie všetkých dotknutých prvkov ÚSES a biokoridorov nadregionálneho významu (najmä v katastroch obcí Staré, Nacina Ves, Petrovce nad Laborcom, Lesné a Suché) z plošného záberu akceleračnej zóny, nakoľko deklarovaný priamy zásah do týchto území je v rozpore s ich legislatívnou ochranou. Dokumentácia v textovej časti kapitoly NATURA 2000 explicitne priznáva, že priority ochrany európskej sústavy chránených území na východe územia zasahujú priamo do ÚEV Laborec vrátane dotknutých katastrálnych území Petrovce nad Laborcom, Nacina Ves, Zbudza a Staré. Vyhlásenie akceleračnej zóny s urýchlenným schvaľovaním projektov priamo v dotknutých katastroch prísne chráneného územia európskeho*

významu je z hľadiska ochrany biodiverzity neprípustné. Vlastná textová časť dokumentácie definuje hydrický biokoridor kopírujúci tok Laborca ako biokoridor nadregionálneho významu (NRBk3 Michalovce), pričom celú oblasť explicitne označuje za citlivú s ohľadom na výskyt vtáctva a netopierov. Územie predstavuje stabilný biotop a migračnú trasu pre chránené druhy avifauny, vrátane bociana bieleho a dravcov ako orol krikľavý a orol kráľovský. Tvrdenie, že umiestnenie veterných elektrární priemyselných rozmerov v takto citlivej lokalite nebude v konflikte s ÚSES, je podľa názoru tunajšieho úradu odborne neobhájiteľné. Závěry uvedené v „Tabuľke 13: Špecifické opatrenia určené pre AZ-8,“ považuje Tunajší úrad za nepresné, spracovateľ v stĺpci zmierňujúcich opatrení tvrdí, že „Umiestnenie VTE nebude v konflikte s prvkami ÚSES...“, avšak toto tvrdenie je v priamom rozpore s hneď vedľa uvedeným priznaným limitom, a to, že dochádza k priamemu zásahu do prvkov ÚSES v obciach Staré, Nacina Ves, Petrovce nad Laborcom, Lesné a Suché. Spracovateľ sa snaží obísť konflikt tvrdením, že biokoridory vedú „po hraniciach obcí“. Pre fungovanie ekosystému a migráciu živočíchov sú však administratívne hranice obcí irelevantné. Ak akceleračná zóna plošne zasahuje do biokoridoru, výstavba masívnych betónových základov, prístupových komunikácií a samotná rotácia lopatiek vytvoria pre migrujúcu faunu neprekonateľnú fyzickú a hlukovú bariéru.

Vzhľadom na kumuláciu vyššie uvedených negatívnych faktorov a environmentálnych rizík tunajší úrad odporúča prehodnotiť vhodnosť zóny AZ-8 ako celku a v prípade nepreukázania bezpečnosti pre zdravie obyvateľstva a stabilitu ekosystémov žiada túto lokalitu z celoštátneho zoznamu akceleračných zón vypustiť.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko OÚ Michalovce na vedomie a konštatuje, že pri stanovení hraníc akceleračných zón od najbližších objektov obcí a miest 1000 m sa postupovalo v zmysle metodického usmernenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pre stanovenie hlukovej záťaže od VTE. MŽP SR zastáva názor, že požadovanú akustickú a vibračnú štúdiu pre modelovanie hluku, infrazvuku a vibrácií je potrebné vykonať v rámci procesu EIA pre jednotlivých akceleračných zón a túto požiadavku zaradila do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP SR konštatuje, že akustická a vibračná štúdiá, ktoré boli vykonané pre akceleračnú zónu AZ-8 v rámci súbežného procesu posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie - Východ“ potvrdila, že obavy obyvateľstva nie sú v tomto prípade opodstatnené, a že nie je riziko prekročenia zdravotných limitov hluku, infrazvuku a vibrácií. MŽP SR akceptuje požiadavku na vykonanie komplexného hydrogeologického prieskumu zameraného na riziká hĺbkového zakladania stavieb v alúviu rieky Laborec a rizika kontaminácie zdrojov pitnej a podzemnej vody okolia rieky Laborca nebezpečnými toxickými látkami z historickej environmentálnej záťaže pochlórovanými bifenyli (ďalej len „PCB látkami“) a túto požiadavku zaradila do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Všetky tieto riziká budú musieť byť zamedzené špeciálnymi havarijnými plánmi a zabezpečením príslušných sanačných prostriedkov. MŽP SR preto zaradila túto požiadavku spolu s požiadavkou na úpravu hranice akceleračnej zóny AZ-8 tak, aby bola mimo alúvia a brehového porastu rieky Laborec do odporúčaní v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP akceptuje požiadavku OÚ Michalovce, aby hranica akceleračnej zóny AZ – 8 bola upravená tak, aby nezasahovala do chráneného ložiskového územia (ďalej len „CHLÚ“) v lokalite Zbudza a túto požiadavku zaradila do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. Úprava hranice akceleračnej zóny AZ – sa bude týkať prekryvov s nadregionálnym biologickým koridorom - NRBk3 – Michalovce, ktorý kopíruje rieku Laborec a je kľúčovým a stabilizačným prvkom a dôležitou migračnou trasou. MŽP SR na záver konštatuje, že

akceleračná zóna AZ – 8 nezasahuje do žiadneho územia Natura 2000, čo potvrdilo primerané hodnotenie vplyvu projektu „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie - Východ“ a taktiež neboli identifikované významné negatívne vplyvy pri variante 2 a umiestnenia jednotlivých VTE nezasahujú do prvkov regionálnych územných systémov ekologickej stability (ďalej len „RÚSES“) a preto nie je potrebné v tejto oblasti prijať žiadne ďalšie opatrenie.

Železnice Slovenskej republiky, generálne riaditeľstvo (ďalej len „ŽSR“) (list č.: 300016/2026/O210-211 zo dňa 18. 06. 2026) vo svojom stanovisku uvádza, že (čiastočná citácia):

- „Zachovanie ochranného pásma dráhy (ďalej aj „OPD“) 60 m od osi krajnej koľaje v zmysle § 5 ods. 3 a) zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dráhach“).“
- Upozornenie, že podľa § 6 ods. 1 a) zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o dráhach (ďalej len „zákon o dráhach“) je v ochrannom pásme dráhy zakázané umiestňovať stavby bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa dráhy a bez záväzného stanoviska špeciálneho stavebného úradu.
- Ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o dráhach, v zmysle ktorého vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v OPD sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe.“

ŽSR identifikovali konkrétne kolízne body medzi akceleračnými zónami (AZ-5, AZ-6, AZ-4, AZ-8) a železničnou infraštruktúrou. ŽSR ďalej odporúčajú zohľadniť nasledujúce investičné a modernizačné zámery, pri ktorých môže dochádzať k zmenám v trasovaní trate. Jedná sa o projekty:

- Zvýšenie priepustnosti trate Bratislava – Dunajská Streda – Komárno.
- Modernizácia úseku Bratislava-Vajnory – Nové Zámky – Štúrovo/Komárno.
- Modernizácia trate Leopoldov – Nitra – Šurany – Nové Zámky.
- Modernizácia trate Palárikovo – Zvolen.
- Elektrifikácia trate Bánovce nad Ondavou – Humenné.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko ŽSR na vedomie a akceptuje rozvojové projekty ŽSR., ktorých dodržiavanie pre AZ-8 zaradilo do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Únia miest Slovenska (ďalej len „ÚMS“), (list č. ÚMS 034/26, zo dňa 29.6.2026), vo svojom stanovisku žiada:

- V nadväzujúcich implementačných krokoch zabezpečiť financovanie zmien územnoplánovacích dokumentácií dotknutých obcí a vyšších územných celkov, ktoré budú potrebné na stabilizáciu AZ v území.
- Prerokovať návrh konkrétnych AZ s dotknutými obcami, susediacimi samosprávami a dotknutými vyššími územnými celkami

- Poskytnúť samosprávam sprístupnené podkladové údaje, GIF vrstvy, parametre a postupy, na základe ktorých boli vymedzené konkrétne akceleračné vrstvy.
- Doplniť do strategického dokumentu finančný a motivačný rámec pre samosprávy.
- Do programu implementácie strategického dokumentu zahrnúť zásady komunikácie a participácie, ktoré zabezpečia včasné, zrozumiteľné a vecné informovanie dotknutých samospráv, obyvateľov a zainteresovaných skupín.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že financovanie zmien územnoplánovacej dokumentácie nie je predmetom strategického dokumentu ani procesu SEA. Strategický dokument neurčuje konkrétne finančné mechanizmy. Možnosti podpory budú predmetom nadväzujúcich implementačných opatrení. MŽP SR má taktiež za to, že akákoľvek komunikácia a motivácia je v záujme budúceho investora.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) (list č.: ŠOP SR/462-037/2026, zo dňa 29.6.2026) vo svojom obsiahlom stanovisku uvádza, že (cit.):

„B. Stanovisko

Identifikácia územia a charakteristika strategického dokumentu

Akceleračné zóny pre veternú energiu v SR (ďalej len „akceleračné zóny“) predstavujú koncepčný dokument, ktorého primárnym účelom je určiť ucelené územia mimoriadne vhodné na zavádzanie projektov veternej energie. Vyhlásenie akceleračných zón vyplýva z Komponentu 19 REPowerEU Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky a tiež Smernice Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2023/2413 (smernica RED III) a národnej legislatívy. Cieľom je znižovanie prekážok pripojenia obnoviteľných zdrojov energie (ďalej len „OZE“) a zjednodušenie povoľovacích procesov, samotný strategický dokument sa však zaoberá iba veternou energiou, nie ďalšími OZE. Predpokladaný maximálny počet veterných elektrární v akceleračných zónach je spolu 207 ks s celkovou výškou približne 235 až 287,5 m podľa konkrétnej kombinácie rotora a veže.

Hodnotenie územia z hľadiska ochrany prírody

Akceleračné zóny sú navrhované primárne v území s prvým stupňom územnej ochrany, mimo chránených území národnej a európskej sústavy, Ramsarských lokalít, biosférických rezervácií, prvkov GNUSES a vysoko citlivých oblastí výskytu vtáctva a netopierov (na základe mapy senzitivity Hološková a kol., 2025). Napriek tomu sa jednotlivé akceleračné zóny navrhujú v blízkosti, resp. až na hranici s chránenými územiami:

AZ-1 Prietržka - Sobotište: na hranici s CHKO Biele Karpaty a tesnej blízkosti (niekoľko desiatok resp. stoviek metrov) ÚEV Havran (SKUEV0901), PP Chropovská stráž, PP Raková.

AZ-2 Gbely — Štefanov: CHVÚ Záhorské Pomoravie.

AZ-3 Vrakiň - Dolný Štál: UEV Karáb (SKUEV0160).

AZ-4 Okoč - Zemianska Oľča: CHVÚ Ostrovné lúky (SKCHVU019), CHVÚ Dunajské luhy (SKCHVU007), UEV Dunajské luhy (SKUEV0090), PR a UEV Dunajské trstiny (SKUEV0077), CHA Dropie.

AZ-5 Palárikovo — Nové Zámky: CHVÚ Dolné Považie (SKCHVU005), CHA Šurianské slaniská.

AZ-6 Komjatice Mojzesovo: CHVÚ Žitavský luh (SKCHVU038), v tesnej blízkosti UEV Dolný háj (SKUEV0085), UEV Horný Háj (SKUEV0079), UEV Veľký les (SKUEV0094).

AZ-7 Podháj - Dvory nad Žitavou: v blízkosti CHVÚ Dolné Považie (SKCHVU005), UEV Krivé hrabiny (SKUEV0086), UEV Bagovský vrch (SKUEV0294), UEV Osminy (SKUEV0087).

AZ-8 Pilotná Zóna Východ (1 a 2): v blízkosti CHVÚ Vihorlatské vrchy (SKCHVU035).

Pre výskyt chránených druhov vtákov, aj kriticky ohrozených druhov a druhov európskeho významu je dôležitá aj voľná krajina v prvom stupni ochrany. Priamo poľnohospodárska krajina je nielen dôležitým loviskom uvedených druhov, ale mnohé tu aj hniezdia (orol kráľovský, kaňa popolavá, sokol rároh a iné). Poľnohospodárska krajina je tiež bohatá na veľké množstvo menších i väčších vodných nádrží, ktoré sú hniezdiskami a loviskami chránených a európsky významných druhov a najať a v jeseni i dôležitou migračnou zastávkou sťahovavých druhov (zúbkozobce, bahniaky atď.). Minimalizovanie vplyvov na vtáky a netopiere skrz vylúčenie chránených území a aplikovanie Mapy senzitivity (Hološková a kol., 2025) nie je dostatočne efektívne. Aj pri samotnej mape sa uvádza, že stredne citlivé oblasti neznamenaajú automaticky vhodnosť územia na tento typ projektu.

Hodnotenie správy o hodnotení z hľadiska ochrany prírody

K predloženej dokumentácii máme niekoľko zásadných pripomienok.

- Pripomienky k strategickému dokumentu:

- Nie je vysvetlený vzťah medzi navrhovanými akceleračnými zónami a 35 zámermi EIA na výstavbu veterných parkov. Strategický dokument vymedzuje zóny vhodné na výstavbu VP ale zároveň neuvádza, či mimo týchto zón výstavba prípustná je alebo nie.
- Nezaoberá sa hodnotením kumulatívneho pôsobenia navrhovaných akceleračných zón a zámerov VP predložených v procese EIA v čase vypracovania strategického dokumentu.
- Vymedzené akceleračné zóny sú zamerané výlučne na veterné parky, nie na iné druhy OZE, tak ako je uvedené v smernici RED III. Chýba porovnanie veternej energie s inými relevantnými OZE v podmienkach Slovenskej republiky. Slovensko okrem jadrovej energie v súčasnosti využíva aj ďalšie alternatívne „zelené“ zdroje energie ako voda, slnečná energia, geotermálna energia a biomasa. Chýba vyčíslenie zastúpenia týchto zdrojov energie na výrobe elektriny a tiež vyčíslenie ich potenciálu.
- Medzi opatreniami na zmiernenie vplyvov SD (str. 48) sú uvedené viaceré, kde sa požaduje kooperácia ŠOP SR. Napr. pri AZ-01 Prietržka - Sobotište sa uvádza: „Manažment obnovených plôch bude zabezpečovať investor alebo správca AZ v spolupráci s Štátnou ochranou prírody SR a príslušnou Správou CHKO Biele Karpaty.“ Návrh takéhoto opatrenia nebol so ŠOP SR prerokovaný a ani jej z ničoho nevyplýva.
- Ako všeobecné opatrenie na zmiernenie vplyvov (str. 43) sa navrhuje „Pred umiestnením projektu je potrebné zabezpečiť minimálne jednoročný monitoring výskytu a migračnej aktivity vtákov a netopierov.“ Pre zabezpečenie urýchleného rozvoja veternej energetiky platia pre povoľovanie prísne časové rámce, rozhodnutie povolení pre osobitné prevádzky v akceleračných zónach musí byť vydané v maximálnej lehote 12 mesiacov, čo zodpovedá požiadavkám smernice RED III. Nikde v SD sa neuvádza, že investor musí takýto monitoring vykonať ešte pred podaním samotnej žiadosti, inak je toto opatrenie neplniteľné.

- *Vymedzené akceleračné zóny nezohľadňujú dostatočne rôzne záujmy v dotknutom území, nie je zrejmé, na základe akých kritérií vlastne boli zóny vymedzené. Napr. pri AZ-01 Prietržka — Sobotište, ktorá je navrhnutá v: „z hľadiska umiestňovania VTE veľmi citlivom a špecifickom type krajiny s vysokou koncentráciou prírodných a kultúrohistorických hodnôt.“ Ďalšie 4 akceleračné zóny sú v kolízii s CHLÚ a DP (napr. AZ-2 Gbely - Štefanov, AZ-4 Okoč — Zemianska Olča) a jeden s CHVO Žitný ostrov. Všetky odkazujú na potrebu riešenia prekryvu záujmov na nižšej úrovni, konkrétne: „V častiach, kde dochádza k prekryvu AZ s chránenými ložiskovými územiami a dobývacími priestormi, sa vyžaduje ich vylúčenie z rozsahu AZ.“ (AZ-6 Komjatice - Mojzesovo, str. 56).*
- *Požadujeme vylúčenie zóny AZ-1 Prietržka - Sobotište, ktorá je navrhovaná na hranici s CHKO Biele Karpaty. Oblasť medzi Prietržkou a Sobotišťom tvorí prechod medzi Chvojnickou a Myjavskou pahorkatinou. Ide o hodnotnú kultúrnu krajinu s historickými štruktúrami a pohľadovými osami smerujúcimi k Bielym Karpatom. Uvažované umiestnenie 23 priemyselných veterných turbín s maximálnou výškou horného bodu rotorových listov 262,5 m by významne negatívne ovplyvnilo panorámu a identitu tohto územia. Vertikálnymi dominantami tohto územia sú v súčasnosti lokálne kostolné veže, ktorých výška sa pohybuje na úrovni približne 25 až 30 metrov. Zmierňujúce opatrenia v tejto situácii majú svoje limity a významný vizuálny vplyv stavieb nie je možné eliminovať ani redukciou výšky a ani technickými úpravami, ako konštatuje samotná správa o hodnotení.*
- *Neuvádza sa ani ako bol pri určení akceleračných zón zohľadnený postoj samospráv. Napriek tomu sa medzi všeobecnými opatreniami (tab. 5) nachádza opatrenie, ktoré stanovuje požiadavku na úpravu územnoplánovacej dokumentácie na základe vymedzených akceleračných zón.*
- *Medzi stratégiami environmentálnej politiky SR nie je spomenutý Národný plán obnovy prírody, ktorý je záväznou stratégiou pre zlepšenie stavu krajiny, ktorú musí každá krajina EÚ vypracovať na základe Nariadenia o obnove prírody. Cieľom je obnoviť suchozemské aj vodné ekosystémy do roku 2050.*
- *Nedostatočne preukázaná ekonomická efektívnosť navrhovanej činnosti (potreba budovať batériové úložiská, mariče energie a i.) aj vo vzťahu k výsledným sumám za energiu. Samotná výroba energie je extrémne lacná, avšak distribúcia, prenos a stabilizácia spôsobujú, že koncové ceny pre domácnosti a priemysel v krajinách s rýchlym nástupom OZE (ako Nemecko či Kalifornia) dlhodobo patria k najvyšším.*
- *Pripomienky k primeranému hodnoteniu vplyvov:*
 - *Nebola dostatočne preverená možnosť ovplyvnenia území Natura 2000 v susedných štátoch, napr. v ČR (AZ-1 Prietržka - Sobotište, AZ-2 Gbely - Štefanov sú v blízkosti hranice SR - ČR).*
 - *Tabuľka 16 uvádza „Hodnotenie vplyvov AZ na dotknuté predmety ochrany v územiach Natura 2000 na koncepcnej úrovni“ identifikuje dotknuté územia sústavy Natura 2000 pre všetkých 8 akceleračných zón s významnosťou mierne negatívneho vplyvu -1. Napriek tomu, že v texte sa uvádza, že: „...nie je možné dostatočne detailne hodnotiť vplyvy na predmety ochrany na základe znalostí stave populácií a biotopov v územiach Natura 2000 v okolí AZ bez podrobných prieskumov, len s využitím dostupných informácií. Preto sú v tabuľke nižšie*

vyhodnotené predpokladané a možné vplyvy a ich miera na dotknuté predmety ochrany dotknutých území Natura 2000 na úrovni aktuálnej miery poznania. “ Ako bola zohľadnená skutočnosť, že CHVU Dolné Považie môže byť dotknuté až tromi AZ 5, AZ 6, AZ 7?

- *Pri hodnotení kumulatívneho vplyvu je uvedený len zoznam projektov, ktoré môžu spolupôsobiť s akceleračnými zónami v území, ale bez identifikácie vplyvu a kvantifikácie. Uvádza sa: „Na koncepcnej úrovni a pri nedostatočných podrobnostiach o veterných elektrárnach v AZ, nie je možné tieto kumulácie dostatočne vyhodnotiť a nie je možné odhadnúť ich spoločný vplyv na územia Natura 2000.“ Napriek tomu, nebol predpokladaný žiadny významne negatívny kumulatívny vplyv. Podľa nášho názoru nebol zohľadnený princíp predbežnej opatrnosti, ktorý je jedným z princípov primeraného hodnotenia (Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000, SAŽP, 2023).*
- *V kapitole 8. Návrh zmierňujúcich opatrení sa opätovne, podobne ako*
- *v strategickom dokumente, uvádza spolupráca ŠOP SR pri realizácii viacerých opatrení napr. manažment obnovených plôch pri AZ-01 Prietržka - Sobotište, pri AZ-3 Vrakúň - Dolný Štál, pri AZ-4 Okoč - Zemianska Olča, AZ-7 Podhájska - Dvory nad Žitavou a realizácia edukačných a interpretačných prvkov zameraných na obnoviteľné zdroje energie pri AZ-5 Palárikovo - Nové Zámky a pri AZ-6 Komjatice-Mojzesovo. Uvedenie participácie ŠOP SR na realizácii zmierňujúcich opatrení bez predchádzajúceho súhlasu organizácie považujeme za neprípustné a účelové.*
- *Za nevhodnú považujeme aj záverečnú formuláciu hodnotenia: „Na základe vykonaného primeraného hodnotenia strategického dokumentu môžeme konštatovať, že schválenie strategického dokumentu Akceleračné zóny v SR nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000 samostatne, ani v kombinácii s inými projektami a dokumentármi.“ Záverom primeraného hodnotenia plánu má byť konštatovanie, či plán samostatne alebo v kombinácii s iným plánom /projektom nemá nepriaznivý vplyv na integritu územia sústavy Natura 2000. Hodnotenie sa má týkať samotného plánu, nie jeho schválenia.*
- *Pripomienky k správe o hodnotení:*
 - *Vo vzťahu k mikroklimatickým vplyvom sa správa o hodnotení (ďalej len „SOH“) nedostatočne vysporiadala s vyhodnotením vplyvu zníženia rýchlosti vetra a generovania turbulencií tzv. wake effect. Konštatuje len, že tento efekt nemá vplyv na zmenu makroklimy, pričom opomína mikroklimu, ktorá je v tomto prípade dôležitejšia, nakoľko sa akceleračné zóny navrhujú primárne v poľnohospodárskej krajine. Táto lokalizácia akceleračných zón je v rozpore so smernicou RED III, kde sa uvádza, že členské štáty majú pri určovaní zón uprednostniť brownfieldy (bývalé priemyselné areály, banské územia), umelé povrchy (strechy, parkoviská, dopravná infraštruktúra) a degradovanú pôdu nevhodnú na poľnohospodárstvo. Región okresu Michalovce, kde je vymedzená AZ-8 už v súčasnosti pociťuje dlhodobé suché obdobia a nedostatok vody v pôde. Nie je jasné, čo sa dá očakávať, ak sa v regióne postavia desiatky veterných elektrární.*

- SOH podmieňuje významnosť vplyvov aplikáciou budúcich zmierňujúcich opatrení, ďalším posúdením na úrovni EIA, či automatickým vypínaním turbín. Takéto podmieňovanie vplyvov nie je v súlade s platnou legislatívou.
- AZ 1 Prietržka - Sobotište predstavuje z hľadiska umiestňovania veterných elektrární veľmi citlivý a špecifický typ krajiny s vysokou koncentráciou prírodných a kultúrno-historických hodnôt. SOH predpokladá, že tento negatívny vplyv nie je možné účinne zmierniť ani redukciou výšky veterných elektrární, ani ďalšími zmierňujúcimi opatreniami. Za potenciálne čiastočne zmierňujúce opatrenie SOH považuje podporu ekologickej stability krajiny prostredníctvom doplnenia a revitalizácie prvkov ÚSES, ktoré môžu v určitých situáciách prispieť k čiastočnej priestorovej a vizuálnej filtrácii pohľadov na veterné elektrárne a zároveň plnia významnú ekologickú a krajinnú- estetickú funkciu. Navrhované zmierňujúce opatrenia môžu významný negatívny vizuálny vplyv zmierniť len vo veľmi obmedzenej miere. Napriek tomu SOH vymedzenie tejto akceleračnej zóny pripúšťa.
- Pri návrhu špecifických opatrení pre AZ 8 Pilotná Zóna Východ (1 a 2) sa odporúča prerušenie zóny v oblasti rieky Laborec, rozsah prerušenia AZ sa odporúča určiť v koordinácii so SOP SR a príslušným okresným úradom, odborom starostlivosti o životné prostredie (str. 175). Úprava AZ mala byť výsledkom posúdenia vplyvov a nie byť presunutá na neskôr a adresovaná odbornej organizácii ochrany prírody alebo orgánu štátnej správy.
- Podľa nášho názoru kľúčovým nástrojom na zmierňovanie klimatických zmien nie je rozvoj VTE v predkladanom variante, ale podpora prírode blízkeho obhospodarovania v lesoch, meandrujúcich vodných tokov spolu s brehovými porastami, NDV v krajine, zelených prvkov architektúry v mestách a pod.
- SOH dostatočne nezohľadnila BAT technológie, ako napr. veterné elektrárne bez listov s výškou do 15m, pri ktorých sa uvádza nižšia hlučnosť, menšie riziko pre vtáky a netopiere, nižšie nároky na údržbu (bez rotujúcich ložísk) a menší záber priestoru.
- Nie sú zohľadnené moderné trendy v OZE z krajín kde sa takéto zdroje využívajú už niekoľko desiatok rokov, napr. agrivoltika či geotermálna energia EGS.
- Požadujeme správu o hodnotení doplniť o vyhodnotenie vplyvov na variant akceleračných zón s maximálnym počtom navrhovaných veterných turbín.

Hodnotenie plnenia špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia:

Špecifické požiadavky do rozsahu hodnotenia neboli akceptované.

Návrh riešenia a odôvodnenie

Vzhľadom na vyššie uvedené závažné nedostatky, neodporúčame schváliť strategický dokument s celoštátnym dosahom Akceleračné zóny pre veternú energiu v SR. Je nevyhnutné strategický dokument, správu o hodnotení a primerané hodnotenie dopracovať na základe všetkých vyššie uvedených požiadaviek a pripomienok.

Upozorňujeme, že prenášaním posúdenia environmentálnej vhodnosti akceleračných zón na samostatné projektové EIA sa popiera zmysel samotného strategického posudzovania. “

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP berie stanovisko ŠOP SR na vedomie a uvádza, že nie všetky pripomienky ŠOP SR sú predmetom posudzovania návrhu strategického dokumentu

a správy o hodnotení. ŠOP SR vo svojom stanovisku upozorňuje na blízkosť AZ k chráneným územiám národnej a európskej sústavy resp. ich umiestnenie až na hranici s chránenými územiami. Strategický dokument rieši AZ z koncepčného pohľadu, nezameriava sa preto na detaily, ako sú presná lokalizácia a technické parametre VTE a preto nerieši ani už rozbehnuté projekty VTE. Rovnako aj požiadavky smernice RED III nie sú absolútnym návodom ako postupovať pri aplikácii využívania OZE v SR. SR si pri transpozícii smernice RED III pre oblasť využívania veternej energie v SR zvolila trojstupňový proces schvaľovania, pričom prvé 2 procesy sa riadia zákonom o posudzovaní vplyvov t. j. v 1. kroku je proces SEA pre využívanie VTE v SR, v 2. kroku proces EIA pre každú AZ a až 3. krok je zrýchlené povoľovacie konanie pre vydanie povolenia na umiestnenie stavby. MŽP SR má za to, že podrobnejšie posudzovanie vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva v procese EIA je v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov, metodikou a vyhláškou č. 354/2025 Z. z. MŽP SR čiastočne akceptovalo niektoré pripomienky a spolu s ostatnými pripomienkami ostatných dotknutých orgánov ako aj pripomienok verejnosti a zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu do v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo cestovného ruchu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „MCRŠ SR“) (list č.: 06876/2026, zo dňa 30.6.2026) vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„Ministerstvo konštatuje, že predložená Správa o hodnotení nereflektuje pripomienky uplatnené ministerstvom v stanovisku k oznámeniu o strategickom dokumente podľa § 6 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. zo dňa 07.05.2026, najmä vo vzťahu k vyhodnoteniu možných vplyvov na cestovný ruch, vrátane socioekonomických dopadov a vplyvu na rekreačný potenciál územia a zachovanie vidieckeho charakteru krajiny - upravené rezortným orgánom a MŽP SR na ústnom prerokovaní dňa 13.5.2026, kde bol určený Rozsah hodnotenia pre cestovný ruch v bode 2.2.12. Predložená Správa o hodnotení neobsahuje vyhodnotenie týchto vplyvov a ani vo vzťahu k územiám využívaným alebo určeným na rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a športových aktivít.

Ministerstvo zásadne nesúhlasí s rozsahom hodnotenia v Správe ohodnotení, v zmysle upresnenia špecifických požiadaviek (Bod 2.2.12.) Rozsahu hodnotenia (Číslo 31409/2026-4110-66841) tieto nie sú podrobnejšie ani dostatočne rozpracované.

Ministerstvo žiada doplniť Správu o hodnotenia o vyhodnotenie vplyvu jednotlivých navrhovaných akceleračných zón k územiám využívaným alebo určeným na rozvoj cestovného ruchu, rekreáciu a športové aktivity, vrátane turistických centier, rekreačných oblastí, turistických a cyklistických trás, športovo-rekreačnej infraštruktúry, lokalít športového lietania, lokalít vidieckeho turizmu a ostatných dotknutých produktov a aktivít cestovného ruchu.

Ministerstvo žiada doplniť systém monitorovania vplyvov strategického dokumentu

o ukazovatele umožňujúce sledovať dopady realizácie akceleračných zón na rozvoj cestovného ruchu, rekreačné využívanie územia a športovo-rekreačné aktivity v dotknutých regiónoch.

Ministerstvo žiada uvedené pripomienky rešpektovať aj v ďalšom postupe podľa zákona č. 24/2006 Z. z. a pri finalizácii strategického dokumentu.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko MCRŠ SR na vedomie a uvádza, že vplyv na krajinný ráz a vnímanie územia, ktoré priamo súvisí s rekreačným potenciálom boli jedným z dôvodov prečo zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo

– Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu do v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, sekcia stratégie a plánovania (ďalej len „MD SR“) (list č.: 18607/2026/SSP/63563, zo dňa 30.6.2026) vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„V nadväznosti na Vami predloženú správu o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“, ktorá bola spolu s návrhom strategického dokumentu doručená na Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (MD SR) dňa 10. júna 2026, Vám v súlade s § 12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zasielame stanovisko MD SR za oblasť dopravy s nasledujúcimi pripomienkami:

- 1. Požadujeme vhodne doplniť do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení medzi podmienky pre následnú prípravu, povoľovanie a realizáciu projektov veterných elektrární v akceleračných zónach požiadavku na rešpektovanie ochranných pásiem dopravnej infraštruktúry a zabezpečenie súladu s osobitnými právnymi predpismi v oblasti cestnej a železničnej dopravy, a to textom v nasledujúcom znení:*

„Pri príprave a povoľovaní konkrétnych projektov veterných elektrární, súvisiacich stavebných objektov, prístupových komunikácií, elektrických vedení a ostatnej technickej infraštruktúry je potrebné rešpektovať ochranné pásma pozemných komunikácií a dráh podľa platných právnych predpisov (Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, Zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). V rámci následných povoľovacích konaní je potrebné preukázať, že navrhované stavby, ich prevádzka ani realizácia nebudú mať nepriaznivý vplyv na bezpečnosť a plynulosť cestnej a železničnej dopravy a nebudú obmedzovať správu, údržbu ani modernizáciu dopravnej infraštruktúry.“

Odôvodnenie:

blízkosti existujúcej cestnej a železničnej infraštruktúry a opakovane sa uvádza existencia ciest a železničných tratí v dotknutých územiach, ako aj ich vplyv na hlukové pomery územia.

Dokumentácia však explicitne neobsahuje požiadavku na rešpektovanie ochranných pásiem ciest a dráh ani na posúdenie možných vplyvov navrhovaných veterných elektrární a súvisiacich stavieb na bezpečnosť a prevádzku dopravnej infraštruktúry. Z uvedeného dôvodu je potrebné túto podmienku doplniť medzi opatrenia a podmienky pre následné stupne prípravy projektov.

- 2. Požadujeme vhodne doplniť do návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení text vo vzťahu k nadrozmernej preprave komponentov pre veterné elektrárne v nasledujúcom znení: „V rámci prípravy konkrétnych projektov veterných elektrární je potrebné osobitne preveriť dopravnú obslužnosť územia a možnosti prepravy nadrozmerných a nadmerne ťažkých komponentov veterných elektrární po existujúcej cestnej infraštruktúre. Súčasťou dokumentácie pre povoľovacie konania musí byť vyhodnotenie dopravných trás, identifikácia potrebných úprav dopravnej infraštruktúry a preukázanie, že realizácia prepráv nebude mať neprimerané negatívne vplyvy na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.“*

Odôvodnenie:

komponentov (listy rotorov, segmenty stožiarov, technologické zariadenia), ktoré môžu vyžadovať zásahy do existujúcej cestnej infraštruktúry. Strategický dokument túto problematiku nerieši, hoci môže predstavovať významný faktor realizovateľnosti jednotlivých projektov.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko MD SR na vedomie a uvádza, že akceptuje požiadavky MD SR a požiadavku na rešpektovanie ochranných pásiem dopravnej infraštruktúry a preverenie dopravnej obslužnosti ako aj podmienky nadrozmernej dopravy zaradilo do v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Dopravný úrad (ďalej len „DÚ“) (list č. 20362/2026/ROP-003-P/43703, zo dňa 1.07.2026) vo svojom stanovisku uviedol, že (cit.):

„Dopravný úrad, ako dotknutý orgán štátnej správy na úseku civilného letectva v zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 písm. b) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Vám oznamuje, že pri spracovaní správy o hodnotení neboli zohľadnené všetky skutočnosti, na ktoré Dopravný úrad upozornil v stanovisku k oznámeniu o predložení strategického dokumentu, a na ktoré bolo pri výbere akceleračných zón potrebné prihliadať. V správe o hodnotení na strane 213 je uvedené, že pri výbere akceleračných zón boli vylúčené „ochranné pásma letísk (aj osobitného určenia), heliporty a ich ochranné pásma“ a na strane 222 „Vojenské obvody, letiská, heliporty a ich ochranné pásma.“

Dopravný úrad v stanovisku č. 15559/2026/ROP-002-P/30690 zo dňa 11.05.2026 k oznámeniu o predložení strategického dokumentu, upozornil, že veterné elektrárne môžu negatívne ovplyvniť nielen funkčnosť meteorologických radarov, ale medzi vylučujúce parametre pri stanovení akceleračných zón je potrebné zahrnúť aj rádiové a vizuálne letecké pozemné zariadenia vrátane ich ochranných pásiem, pričom upozornil, že veterné elektrárne môžu mať vplyv na rádiové letecké pozemné zariadenia aj mimo priestorov ich určených ochranných pásiem, pričom takýto vplyv je možné vylúčiť len na základe individuálneho posúdenia s presnými parametrami veterných elektrární.

Taktiež Dopravný úrad uviedol, že okrem priestorov ochranných pásiem letísk je nutné s poukazom na zaistenie bezpečnosti leteckej prevádzky a vylúčenie negatívneho vplyvu na leteckú prevádzku brať pri určovaní budúcich geografických akceleračných zón do úvahy aj priestory ochranných pásiem a prekážkových rovín a plôch osobitných letísk a heliportov a priestory miest verejného záujmu pre vrtuľníky vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby

Dopravný úrad zároveň v predmetnom stanovisku uviedol, že rovnako môže mať umiestnenie veterných elektrární negatívny vplyv aj na letové postupy a minimálne letové nadmorské výšky nad prekážkami, pričom Dopravný úrad v týchto prípadoch taktiež posudzuje možnosť umiestnenia veterných elektrární individuálne, a to až na základe presných parametrov jednotlivých veterných elektrární.

Správa o posudzovaní obsahuje informáciu len o vylúčení ochranných pásmach letísk a heliportov a vojenských obvodov, tzn. nezahrňa všetky aspekty potrebné z hľadiska záujmov civilného letectva pre korektné posúdenie vplyvu.

Na strane 84 správy o hodnotení nie je zohľadnená ďalšia pripomienka, uplatnená Dopravným úradom k oznámeniu o predložení strategického dokumentu, týkajúca sa stroboskopického efektu. Dopravný úrad v stanovisku k oznámeniu o predložení strategického dokumentu uviedol, že požiadavky na farebné vyhotovenie listov lopatiek neurčujú Letové

prevádzkové služby Slovenskej republiky, štátny podnik (LPS SR), ale Dopravný úrad. Správa teda obsahuje nesprávnu informáciu.

Na strane 13 návrhu strategického dokumentu je uvedené, že medzi vylučujúce vrstvy boli zaradené aj „Vrstvy bezpečnosti a letectva: Vojenské obvody, meteorologické radary vrátane ich ochranných pásem v okruhu 5 km a 20 km, ako aj letiská, heliporty, pozemné letecké zariadenia, ich ochranné pásma a vzdušný priestor.“ Rovnako je na tejto istej strane uvedené, že sa zohľadňoval presah zóny do ochranných zón vzdušných priestorov letísk a pozemných leteckých zariadení. V návrhu strategického dokumentu však chýba informácia aj o nutnosti zohľadnenia priestorov ochranných pásiem osobitných letísk, prekážkových rovín a plôch letísk, osobitných letísk a heliportov a priestorov miest verejného záujmu pre vrtuľníky vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby.

Ďalším aspektom, na ktorý je nutné s poukazom na bezpečnosť leteckej prevádzky prihliadať, je rozsah vplyvu navrhnutých akceleračných zón aj na letové postupy, minimálne letové nadmorské výšky nad prekážkami a na činnosť leteckých pozemných zariadení mimo priestorov ich ochranných pásiem (posúdenie objektov mimo priestorov ochranných pásiem podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. a), b), c) a d) leteckého zákona).

Vzhľadom na krátkosť času na vyjadrenie a všeobecný rozsah predmetu posúdenia nebolo možné tento vplyv vyhodnotiť, nakoľko uvedené vyžaduje aj externé posúdenie, vyhotovené poskytovateľom leteckých navigačných služieb a prevádzkovateľom leteckých pozemných zariadení. Toto posúdenie bude vyžadované v procese EIA pri jednotlivých veterných parkoch, pri ktorých už musia byť známe presné parametre jednotlivých veterných elektrární, pričom Dopravný úrad upozorňuje, že môže nastať situácia, že Dopravný úrad bude požadovať úpravu výšok, resp. zmenu polohy alebo počtu veterných elektrární.

Pri navrhovaných akceleračných zónach je taktiež potrebné brať do úvahy aj skutočnosť, že súbor viacerých veterných elektrární vytvára bariérový efekt/súbor (hradbu) prekážok a taktiež spôsobuje nebezpečné turbulencie/rotačné víry, ktoré môžu byť nebezpečné najmä pre bezmotorovú prevádzku, letecké okruhy/letové dráhy v okolí letísk, výcviky a verejné letecké podujatia (kde sa zúčastňujú nielen domáci piloti). Vytvorenie takéhoto druhu prekážky v blízkosti letiska (aj v prípade, že sa bude nachádzať mimo plošného priemetu ochranných pásiem letísk) zvyšuje potenciálne riziko stretu lietadla s novovzniknutými prekážkami, teda sa zvyšuje riziko ohrozenia ľudského života ako aj majetku (nie len lietadiel, ale aj poškodenie samotných veterných elektrární), čo najviac problematické sa z tohto pohľadu javia akceleračné zóny Palárikovo - Nové Zámky a Komjatice - Mojzesovo, Gbely - Štefanov a Prietrž - Sobotište.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko DÚ na vedomie a uvádza, že akceptuje požiadavky DÚ a požiadavku na posúdenie vplyvu na všetky prevádzkové a bezpečnostné aspekty civilného letectva ako podmienky pre vydanie súhlasu ako aj pripomienky k textu návrhu strategického dokumentu zaradilo do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP SR berie na vedomie, že pri následnom posudzovaní AZ v rámci procesu EIA, alebo pri zrýchlennom povoľovacom konaní môže vzniknúť požiadavka na zmenu umiestnenia VET, ich počtu vrátane ich výšky VET. Vytváranie aerodynamického vplyvu vo forme nebezpečných turbulencií (vírov) je preukázateľným fyzikálnym javom pri prevádzke VET. Podľa schválenej metodiky patrí okrem výškového limitu práve vytváranie turbulencie (vírov) a radarové rušenie medzi hlavné aspekty, ktoré DÚ pri veterných turbínach individuálne posudzuje. Toto upozornenie vo vzťahu k špecificky menovaným AZ (AZ-6 Palárikovo - Nové Zámky, AZ-7 Komjatice - Mojzesovo, AZ-2 Gbely - Štefanov a AZ-1 Prietržka - Sobotište) MŽP uvádza, že na základe stanovísk dotknutých orgánov ako aj verejnosti zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál,

AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu do v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Košický samosprávny kraj (ďalej len „KSK“) (list č. 03607/2026/ORRŽP-27547, zo dňa 01. 07. 2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„KSK žiada, aby Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky v záverečnom stanovisku podľa zákona č. 24/2006 Z. z. neodporučilo schválenie Správy o hodnotení strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ v predloženom znení.

Správa o hodnotení nepreukazuje dostatočne, jednoznačne a preskúmateľne, že navrhované akceleračné zóny boli určené spôsobom zodpovedajúcim ich účelu a právnemu režimu. Dokumentácia podľa KSK neobsahuje konkrétne vyhodnotenie najmä vo vzťahu k záväznej územnoplánovacej dokumentácii, existujúcim a plánovaným obytným územiám, minimálnym odstupovým vzdialenostiam, prvkom ÚSES, kumulatívnym a synergickým vplyvom, ako aj k vplyvom na krajinu, verejné zdravie, pôdu, vody, dopravnú a technickú infraštruktúru.

Pripomienka KSK č. 1

KSK považuje vyhodnotenie územnoplánovacích pomerov za nedostatočné a nepreskúmateľné.

Príloha č. 3 uvádza, že vyhodnotenie slúži najmä ako prehľad analyzujúci vzdialenosť obytných plôch od akceleračných zón a poukazujúci na kolízie s prvkami ÚSES. Zároveň však sama uvádza viaceré zásadné neistoty: neúplný súbor územných plánov, nesúrodosť územných plánov, časový rozptyl ich vzniku a nekoordinovanosť územných plánov, najmä pri prvkoch ÚSES. Takéto vyhodnotenie nemôže byť považované za dostatočný podklad k vysloveniu záveru, že akceleračné zóny sú z územnoplánovacieho hľadiska prijateľné.

KSK osobitne namieťa, že pri obciach, ktoré nemajú územný plán, sa vyhodnotenie neobmedzilo na preskúmateľné posúdenie záväznej územnoplánovacej dokumentácie vyššieho stupňa, najmä územnoplánovacej dokumentácie VÚC.

V niektorých prípadoch sa konštatuje len neexistencia obecného územného plánu a overenie obytných objektov bolo vykonané len na základe dostupných mapových zdrojov. Napríklad: pri obci Zbudza sa uvádza, že obec nemá územný plán a obytné objekty boli overené len z dostupných mapových zdrojov. Takéto zdroje však nevylučujú existenciu iných regulovaných území v nadradenej ÚPD. Ak obec nemá vlastný územný plán, nemožno túto skutočnosť vykladať ako absenciu územných limitov. Naopak, v takom prípade je nevyhnutné dôsledne vyhodnotiť záväznú územnoplánovaciu dokumentáciu vyššieho stupňa, regionálne regulatívy, prvky ÚSES, dopravné a technické limity, krajinárske hodnoty, rozvojové zámery a verejné záujmy vyplývajúce z dokumentácie kraja.

KSK preto žiada, aby bolo vyhodnotenie územnoplánovacej dokumentácie dopracované tak, aby pre každú dotknutú obec a katastrálne územie obsahovalo jednoznačný záver, či je vymedzenie akceleračnej zóny v súlade, v čiastočnom konflikte alebo v rozpore so záväznou územnoplánovacou dokumentáciou obce a/alebo územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že ÚPD a ich analýza sú obsahom prílohy 3 k správe o hodnotení, ktorá objektívne slúži najmä ako prehľad na analýzu vzdialeností AZ od obytných plôch a na identifikáciu kolízií s prvkami ÚSES.

Samotná príloha 3 korektne priznáva a pomenúva "neistoty", na ktoré KSK poukazuje – teda neúplný súbor plánov (mnohé obce ÚPN nemajú), nesúrodosť, časový rozptyl a nekoordinovanosť. Tieto limity sú objektívnym zrkadlom súčasného stavu územného plánovania na Slovensku. Aj kvôli týmto neistotám je v správe jasne definované, že samotné zriadenie AZ nepredstavuje povolenie stavby a investor bude musieť podrobne preukázať súlad s ÚPD v čase povoľovania.

Príloha 3 identifikovala, že 14 zo 70 dotknutých obcí vôbec nemá územný plán (ÚPN-O), a to vrátane obce Zbudza. V týchto špecifických prípadoch sa plošné overenie vzdialenosti obytných objektov vykonalo na základe dostupných mapových zdrojov (VMS Základná mapa SR).

Správa o hodnotených však zohľadňuje aj regionálnu úroveň a záväzné dokumenty VÚC. Chýbajúci ÚPN obce neznamena absenciu územných limitov. Povoľovacie konania pre VP budú musieť prísne preukázať súlad nielen s lokálnou ÚPD, ale aj so záväznou územnoplánovacou dokumentáciou kraja (ÚPN VÚC) a rešpektovať všetky prvky ÚSES či limity ochrany prírody stanovené na regionálnej úrovni.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu (celoštátna úroveň) a absenciu konkrétneho projektu, takúto podrobnú požiadavku KSK nie je možné v stupni SEA úplne naplniť. Výsledok preverenia priestorových konfliktov sa síce v prílohe 3 správy o hodnotení definuje (identifikácia prienikov), avšak jednoznačný záver o súlade alebo rozpore je možné vykonať na projektovej úrovni v rámci EIA, čo je aj odporúčané.

„Pripomienka KSK č.2

KSK zásadne namieta, že v predloženej dokumentácii nie je preukázané dodržanie ochrannej vzdialenosti 1 000 m od obytných plôch. Príloha č. 3 výslovne uvádza, že jednou z podmienok vymedzenia akceleračných zón je vzdialenosť minimálne 1 km od obytných objektov, pričom súčasne identifikuje časti zón, v ktorých táto vzdialenosť nie je dodržaná.

KSK zároveň namieta, že dodržanie minimálnej odstupovej vzdialenosti 1 000 m nemožno posudzovať iba vo vzťahu k existujúcim obytným objektom identifikovaným zo zdrojov ako kataster nehnuteľností, ortofotomapy alebo základné mapové podklady. Minimálna odstupová vzdialenosť musí byť posudzovaná aj vo vzťahu k obytným plochám a rozvojovým plochám bývania, ktoré sú schválené alebo navrhnuté v platnej územnoplánovacej dokumentácii dotknutých obcí alebo VÚC.

V prípade AZ-8/Pilotná zóna Východ sú identifikované najmä: navrhovaná obytná plocha západne od centra obce Nacina Ves vo vzdialenosti 836 m, navrhovaná obytná plocha nadväzujúca na zástavbu západne od cesty do Petrovcov nad Laborcom vo vzdialenosti 750 m. navrhované plochy pre bývanie v západnej časti obce Petrovce nad Laborcom pri železničnej trati vo vzdialenosti 725 m a navrhované plochy na bývanie v severnej časti obce Lesné vo vzdialenosti 780 m.

Ak samotná dokumentácia identifikuje časti akceleračnej zóny, v ktorých nie je dodržaný odstup 1 000 m od obytných plôch, nemožno tieto časti ponechať v akceleračnej zóne iba s odkazom na stanovenie špecifických podmienok v neskoršom konaní. Takýto postup je v rozpore s účelom akceleračných zón, ktorých vymedzenie má byť založené na vopred overenom nízkom riziku významných vplyvov. “

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že poukázanie na nedodržanie ochrannej vzdialenosti 1 000 metrov od obytných plôch, vrátane rozvojových zámerov, potvrdzuje, že základné vymedzenie AZ zón rešpektovalo existujúcu súvislú zástavbu. Všetky vybrané zóny spĺňajú podmienku odstupu minimálne jedného

kilometra od existujúcich obytných objektov. V správe o hodnotení sa v prostredí GIS vykonala aj podrobná priestorová analýza voči navrhovaným rozvojovým plochám pre bývanie z platných územných plánov. Okolo týchto plánovaných plôch bol vytvorený nárazníkový okruh a v miestach prieniku s akceleračnými zónami boli presne identifikované priestorové konflikty, kde táto odstupová vzdialenosť zatiaľ nie je dodržaná. To sa priamo týka spomínanej AZ-8, kde príloha 3 výslovne priznáva nedodržanie odstupu pri rozvojových plochách obcí Nacina Ves, Petrovce nad Laborcom a Lesné presne v tých vzdialenostiach, na ktoré upozorňuje pripomienka.

Na vyriešenie tohto stretu však strategický dokument neudeľuje plošné výnimky pre výstavbu, ale stanovuje záväzné pravidlá pre nadväzujúce procesy EIA a povoľovanie projektu. Dokumentácia identifikuje potrebu zapracovať do záväzných častí územných plánov obcí podmienky ochrany pre tie časti zón, kde prienik s rozvojovými plochami nedosahuje stanovený odstup 1 000 metrov. To znamená, že záväzná hygienická ochranná zóna ostáva v platnosti a bude sa musieť striktne dodržať a preukázať pri presnej lokalizácii každej jednej veternej turbíny v neskoršom projektovom procese.

Vyhodnotenie územných plánov dotknutých obcí v oblastiach akceleračných zón a prioritných zón navrhnutých na území SR, kde podľa dostupných údajov interpretuje vzdialenosti aj v súlade s najnovšími návrhmi ÚPN. Na základe metodiky ÚVZ SR a vyhlášky č. 354/2025 Z. z. musí byť vzdialenosť od najbližšieho dotknutého vonkajšieho chráneného prostredia VTE alebo VP vzdialená minimálne 1 000 metrov.

Pripomienka KSK č.3

KSK upozorňuje, že akceleračné zóny podľa RED III nemajú byť iba všeobecne vybrané územia, ale územia, v ktorých sa vzhľadom na charakter územia a plánovanú technológiu neočakávajú významné environmentálne vplyvy. Usmernenie Európskej komisie k určovaniu akceleračných zón uvádza, že plán akceleračných zón má zahŕňať identifikáciu konkrétnych území, použitie vhodných dát a máp citlivosti, vylúčenie citlivých území, prípravu súboru zmierňujúcich pravidiel a vykonanie SEA.

Slovenská vyhláška č. 354/2025 Z. z. zároveň ustanovuje kritériá a prahové hodnoty pre určenie akceleračných zón pre výrobu elektriny z veternej energie. MŽP SR zverejnilo finálne znenie metodiky k akceleračným zónam ako dokument nadväzujúci na Komponent 19 REPowerEU a vyhlášku č. 354/2025 Z. z.

KSK namieta, že v predloženej dokumentácii sa viaceré podstatné otázky opakovane presúvajú na následné procesy EIA. Pri AZ-8 sa napríklad pri pôde uvádza, že podrobné vyhodnotenie vplyvov konkrétnych projektov umiestnenia veterných elektrární na dotknuté kvalitatívne skupiny pôd bude komplexne riešené v nadväzujúcom procese EIA. Obdobne sú pri prvkoch ÚSES uvedené všeobecné zmierňujúce formulácie, že umiestnenie veterných elektrární nebude v konflikte s prvkami ÚSES, bez toho, aby boli tieto konfliktné územia už v strategickom dokumente presne vyňaté alebo regulované. Takýto postup podľa KSK nenapĺňa účel akceleračných zón. Ak má byť územie zaradené do režimu zrýchleného povoľovania, významné limity musia byť vyhodnotené a vyriešené už na úrovni SEA. Následné projektové EIA nemôže slúžiť ako náhrada za nedostatočné strategické posúdenie územia.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že námietku voči presúvaniu riešenia podstatných otázok na procesy EIA, je dôležité zdôrazniť samotnú povahu procesu SEA. SEA predstavuje rámcové a koncepčné hodnotenie, pričom detailné posúdenie prebehne v rámci procesu EIA, akonáhle budú spresnené konkrétne umiestnenia VTE. V súlade s princípom predbežnej opatrnosti a požiadavkami na akceleračné

zóny boli z návrhu zón už na strategickej úrovni úplne vylúčené tie najcitlivejšie územia, akými sú chránené územia európskej sústavy Natura 2000 či nadregionálne biokoridory.

Keďže na koncepcnej úrovni strategického dokumentu nie sú známe presné technické parametre, rozloženie turbín, trasy prístupových ciest či káblových vedení, nie je objektívne možné vyhodnotiť napríklad exaktný trvalý a dočasný záber konkrétnej bonitovanej pôdy. Z toho dôvodu dokumentácia logicky presúva detailné výpočty záberu pôd, ako aj detailné posúdenie priestorových stretov s lokálnymi prvkami ÚSES, do procesu EIA konkrétnych projektov. Strategický dokument však pre tento nadväzujúci proces nezanecháva právne vákuum, ale definuje prísne zmierňujúce opatrenia. Stanovuje napríklad jasnú požiadavku, že samotné umiestnenie elektrární nesmie byť v konflikte s prvkami ÚSES a infraštruktúra sa má prednostne situovať do plôch s nižšou bonitou pôdy. Tieto environmentálne limity teda nie sú ignorované, ale tvoria už teraz záväzný regulačný rámec pre budúce posudzovanie EIA a povolenia v daných akceleračných zónach.

Pripomienka KSK č.4

KSK zásadne namieta kolízie AZ-8/Pilotná zóna Východ s prvkami územného systému ekologickej stability. Predložené podklady identifikujú zásah do prvkov ÚSES v obciach Staré a Nacina Ves, najmä regionálny biokoridor Laborec, a v obciach Petrovce nad Laborcom, Lesné a Suché, kde sú identifikované miestne biokoridory.

Za dostatočné opatrenie nemožno považovať všeobecné konštatovanie, že umiestnenie veterných elektrární nebude v konflikte s prvkami ÚSES. Ak je konflikt so systémom ekologickej stability identifikovaný už v strategickej dokumentácii, musí byť vyriešený priamo úpravou hraníc zóny, vylúčením kolíznych plôch alebo stanovením jednoznačných ochranných pásiem a záväzných regulačných podmienok.

Táto požiadavka je o to významnejšia, že účelom akceleračných zón je vytvoriť rámec pre následné zjednodušené a zrýchlené povoľovanie projektov obnoviteľných zdrojov energie. Ak by boli kolízie s prvkami ÚSES ponechané nevyriešené na úrovni strategického dokumentu, preniesli by sa do následných skrátených povoľovacích konaní, v ktorých už nemusí byť vytvorený rovnaký priestor na komplexné strategické posúdenie územných, ekologických a kumulatívnych vplyvov.

KSK preto žiada, aby územia v kolízii s prvkami ÚSES neboli súčasťou akceleračnej zóny. V opačnom prípade nemožno považovať AZ-8/Pilotná zóna Východ za územie dostatočne pripravené na zaradenie do režimu akceleračnej zóny a následného zrýchleného povoľovania.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že požiadavku na odstránenie kolízie AZ s prvkami regionálneho biokoridoru Laborec v obciach Staré a Nacina Ves zaradilo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Pripomienka KSK č.5

KSK nepovažuje kumulatívne a synergické vplyvy za dostatočne vyhodnotené. Strategický dokument nevytvára rámec iba pre jednotlivé veterné elektrárne, ale pre celé veterné parky vrátane dopravnej infraštruktúry, manipulačných plôch, káblových trás, napojenia do elektrizačnej sústavy a ďalších vyvolaných investícií.

Ak v tom istom území už prebiehajú alebo boli iniciované procesy EIA pre konkrétne zámery veterných parkov, KSK nepovažuje túto skutočnosť samu osebe za samostatný dôvod nezákonnosti. Ide však o procesné významnú okolnosť, ktorá mala byť v SEA osobitne a transparentne vyhodnotená. SEA má vytvárať strategický rámec pre následné rozhodovanie, nie spätne legitimizovať už rozpracované projektové zámery.

KSK žiada doplniť samostatné a preskúmateľné vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov AZ-8/Pilotná zóna Východ vrátane existujúcich, pripravovaných a posudzovaných projektov v území a v jeho širšom okolí.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že správa o hodnotení sa kumulatívnymi a synergickými vplyvmi zaoberá, pričom pre AZ-8 tieto vplyvy explicitne identifikuje a vyhodnocuje. Pri hodnotení synergie v AZ-8 správa o hodnotení priamo zohľadňuje existujúce environmentálne záťaže, historickú priemyselnú výrobu (bývalý podnik Chemko Strážske), plochu blízkej fotovoltaickej elektrárne Nacina Ves, ako aj existujúce distribučné siete, ktoré spoločne posilňujú antropogénny a industriálny ráz tohto územia.

Zároveň správa neignoruje ani prebiehajúce či pripravované projektové zámery v procese EIA. V širšom okolí AZ-8 bol identifikovaný VP Strážske, VP Laborec, VP Zemplín, či dokonca zámer výstavby diaľnice D1. Na základe vypracovaného primeraného hodnotenia Natura 2000 sa predpokladá kumulatívne pôsobenie AZ-8 s projektom VP Strážske najmä vo vzťahu k avifaune, avšak celkové zhodnotenie vplyvu nepresiahlo úroveň mierne negatívneho vplyvu. Pretože však proces SEA hodnotí dokument na koncepcnej úrovni bez presného poznania budúcich trás káblov či manipulačných plôch, detailné sčítanie vplyvov (napríklad hlukových izofón či presných vizuálnych bariér) je z objektívnych príčin nevyhnutné presunúť a doriešiť v procese EIA, pre ktorý však SEA stanovuje prísne limity.

Pripomienka KSK č.6

KSK namietla nedostatočné vyhodnotenie vplyvov na pôdu, dopravu a technickú infraštruktúru. Pri AZ-8/ Pilotná zóna Východ sa predpokladá 43 veterných elektrární, súvisiace manipulačné plochy, základy, prístupové komunikácie, káblkové trasy, napojenie do elektrizačnej sústavy a nadrozmerná doprava. Tieto vplyvy nemožno ponechať iba na následnú projektovú fázu.

KSK žiada vyhodnotiť predpokladaný a maximálny záber pôdy vrátane záberov pre základy veterných elektrární, prístupové komunikácie, elektrické stanice, káblkové trasy a manipulačné plochy, ako aj vplyv na poľnohospodársku pôdu, fragmentáciu krajiny, vlastnícke a užívacie vzťahy a obhospodarovanie územia.

KSK zároveň žiada doplniť samostatné vyhodnotenie vplyvov na cesty vo vlastníctve alebo správe Košického samosprávneho kraja, vrátane mostných objektov, prejazdnosti trás nadrozsmernej dopravy, rozsahu potrebných úprav a spôsobu financovania ich obnovy alebo uvedenia do pôvodného stavu.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že v strategickom dokumente nie je možné exaktne vyčíslieť celkový maximálny záber pôdy v štvorcových metroch, pretože presné rozloženie základov turbín a prístupových ciest bude známe až v štádiu podania projektového zámeru. Správa o hodnotení však pri AZ-8 detailne analyzovala kvalitu pôd a dospela k záveru, že v tejto zóne sa vôbec nevyskytujú chránené pôdy najvyššej kvality (1. až 4. kvalitatívna skupina tvoria 0 % územia). Trvalý záber pôdy bude mať iba bodový charakter pod pätkami turbín a infraštruktúru bude možné bezproblémovo umiestniť do menej kvalitnej poľnohospodárskej pôdy, čím je vplyv na kvalitný pôdny fond úplne vylúčený. Čo sa týka dopravy a cestnej infraštruktúry vo vlastníctve kraja, dokumentácia počíta s využívaním existujúcej siete a budovaním nových účelových ciest. Aby sa predišlo negatívnym dopadom na majetok, správa o hodnotení zavádza ako záväzné zmierňujúce opatrenie pravidlo, že v prípade preukázateľného poškodenia miestnych komunikácií v priamej súvislosti s výstavbou a nadrozmernou dopravou musí prebehnúť medzi investorom a správcami komunikácií (napríklad KSK) dohoda o adekvátnom spôsobe riešenia, forme

nápravy (opravy) či finančnej kompenzácie, ktoré MŽP SR zahrnulo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Pripomienka KSK č.7

KSK upozorňuje na konflikt AZ-8/Pilotná zóna Východ s ložiskovou ochranou v území Zbudza. Správa o hodnotení uvádza, že plánovaná akceleračná zóna čiastočne zasahuje do ložiskového územia Zbudza, ktoré predstavuje významné výhradné ložisko kamenných solí, chránené prostredníctvom chráneného ložiskového územia a dobývacieho priestoru. KSK žiada vypustiť z AZ-8/Pilotná zóna Východ všetky plochy v prekryve s chráneným ložiskovým územím a dobývacím priestorom Zbudza.

Ak je časť navrhovanej akceleračnej zóny v prekryve s chráneným ložiskovým územím alebo dobývacím priestorom, musí byť táto časť zo zóny vylúčená už v strategickom dokumente. Nemožno schváliť akceleračnú zónu s tým, že jej použiteľnosť bude dodatočne obmedzovaná až v ďalších povolovacích konaniach.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie pripomienku KSK na vedomie a uvádza, že akceptuje pripomienku možnému prekryvu s CHLÚ kamennej soli Zbudza a zaradilo požiadavku na úpravu AZ-8 PZ Východ (1 a 2) do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

„Záver

Na základe vyššie uvedených pripomienok KSK konštatuje, že predložená Správa o hodnotení nepredstavuje dostatočný, preskúmateľný a environmentálne bezpečný podklad na určenie akceleračných zón pre veternú energiu v navrhovanom rozsahu.

KSK preto žiada, aby Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako príslušný orgán v záverečnom stanovisku podľa zákona č. 24/2006 Z. z. neodporučilo schválenie strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ v predloženom znení.

KSK zároveň žiada, aby boli všetky vyššie uvedené pripomienky riadne a individuálne vyhodnotené a zohľadnené v záverečnom stanovisku.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko KSK na vedomie a má za to, že sa so všetkými pripomienkami KSK primerane vysporiadalo.

Slovenská elektrizačná prenosová sústava (ďalej len „SEPS“) (list č. PS/2026/009454, zo dňa 01.07.2026), vo svojom stanovisku uvádza pripomienky k návrhu strategického dokumentu:

- kap. A.3.1: Nie je jasné, čo sa myslí pod textom „fixovaním konkrétnych prenosových a transformačných uzlov pre vyvedenie výkonu“;
- kap. B.2.1: SEPS nemá vedomosť o existencii analýzy prepojitelnosti AZ do PS z hľadiska jej stability ;
- kap. B.2.2.7: Nesúladi s informáciami, ktoré SEPS poskytlo mailom dňa 15. 04. 2026
- kap. B.3.2: Nesúladi s informáciami, ktoré SEPS poskytlo mailom dňa 15. 04. 2026

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko SEPS na vedomie a uvádza, že požiadavku na zmenu formulácie strategického dokumentu tak, aby jasne definoval, že ide len o „predbežný spôsob napojenia“, a sporné slovo o „fixovaní“ bolo odstránené zaradilo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP SR uvádza, že skutočná trasa vyvedenia výkonu, napäťová úroveň a finálne body pripojenia budú exaktne určené až v ďalšom stupni prípravy

na základe technických podmienok pripojenia, stanovísk prevádzkovateľa sústavy a detailného posúdenia v procese EIA.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „PÚ SR“) (list č. S-PUSR-009975/2026 Z-PUSR-051063/2026 zo dňa 02.07.2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (čiastočná citácia):

„Strategický dokument navrhuje konkrétne územia v rámci celej SR vhodné na výstavbu VTE, pre ktoré sa uplatňujú zrýchlené povoloňacie postupy. Z hľadiska možnosti posúdenia vplyvu na kultúrno-historické dedičstvo je dôležité, že strategický dokument definuje konkrétne veľkostné typy VTE a vymedzuje územia (tzv. akceleračné zóny; ďalej len „AZ“) pre ktoré majú platiť zrýchlené povoloňacie postupy pri výstavbe VTE. Strategický dokument uvádza princípy (metodiky) postupu pri určovaní AZ a uvádza dôvody pre výber daných konkrétnych typov VTE. Celkový počet VTE vo všetkých AZ, uvádzaný ako „maximálny“, je 207.

Pri výbere konkrétnych AZ boli podľa strategického dokumentu zohľadňované aj vplyvy VTE na kultúrne dedičstvo a krajinný ráz. Zároveň strategický dokument v kapitole „B.4 Identifikácia vplyvov na životné prostredie a verejné zdravie“, na s. 38 uvádza, že „Najvýraznejší, vizuálne negatívny a ťažko eliminovateľný vplyv sa očakáva v oblasti krajinného rázu a kultúrno-historických hodnôt. Veterné parky v AZ vytvoria v otvorenej krajine nové technické dominanty, ktoré budú tvoriť vizuálnu konkurenciu existujúcim historickým objektom, vinohradníckej krajine či rekreačným areálom. Tento vplyv bude najvýraznejší v najcitlivejších územiach s vysokou koncentráciou hodnôt, akými sú zóny AZ-1 Prietržka - Sobotište a AZ-2 Gbely - Štefanov. Narušenie panoramatických výhľadov a estetické hodnoty územia môže navyše v dotknutých etnografických regiónoch negatívne ovplyvniť aj lokálny cestovný ruch a rekreáciu.“

V priamom pokračovaní vyššie citovaného textu sa ale ďalej uvádza „Napriek týmto zmenám charakteru krajiny je záverom celkového posúdenia, že pri dodržaní všetkých navrhnutých opatrení definovaných v kapitole B.5 je strategický návrh AZ akceptovateľný.“ Po podrobnom preštudovaní „opatrení“ navrhovaných v spomínanej kapitole B.5 - teda tých opatrení, ktoré majú zabezpečiť, že z predpokladaného mimoriadne negatívneho vplyvu VTE na kultúrne dedičstvo sa stane vplyv „akceptovateľný“ úrad konštatuje nasledovné:

Stanovenú maximálnu výšku VTE definovanú jednak ako maximálnu výšku horného bodu rotorových listov VTE - konkrétne 262,5 m - a jednak ako maximálnu výšku gondoly - konkrétne 195 m (Obe merané od upraveného terénu v bode osi stožiaru po najvyšší bod príslušnej časti) a zároveň z nich vyplývajúce veľkosti priemeru rotora VTE považujeme (popri samotnom charaktere VTE, t.j. ako veže s výrazným dynamickým prvkom prejavujúcim sa vo veľkej výške) za najdôležitejší parameter aký vyplýva so strategického dokumentu z hľadiska vplyvu tohto zámeru na kultúrno-historické dedičstvo, hodnotné obrazy krajiny. Daný parameter považujeme v určitom zmysle za zásadnejší ako konkrétne vymedzenie AZ.

S ohľadom na charakter samotného objektu (VTE) pri dimenziách navrhovaných strategickým dokumentom sa tieto konštrukcie (VTE) stanú bezkonkurenčne najvýraznejšími stavbami v krajine Slovenska - a to v absolútnom meradle. Je nepochybné, že ich vplyv na kultúrno-historické dedičstvo bude už len na základe tohto faktu bezprecedentný, a nebude porovnateľný s vplyvom na krajinu v prípade žiadnych iných stavieb, či už historických alebo novodobých. VTE budú napr. neporovnateľne výraznejšie ako konštrukcie najvyšších vysielateľov v SR, a budú vyššie ako najvyššie mrakodrapy postavené v hlavnom meste a v celej SR.

Z uvedených dôvodov považujeme samotné dimenzie objektu (najmä pri danom charaktere objektu) za najdôležitejší faktor vplyvu na kultúrno-historické dedičstvo. Pokiaľ

bude korekcia samotných dimenzií VTE „smerom dole“ (t.j. podstatné zmenšenie VTE) vyhlásená, ako to momentálne vyplýva so strategického dokumentu, potom vnímame ostatné možnosti pre korekcie, o ktorých aspoň v nejakej miere uvažuje aj návrh strategického dokumentu, v podstate ako neúčinné (t.j. ide o možnosti zmien týkajúcich sa vymedzenia AZ, zmien v konkrétnom situovaní VTE v rámci AZ, zmien ohľadom počtov VTE v rámci AZ). Neúčinné na to, aby mohli prispieť k relevantnej korekcii zásadne negatívneho vplyvu zámeru na kultúrno-historické dedičstvo.

Strategický dokument považuje minimálne veľkostné limity VTE za pevne dané. V strategickom dokumente je vysvetlená súvislosť medzi jestvujúcimi podmienkami veternosti na Slovensku, požadovaným výkonom VTE a dimenziami VTE a uvádza sa, že menšie VTE neprichádzajú do úvahy z hľadiska účinnosti, ani hľadiska požadovaného výkonu - čiže z fundamentálnych hľadísk ekonomiky. VTE teda - podľa strategického dokumentu - nie je možné zmenšovať. Ak sa majú VTE stavať, tak jedine v daných veľkostiach. V tomto zmysle považujeme prísľuby (uvádzané v strategickom dokumente) o následnom priestore pre korekciu nepriaznivého vplyvu VTE resp. AZ na kultúrno-historické dedičstvo v ďalšom povoľovacom procese za zavádzajúce. Žiadne naozaj relevantné korekcie vplyvu zámeru na hodnotné obrazy krajiny, na prostredie pamiatkového fondu už podľa úradu nebudú po schválení strategického materiálu možné. Či budú VTE situované niekoľko desiatok metrov vpravo, alebo vľavo v rámci AZ nezmení nič na fakte, že vo voľnej krajine, historickej kultúrnej krajine budú realizované neporovnateľne najväčšie a výrazovo najagresívnejšie umelé dominanty, aké kedy boli na území SR budované.

Samozrejme - bez ohľadu na vyššie uvedené - za relevantnú korekciu negatívneho vplyvu zámeru na kultúrno-historické dedičstvo pokladáme každé zníženie celkového počtu VTE a každé zmenšenie, resp. zánik plochy AZ - a to v zmysle jednoduchej priamej úmernosti: čím výraznejšie zmenšenie počtov a plôch s VTE, tým menší negatívny vplyv na kultúrno-historické dedičstvo a naopak.

Správa o hodnotení strategického dokumentu (ďalej len „SoH“) uvádza ako najbližšie okolie vplyvu VTE územie o polomere 5 km od VTE, resp. od AZ. Čo sa týka územného dosahu vplyvu VTE na krajinu, resp. krajinný ráz uvažuje SoH ešte o vplyve v strednej vzdialenosti, ktorú definuje v rozmedzí 5 až 12 km. Považujeme za možné, že uvedené územné pásma vplyvu sú navrhnuté relevantne. Ale reálny dosah územného vplyvu VTE (v daných dimenziách) pre rôzne typy NKP v rôznych typoch krajiny, ale predovšetkým na kultúrno-historické krajinné dominanty v otvorenej rozľahlej krajine, považujeme za nevyhnutné stanoviť na základe vizualizácií. A to jednak overovaním pohľadov „na“ NKP / PÚ, ale rovnako aj overovaním pohľadov „z“ priestoru NKP / PÚ smerom do voľnej krajiny.

Napr. vplyv VTE realizovaných na území Rakúska na NKP hrad Devín je možné overovať v realite už dnes. VTE na rakúskom území výrazne zmenili charakter rovinatej podunajskej krajiny a pohľady z hradu Devín smerom na západ sú narušené. Najbližšie VTE sú pritom situované cca 8 km a VTE, ktoré pôsobia v tejto širokej panoráme ako konštrukčne najvyššie sú vzdialené až cca 19km od hradu. Vertikály VTE sú však napriek takýmto vzdialenostiam vnímané ako výrazne rušivý prvok v pôvodne nízkom horizonte panorámy nížinnej, rovinatej krajiny.

Dá sa napríklad predpokladať, že pre pohľady „z“ dominant NKP v otvorenej krajine (zámer VTE sa týka napr. aj pohľadov z hradu Branč) by vzdialenosť okolia, ktoré je vnímané ako „krajina súvisiaca s NKP-dominantou“ (t.j. „tvoriaca jej prostredie“), v súvislosti s realizáciami typu predmetných VTE, nemala byť menšia ako 7-10 km. T.j. predpokladáme, že minimálne v polomere 7-10 km od významných historických dominant v otvorenej krajine by sa určite nemala vyskytovať novodobá výšková dominanta typu VTE vo veľkosti ako je navrhovaná

v strategickom dokumente. Pritom VTE týchto dimenzií pravdepodobne zmenia pohľad na to, čo (z hľadiska pamiatkovej ochrany) chápeme pod „vhodným odstupom“ novodobej dominanty od (historickej) dominanty NKP alebo od pamiatkového územia. Pohyblivosť lopatiek/rotora VTE spolu s ich enormnou výškou môže spôsobovať ich výraznú vizuálnu rušivosť aj v situáciách, ktoré bežne neočakávame: napr. sa môžu objaviť v obraze krajiny v diaľke (v pozadí) „nad“ bližšie situovanou terénou vyvýšeninou (VTE môžu byť doslova „vyššie ako pohorie“; podobné mimoriadne rušivé javy s výrazným vplyvom na mierku prostredia, charakter krajiny sa dajú už v súčasnosti overiť napr. z Bratislavského hradu, z územia PZ CMO Bratislava; v týchto prípadoch, ide zatiaľ o VTE zrealizované na rakúskom území)

Podľa úradu by strategický dokument nemal byť schválený bez predchádzajúceho overenia jeho vplyvu na NKP a PÚ (predovšetkým NKP krajinných dominant a PÚ s významnými zachovanými siluetami historickej štruktúry) na základe vizualizácií.

Aj bez spracovania vizualizácií, vzhľadom na vzájomné odstupy pamiatkových prvkov/lokalít a navrhovaných VTE v AZ a vzhľadom na charakter geomorfológie, je možné dôvodne predpokladať, že výstavba VTE v navrhovaných AZ by významne narušila - buď priamy „obraz krajiny s NKP/PÚ“, alebo „výhľady na krajinu z chráneného historického priestoru NKP/PÚ“ prípadne oboje - a to pri nasledovných prvkoch/lokalitách pamiatkového fondu:

(Uvádzame len výber najdôležitejších NKP / PÚ a uvádzame ho vo vzťahu k najbližším navrhovaným AZ. Osobitne zdôraznené sú NKP / PÚ, ktorých prostredie by bolo najvýznamnejšie narušené realizáciou VTE v navrhovaných AZ.)

názov navrhovanej AZ	výber z pamiatkového fondu v okolí AZ: unifikovaný názov NKP/PÚ, obec (vzdialenosť pamiatok od najbližších plôch AZ)
AZ-1 Prietržka - Sobotište	PZ Skalica (3,5km); Kaštieľ s areálom, Holíč (3,8km); PZ Kopčany (7,2km); Kostol /veľkomoravský/ Kopčany (7,9km); Kaštieľ a park, Rohovce (1,1km); PR Sobotište (1 km); Kaštieľ a park, Sobotište (1 km); hrad Branč (3,5 km)
AZ-2 Gbely - Štefanov	Kláštir /bazilika/, Šaštín (3,9km); Kostol /románsky/ Šaštín - Stráže, časť Stráže nad Myjavou (2,7km); Dom kúpeľný a park, Smrdáky (3,1 km); Hradisko Zámčisko (1,2km), Unín
AZ-3 Vrakúň - Dolný Štál	Kaštieľ a park, Vrakúň (1,8km)
AZ-4 Okoč - Zemianska Olča	Kaštieľ a park, Čičov (4,3km)
AZ-5 Palárikovo - Nové Zámky	Kaštieľ s areálom, Palárikovo (1,9km); súbor NKP v Nových Zámkoch (3,2 km)
AZ-6 Komjatice - Mojzesovo	Kaštieľ s areálom, Veľká Maňa (2,1 km); Kalvária, kostol, Komjatice (1,5km)
AZ-7 Podhájska - Dvory n. Žitavou	Kalvária, Dvory nad Žitavou (4km); Kláštor Paulínov /ruína/, Veľké Lovce (0m); Kaštieľ a park, Kolta (2,8km)
AZ-8 PZ Východ (1 a 2)	Kaplnka pohrebnej/dominanta na Hrádku/, Michalovce (3,3km); súbor NKP v Michalovciach (5km); hrad Vinné (5,3km); hrad Jaseňov (4,4km); hrad Brekov (6,8km)

Z tabuľky vyššie vyplýva, že najvýraznejšie by poškodila prostredie pamiatkového fondu výstavba VTE v AZ-1 Prietržka - Sobotište. Zároveň by výstavba VTE v tejto lokalite významne narušila územie s historickými štruktúrami kultúrnej krajiny a ich okolie - a to jednak historickú krajinu s vinohradmi resp. samotné plochy vinohradov a jednak historickú kultúrnu krajinu s rozptýlenou zástavbou. Za osobitne problematickú považujeme zároveň AZ-2 Gbely - Štefanov, jednak kvôli narušeniu prostredia celoslovensky významnej dominanty Kláštora (baziliky Sedembolestnej Panny Márie) v Šaštíne, ale rovnako aj kvôli narušeniu prostredia pamiatkových lokalít spomínaných vyššie, v súvislosti s AZ-1, a zároveň aj kvôli narušeniu celkovej historickej kultúrnej krajiny skalických vinohradov a kopaníc „myjavská“. Pri dominante NKP Kláštor Šaštín je zároveň osobitne dôležité vnímať výškové pomery medzi situáciou Kláštora (s bazilikou) v údolnej lokalite a najbližšej navrhovanej oblasti AZ-2 Gbely - Štefanov v pahorkatine situovanej v lokalite „Záhradky“, pričom výškový rozdiel medzi územiami predstavuje cca 100m. NKP je situovaná o 100m nižšie ako lokalita AZ. Výstavba VTE v danej AZ by teda znamenala extrémny rozdiel výšok medzi dominantami (až 280 metrov) v neprospech dominanty - NKP. Pri vzdialenosti NKP od navrhovanej AZ cca 3,9km, by takáto situácia znamenala zásadné narušenie prostredia dominanty - NKP.

AZ navrhované v oblasti Chvojnickej pahorkatiny (t.j. AZ-1 Prietržka - Sobotište a AZ-2 Gbely - Štefanov) považujeme za obzvlášť nevhodné a to v celom ich navrhovanom rozsahu. Zároveň to vôbec neznamená, že ostatné navrhované AZ (3 až 8) považuje úrad z hľadiska ochrany pamiatkového fondu, resp. kultúrnohistorického dedičstva za vyhovujúce.

SoH pomerne podrobne analyzuje vplyv navrhovaných AZ na kultúrne dedičstvo, na krajinný ráz a v princípe pri všetkých navrhovaných AZ konštatuje „významne negatívny vplyv na krajinný ráz územia“ a dopĺňa, že „navrhované veterné elektrárne by sa vzhľadom na svoju výšku a priestorový rozsah stali novými technickými dominantami územia“ a tiež spravidla pri každej AZ konštatuje, že „kumulatívny vplyv veterných elektrární navrhovaných v AZ spolu s ďalším, alebo ďalšími veternými parkami pripravovanými v rámci prebiehajúcich procesov EIA na krajinný ráz a charakteristický vzhľad krajiny je vysoko pravdepodobný a hodnotený ako negatívny“.

Problém SoH, z pohľadu hodnotenia vplyvu strategického materiálu na kultúrno-historické dedičstvo, vidíme v jej záveroch, syntézach. V záveroch jednotlivých hodnotení AZ, sa takmer bez výnimky nakoniec vyjadruje súhlas s navrhovanými zámermi, vymedzením AZ - aj keď často ako podmienený súhlas, vyjadrený napr. vetou: „za predpokladu navrhovaných opatrení“. Zásadný problém ale vidíme vtom, že „navrhované opatrenia“ sú mimoriadne nezreteľne formulované, až do takej miery, že nie je jasné v čom majú tieto opatrenia spočívať. SoH, podľa úradu neodôvodnene a v rozpore s logikou tu uvádzaných analýz, vylúčila ako opatrenie na zmiernenie rizika negatívneho vplyvu navrhovaných AZ na prostredie pamiatkového fondu a hodnotné obrazy krajiny zníženie veľkosti (a celkovej dimenzie) VTE.

SoH konštatuje, že „vzhľadom na charakter a fázu spracovania dokumentácie SEA, sa analýzy viditeľnosti v tomto štádiu nevypracúvajú. Ich spracovanie bude potrebné zabezpečiť v nadväzujúcich procesoch EIA samostatne pre každú AZ.“

Ak sa však analýzy zásadne dôležité pre posúdenie vplyvu strategického dokumentu na historické kultúrne dedičstvo nevypracúvajú hneď, teda vo fáze, keď môžu reálne ovplyvniť nastavenie zámeru, načo sa majú vypracúvať vo fáze v ktorej už budú kľúčové nevhodné parametre zámeru nemenne dané? Strategický dokument predsa veľkosť VTE fixne stanovuje. Lenže evidentným primárnym problémom strategického dokumentu je práve samotná navrhovaná veľkosť VTE a až odvodeným problémom je situovanie plôch AZ, prípadne počty VTE v jednotlivých AZ. Samotná SoH výškové limity pre VTE dokonca, paradoxne, v rozpore s vlastnými analýzami, navyšuje ešte aj oproti veľkosti VTE požadovanej strategickým

dokumentom („maximálna výška horného bodu rotorových listov VTE nesmie presiahnuť 262,5 m a maximálna výška gondoly nesmie presiahnuť 195 m“) - teda schvaľuje väčšie rozmery VTE ako o nich uvažuje samotný strategický dokument. V SoH sa bez odôvodnenia a podľa úradu aj v rozpore s elementárnou logikou posudzovania vzťahov v krajine uvádza, že „negatívny vplyv (na krajinný ráz územia) nie je možné účinne zmierniť redukciou výšky veterných elektrární“. Táto a viaceré ďalšie vyjadrenia tohto typu v SoH podľa úradu spochybňujú objektivitu celkového hodnotenia strategického dokumentu. SoH pôsobí - minimálne čo sa týka hodnotenia vplyvu strategického dokumentu na kultúrohistorické dedičstvo, hodnotné obrazy krajiny - rozporuplne. Závery jej hodnotení (či už čiastkové, alebo celkové) de facto popierajú, pomerne podrobné a objektívne pôsobiace analytické vyjadrenia. Podľa úradu, by naopak bola práve redukcia výšky VTE (samozrejme okrem celkového zrušenia zámeru AZ) ďaleko najrelevantnejším opatrením (oproti všetkým ostatným opatreniam prichádzajúcim do úvahy - t.j. zmenám navrhovaných plôch AZ, zmenám počtu VTE v AZ, konkrétnym situovaniam VTE v AZ) ako znížiť riziko negatívneho vplyvu ich výstavby kultúrno-historické dedičstvo. Zároveň chápeme dôvody dimenzií VTE stanovených strategickým dokumentom. Tieto dôvody sú ale výlučne technicko-ekonomickej povahy. SoH v tejto súvislosti akoby nerozlišovala medzi technicko-ekonomickými dôvodmi a dôvodmi z hľadiska vizuálnej ochrany krajiny.

Dňa 24.6.2026 sa uskutočnilo verejné prerokovanie projektu. Zástupca úradu nebol do priestorov, v ktorých sa prerokovanie konalo pracovníkmi sbs vpustený (spolu s ďalšou verejnosťou) s odôvodnením, že kapacita rokovacej miestnosti je naplnená.

K stanovisku prikladáme vizualizáciu (príloha č.1), ktorá ilustruje principiálnu nevhodnosť VTE v navrhovanej veľkosti, pre realizáciu kdekoľvek v historickej kultúrnej krajine (resp. kultúrnej krajine ako takej) na Slovensku - jednoduchým porovnaním veľkosti navrhovaných VTE s niektorými (historickými) dominantami - NKP, a tiež, kvôli predstave o reálnej veľkosti VTE, aj so súčasnou najvyššou administratívno-obytnou budovou SR.

Záver:

Úrad konštatuje, že realizáciou návrhu strategického materiálu by došlo k výraznému, trvalému poškodeniu prostredia významných NKP a PÚ, vrátane krajinných dominant-NKP a k významnému poškodeniu historickej kultúrnej krajiny, resp. kultúrnej krajiny ako takej. Najvýznamnejšie straty pamiatkových hodnôt by podľa úradu vznikli realizáciou VTE v navrhovaných AZ v oblasti Chvojnickej pahorkatiny na Záhorí (t.j. AZ-1 a 2).

Nesúhlasíme s predstavou, že konkrétne posudzovanie vplyvu výstavby VTE na prostredie pamiatkového fondu, resp. kultúrno-historické dedičstvo sa má posunúť až do ďalších fáz povoľovania VTE. Podľa úradu by schválenie strategického dokumentu v predloženej podobe principiálne zabránilo akejkoľvek možnosti relevantného dodatočného ovplyvnenia zámerov výstavby VTE smerom k ochrane prostredia pamiatkového fondu a ochrane hodnotných obrazov krajiny, pretože jeden z kľúčových parametrov v tejto súvislosti, samotná veľkosť/dimenzia plánovaných VTE, by bola schválením strategického dokumentu nezvratne daná.

Úrad považuje SoH - z pohľadu vyhodnotenia vplyvu na kultúrno-historické dedičstvo, hodnotné obrazy krajiny - za materiál s vnútornými rozpormi, kde závery, syntézy (či už čiastkové, alebo celkové) popierajú predchádzajúce analytické vyjadrenia. Celkové vyhodnotenie strategického dokumentu v SoH preto nepovažujeme za dostatočne objektívne. Vzhľadom na evidentné riziko závažného negatívneho vplyvu strategického materiálu na prostredie NKP a PÚ ako aj celkový obraz historickej kultúrnej krajiny považujeme za nevyhnutné strategický dokument, z hľadiska tohto vplyvu, opätovne vyhodnotiť.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko PÚ SR na vedomie a uvádza, že na základe uvedených pripomienok zohľadňujúc aj pripomienky od ostatných dotknutých orgánov ako aj pripomienok verejnosti zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Úrad pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, sekcia územného plánovania, metodiky, výskumu a inovácií, odbor územného plánovania (ďalej len „ÚÚPV SR“) (list č. 24331/52205/2026/3.1., zo dňa 3.7.2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (čiastočná citácia):

„Podľa § 4 zákona o územnom plánovaní orgán územného plánovania v riešenom území vytvára podmienky pre efektívne a udržateľné užívanie prírodných zdrojov v území, s prihliadnutím na ochranu a trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy a ochranu lesných pozemkov pred ich iným využívaním.

Úrad podľa § 9 ods. 1 písm. i) zákona o územnom plánovaní spolupracuje s ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy pri vypracúvaní odvetvových koncepcií, programov a iných strategických dokumentov, ktoré majú vplyv na územie, a dohliada, aby v nich bola zohľadnená Koncepcia územného rozvoja Slovenska.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska, ako územnoplánovacia dokumentácia celého územia Slovenskej republiky, je podľa § 18 ods. 4 písm. a) najvyšším stupňom územnoplánovacej dokumentácie a určuje hlavné smery komplexného rozvoja Slovenskej republiky. Stanovuje základné podmienky a vytvára predpoklady pre udržateľný územný rozvoj Slovenskej republiky a jej regiónov s určením rámcových požiadaviek štátu z hľadiska ochrany, obnovy a tvorby krajiny, ochrany prírody, ochrany, zachovania a rozvíjania historického a kultúrneho dedičstva, hospodárskeho a sociálneho rozvoja, obrany a bezpečnosti štátu a z hľadiska dodržania medzinárodných záväzkov v oblasti životného prostredia a územného rozvoja,

Úrad na základe uvedených skutočností žiada, aby strategický dokument Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike rešpektoval záväzné regulatívy aktuálne platnej Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001, ktorej záväzná časť bola vyhlásená nariadením Vlády Slovenskej republiky č. 461/2011 Z. z. zo dňa 16. 11. 2011.

Úrad zároveň informuje, že v súlade so zákonom o územnom plánovaní a Vyhláškou Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky č. 392/2023 Z. z. o obsahu a spôsobe spracovania územnoplánovacej dokumentácie a o územnoplánovacích podkladoch a všeobecných požiadavkách na priestorové usporiadanie územia a funkčné využívanie územia aktuálne obstaráva Koncepciu územného rozvoja Slovenska, ktorú je povinný obstarat' a schváliť do 31.03.2027. Aktuálne informácie sú zverejnené na webovom sídle Úradu pre územné plánovanie a výstavbu Slovenskej republiky, na adrese: <https://uupv.sk/uzemne-planovanie/koncepcia-uzemneho-rozvoja-slovenska-kurs> a na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky na adrese: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/koncepcia-uzemneho-rozvoja-slovenska->.

Na základe uvedených skutočností Úrad konštatuje, že strategický dokument „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ bude v aktuálne obstarávanej územnoplánovacej dokumentácii Koncepcia územného rozvoja Slovenska po jeho schválení zohľadnený ako územnoplánovací podklad y zmysle § 16 ods.5 zákona o územnom plánovaní.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko ÚÚPV SR na vedomie.

Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ÚVZ SR“) (list č.: OHŽPaZ/8246/35114/2026 zo dňa 03. 07. 2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„So správou o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ sa podľa § 13 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. n e s ú h l a s í. V rámci správy o hodnotení neboli predložené podklady preukazujúce tvrdenia z kapitoly IV. správy o hodnotení „Základné údaje o predpokladaných vplyvov strategického dokumentu vrátane zdravia“, napr. hluková štúdia, vibračná štúdia, hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA) a zároveň nebola splnená podmienka zo záväzného stanoviska Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. ÚVZSR/OHŽPaZ/8246/27769/2026 zo dňa 25.05.2026 k rozsahu hodnotenia strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“. Samotný text správy o hodnotení konštatuje nevýznamné vplyvy hluku, infrazvuku a vibrácií, a zároveň konštatuje ohľadom posúdenia sociologických a psychologických aspektov, že pri väčšom počte turbín môže dôjsť k zvýšenému subjektívnemu obťažovaniu.

V uvedenej súvislosti požadujeme:

- 1. Predložiť chýbajúce podklady (hlukové štúdie, vibračné štúdie, hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA)) preukazujúce, že navrhované lokality pre akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike nebudú mať negatívny vplyv na ochranu, zachovanie a prevenciu verejného zdravia obyvateľov Slovenska. Posúdenie hlukovej záťaže (vypracovanie hlukovej štúdie) sa vykonáva za podmienok stanovených v platnej legislatíve a v metodickom usmernení ÚVZ SR č. OHŽPaZ/11579/24789/2024 - Veterné elektrárne: Stanovenie hlukovej záťaže zo dňa 03.07.2024 s účinnosťou dňa 08.07.2024. Hodnotenie vplyvov na verejné zdravie (HIA) musí byť vypracované osobou odborne spôsobilou na vykonávanie uvedenej činnosti podľa § 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie. V rámci HIA je potrebné komplexne zhodnotiť všetky vplyvy na obyvateľov najbližšej obytnej zástavby v navrhovaných lokalitách akceleračných zón pre veternú energiu v Slovenskej republike. V HIA je potrebné riešiť aj opatrenia na zmiernenie hluku, infrazvuku a vibrácií tak, aby boli dodržané prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku, infrazvuku a vibrácií podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti prípustných hodnôt hluku, infrazvuku, vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 237/2009 Z. z..*
- 2. Predkladať investorom/obstarávateľom zabezpečený monitoring hluku, infrazvuku a vibrácií z hľadiska vplyvu na zdravie na príslušný orgán verejného zdravotníctva v Slovenskej republike 1x ročne, bez rozdielu na indikátor (počet sťažností na hluk). Monitoring hluku, infrazvuku a vibrácií sa vykonáva predložením protokolu z objektivizácie hluku, infrazvuku a vibrácií preukazujúcim dodržiavanie prípustných hodnôt určujúcich veličín hluku, infrazvuku a vibrácií. Objektivizáciu určujúcich veličín vykonáva odborne spôsobilá osoba na kvalitatívne a kvantitatívne zisťovanie faktorov životného prostredia a pracovného prostredia na účely posudzovania ich možného vplyvu na zdravie podľa § 15 ods. 1 písm. a) v spojení s § 16 zákona č. 355/2007 Z. z. a za podmienok stanovených v platnej legislatíve a v metodickom usmernení ÚVZ SR č. OHŽPaZ/11579/24789/2024 — Veterné elektrárne: Stanovenie hlukovej záťaže zo dňa 03.07.2024 s účinnosťou dňa 08.07.2024.*

Odôvodnenie

Dňa 10.06.2026 bola na Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky doručená z Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Sekcia energetiky. Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava správa o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“, obstarávateľa Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky. Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, IČO: 00 686 832 podľa § 9 a § 17 ods. 7 zákona č. 24/2006 Z. z..

Strategický dokument bude mať charakter celoštátneho koncepčného materiálu, ktorý stanovuje priestorové a technické rámce pre rozvoj veternej energetiky na území Slovenskej republiky. Hlavným cieľom strategického dokumentu je geograficky identifikovať a podrobnejšie definovať akceleračné zóny pre veternú energiu v SR.

Zároveň si dovoľujeme upozorniť, že orgán na ochranu verejného zdravia nevydá súhlasné záväzné stanovisko k správe o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“, pokiaľ nebudú v plnom rozsahu zapracované pripomienky z výrokovej časti tohto záväzného stanoviska. “

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko ÚVZ SR na vedomie a uvádza, že podkladové štúdie pre HIA budú spracované na úrovni procesu EIA v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku, vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku (ďalej „vyhláška MZ SR“ alebo „vyhláška č. 549/2007 Z. z.“) a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z. z.

Vyjadrenie MH SR: MH SR akceptuje závery záverečného stanoviska MŽP SR. ÚVZ SR vo svojom stanovisku požadoval spracovanie hlukových a vibračných štúdií a hodnotenia vplyvov na zdravie obyvateľstva (HIA). Vzhľadom na strategický charakter dokumentu a absenciu konkrétneho technického riešenia, umiestnenia jednotlivých zariadení a ich prevádzkových parametrov nie je možné takéto podklady na úrovni SEA spracovať v požadovanej podrobnosti. Záverečné stanovisko MŽP SR preto uvádza, že predmetné odborné podklady budú spracované v rámci prípravy konkrétnych zámerov a následných procesov EIA v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Požiadavky ÚVZ SR boli v procese SEA zohľadnené spôsobom určeným v záverečnom stanovisku MŽP SR a budú predmetom ďalšej projektovej prípravy a povoľovacích konaní pre konkrétne zámery.

Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik (ďalej len „SVP“) (list č. 10745/2026/4, zo dňa 7.7.2026), vo svojom stanovisku upozorňuje, že cez AZ-8 preteká vodohospodársky významný tok Laborec. Pre vodný tok Laborec v súčasnosti nie sú spracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika, nie je preto možné potvrdiť ani vylúčiť, či sa lokalita AZ nachádza v záplavovom území vodného toku. V správe o hodnotení chýba zohľadnenie vplyvu strategického dokumentu na obojživelníkov a ryby, konkrétne na ich životné podmienky a populácie. Nezohľadňuje ani vplyvy na záhradkárske oblasti. Príkladom je AZ-6 Komjatice – Mojzesovo, kde sa vo východnej časti AZ medzi obcami Černík a Malá Maňa nachádza záhradkárska oblasť. SVP vo svojom stanovisku upozorňuje na vplyv vibrácií na hrádze počas povodní. Počas povodňových stavov sú telesá hrádz hydrostaticky namáhané a pôda je saturovaná vodou, čo zásadne ovplyvňuje jej mechanické vlastnosti a schopnosť prenášať/absorbovať vibrácie.

SVP navrhuje (cit.): „dôsledne zvážiť prerušenie AZ v oblasti rieky Laborec, konkrétne v úseku križovania vodného toku a brehových porastov a v nadväzujúcej časti situovanej medzi Laborcom a jeho mŕtvym ramenom. Konkrétny rozsah prerušenia A Z odporúčame určiť

v koordinácii so SOP SR a príslušným okresným úradom, odborom starostlivosti o životné prostredie. “

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko SVP na vedomie a uvádza, že požiadavku na odstránenie kolízie AZ s prvkami regionálneho biokoridoru Laborec v obciach Staré a Nacina Ves zaradilo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP SR k ostatným pripomienkam SVP uvádza, že na základe stanovísk dotknutých orgánov ako aj verejnosti zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo životného prostredia, odbor ochrany prírody a štátnej správy ochrany prírody a krajiny (ďalej len „OOPK“) (list č. 12052/2026-6.1, 39993/2026, 40616/2026-int., zo dňa 13. 07. 2026) vo svojom stanovisku uvádza, že požaduje predložiť doplňujúce informácie k nasledovným bodom (cit.):

1. *„Doplniť hodnotenie kumulatívnych vplyvov na územia Natura 2000 so zameraním na identifikáciu a kvantifikáciu vplyvu vo vzťahu najmä vo vzťahu k možnosti ovplyvnenia cieľov ochrany dotknutých území Natura 2000;*
2. *Doplniť informácie k návrhu na redukcii akceleračnej zóny AZ- 1 Prietržka - Sobotište vypustením dvoch okrajových výbežkov západne a východne od Mokrého Hája;*
3. *Doplniť informácie k návrhu na prerušenie akceleračnej zóny AZ-8 Pilotná Zóna Východ (1 a 2) v oblasti rieky Laborec, konkrétne v úseku križovania vodného toku a brehových porastov a v nadväzujúcej časti situovanej medzi Laborcom a jeho mŕtvym ramenom. “*
4. *OOPK na záver svojho stanoviska konštatuje, že (cit.): „V prípade, že má dôjsť k úprave akceleračnej zóny na základe konštatovania správy o hodnotení, predmetná úprava by mala byť vykonaná v procese posúdenia vplyvov a nie byť presunutá na neurčito. “*

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko OOPK na vedomie a uvádza, že správa o hodnotení a primerané hodnotenie obsahujú technické limity a obmedzenia samotného strategického stupňa posudzovania (SEA). Keďže predložený materiál je koncepčným dokumentom, nie je v tejto fáze k dispozícii dostatok presných technických podrobností o finálnom umiestnení jednotlivých veterných turbín, trasovaní prístupových komunikácií či káblových vedeniach. Pre túto absenciu konkrétnych projektových detailov nie je na strategickej úrovni možné exaktne a podrobne vyhodnotiť účinky budúcich projektov VTE v AZ na jednotlivé ciele ochrany území Natura 2000, a rovnako bez podrobných lokálnych prieskumov nie je možné presne kvantifikovať ani spoločný kumulatívny vplyv viacerých plánovaných VP v širšom regióne. Tieto limity pri strategickom hodnotení sú rozoznané aj v Metodike pre Primerané hodnotenie (SAŽP, 2023).

Z tohto dôvodu bol pri hodnotení vplyvov na integritu chránených území prísne uplatnený princíp predbežnej opatrnosti. Dokumentácia explicitne konštatuje, že vzájomné kumulácie vplyvov viacerých zámerov, ako aj ich presný kvantifikovaný dopad na dosiahnutie cieľov ochrany dotknutých území Natura 2000, je nutné doriešiť až na projektovej úrovni. Primerané hodnotenie tak záväzne stanovuje, že pri implementácii akceleračných zón do praxe sa bude musieť vypracovať nové a detailné primerané hodnotenie v rámci procesu EIA pre každý konkrétny realizačný projekt jednotlivých AZ, kedy už budú k dispozícii presné technické dáta a terénne prieskumy potrebné pre detailnú kvantifikáciu týchto vplyvov.

MŽP SR k pripomienkam OOPK č. 2 a 3 uvádza, že požiadavku na odstránenie kolízie AZ s prvkami regionálneho biokoridoru Laborec v obciach Staré a Nacina Ves zaradilo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. MŽP SR ďalej uvádza, že na základe stanovísk dotknutých orgánov ako aj verejnosti zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „MK SR“) (list č. MK-6144/2026-110/1269, zo dňa 10.7.2026) vo svojom stanovisku uvádza, že navrhnutý a prezentovaný strategický dokument má veľa nedostatkov a navrhuje jeho prepracovanie podľa pripomienok PÚ SR, ktorého stanovisko bolo v prílohe listu.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko MK SR na vedomie. Pripomienky PÚ SR zohľadnilo pri spracovaní opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska. Vyjadrenie MŽP SR k pripomienkam uvedených v stanovisku PÚ SR, je uvedené vyššie, v rámci tejto kapitoly tohto záverečného stanoviska.

Ministerstvo životného prostredia, sekcia vôd (ďalej len „sekcia vôd“) (list č. 13393/2026- 4.1 zo dňa 23.6.2026) vo svojom stanovisku uvádza, že (čiastočná citácia):

„V texte správy o hodnotení strategického dokumentu v kapitole VI.1 „Výber alternatív“ (str. 213) nie sú zahrnuté chránené vodohospodárske oblasti vymedzené zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 305/2018 Z. z.“). Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 305/2018 Z. z. „v CHVO možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu a prirodzenej akumulácie a obnovy zásob povrchových a podzemných vôd“ a § 3 ods. 2 tohto zákona, ktorý špecifikuje, že „v CHVO musia byť vodohospodárske záujmy, výrobné záujmy, dopravné záujmy a iné záujmy zosúladené s požiadavkami podľa odseku 1 a musia byť premietnuté v koncepciách rozvoja územia a v územnej plánovacej dokumentácii.“

Sekcia vôd má nasledovné pripomienky k návrhu strategického dokumentu (cit.):

- *AZ-3 Vrakúň - Dolný Štál: lokalita je situovaná v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov, najväčšej zásobárni podzemných vôd v SR. Odporúčame ju vylúčiť ju zo zoznamu AZ, nakoľko zakladanie moderných veterných turbín si vyžaduje masívne železobetónové základy (často siahajúce do veľkých hĺbok), čo pri výstavbe a prípadných haváriách (únik prevádzkových kvapalín, olejov) predstavuje kritické riziko ireverzibilného poškodenia hydrogeologických štruktúr a kontaminácie lokálnych zdrojov pitnej vody pre obyvateľstvo.*
- *AZ-7 Podhájska - Dvory nad Žitavou: je potrebné vylúčiť vplyv stavby na geotermálne vody v Podhájskej. Geotermálna voda v Podhájskej je využívaná širokou verejnosťou vzhľadom k svojmu jedinečnému zloženiu a je potrebné potvrdiť odborným hydrogeologickým posudkom, že vybudovanie vetranej elektrárne v lokalite Podhájska - Dvory nad Žitavou neovplyvní tieto geotermálne vody.*

V vyššie uvedených skutočnosti vyplýva, že pri výbere akceleračných zón je potrebné vylúčiť ich lokalizáciu v chránených vodohospodárskych oblastiach a pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov. Lokality zvolené ako akceleračné zóny je potrebné vopred preveriť podrobným hydrogeologickým prieskumom, aby sa predišlo k poškodeniu/znehodnoteniu dotknutých útvarov podzemných vôd.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko sekcia vôd na vedomie a uvádza, že požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu zaradilo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Úrad vlády Slovenskej republiky (ďalej len „ÚV SR“) (mail zo dňa 23. 06. 2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„Odporúčania:

*1. **Strategické ciele potrebujú KPI** - materiál pomenúva hlavné ciele (teda strategické ciele), ktoré chce naplniť. K nim však neboli ustanovené indikátory, ktoré by ich urobili v čase odpočítateľnými. V zmysle Metodiky(príloha 4, fáza 5) navrhujeme k strategickým cieľom dopracovať štandardizované prvky strategických KPI(názov strategického KPI a jeho opis, prepojenie na strategický cieľ, merná jednotka, východisková hodnota a východiskový dátum, cieľová hodnota a cieľový dátum) a to hlavne pre časť "B.3.Technické limity a parametre" a "B.4. Identifikácia vplyvov na životné prostredie a verejné zdravie" podľa osnovy dokumentu na s. 5-6.*

2. Absentujú základné atribúty opatrení – v rámci osnovy dokumentu na s. 5-6 je v časti "B.5 Definovanie zmierňujúcich opatrení" zmienený záujem o rozpracovanie návrhu záväzných pravidiel pre investorov; rovnako ako opatrenia špecifické pre každú zónu, vychádzajúce z mitigačnej hierarchie a opatrenia pre rôzne fázy prípravy projektu, výstavby, prevádzky a ukončenia životnosti. V samotnom jadre textu však absentuje detailný popis opatrení, dĺžka ich realizácie a kritérium splnenia. Za účelom efektívneho odpočtovania plnenia opatrení a súladu s Metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií (príloha 5, Nástroje a šablóny) odporúčame doplniť ku každému opatreniu uvádzané chýbajúce charakteristiky (predovšetkým názov opatrenia; opis opatrenia; východiskový dátum realizácie; cieľový dátum realizácie; zodpovedný subjekt; spolupracujúce subjekty; prepojenie na cieľ a strategické KPI).

3. Absencia operatívnych KPI - operatívne KPI merajú úspešnosť plnenia opatrení, sú dôležité pre úspešnú realizáciu čiastkových aktivít, míľnikov a monitorovacích krokov a napokon dosiahnutie cieľov zadefinovaných v strategicko-plánovacom materiáli. Pred predložením na rokovanie vlády SR odporúčame do súčasného materiálu doplniť indikátory úspešnosti implementácie opatrení (tzv. "operatívne KPI"). Medzi základné atribúty, ktoré by operatívne KPI mali obsahovať, patrí: názov KPI, opis KPI, merná jednotka KPI, východisková hodnota, východiskový dátum, cieľová hodnota, cieľový dátum, smer zlepšovania (zvýšiť/znížiť, udržať trend) a prepojenie na konkrétne opatrenie.

4. Absencia odhadovaných nákladov znemožňuje posúdiť realizovateľnosť - strategicko-plánovací materiál by mal obsahovať aspoň rámcový odhad nákladov na realizáciu (Fáza 6, Aktivita 8 Metodiky), bez ktorého nie je možné posúdiť reálnosť stanovených cieľov. Odporúčame tento odhad uviesť aj v Doložke vybraných vplyvov.

5. Spôsob monitorovania a hodnotenia SPM nie je podrobnejšie zadefinovaný – podľa osnovy dokumentu na s. 5-6 má strategicko-plánovací materiál obsahovať časť "D. Monitoring a evaluácia: Návrh systému monitoringu implementácie a vyhodnotenia plnenia cieľov a opatrení". V samotnom jadre textu sme ale predmetnú informáciu nedokázali jasne vyčítať. Odporúčame materiál dopracovať informácie, akým spôsobom bude strategicko-plánovací materiál a jeho implementácia monitorovaná a hodnotená. Súčasťou tohto zadefinovania by mala byť frekvencia monitorovania, ako aj vymedzenie zodpovedností subjektov za monitoring a hodnotenie. Doplnením týchto konkrétnych informácií sa zabezpečí súlad s Metodikou

a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií (príloha 4, fáza 6 „Nastavenie implementácie, financovania a vyhodnocovanie stratégie“).

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko ÚV SR na vedomie a k pripomienke na stanovenie strategických KPI uvádza, že požiadavku na spracovanie strategických KPI zaradilo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

MŽP SR k pripomienke na absenciu atribútov opatrení uvádza, že v strategickom dokumente sú zmierňujúce opatrenia rozpracované vo všeobecnej rovine. Komplexnosť týchto opatrení vyplynie z nasledujúcich procesov EIA pre každú AZ. K požiadavke na doplnenie operatívnych KPI MŽP SR uvádza, že strategický dokument aj správa o hodnotených už obsahujú definované indikátory úspešnosti implementácie. V kapitole D strategického dokumentu a v kapitole VII v správe o hodnotení sú pre jednotlivé ciele a opatrenia stanovené konkrétne ukazovatele vrátane ich názvu a sledovanej cieľovej alebo prahovej hodnoty, akou je napríklad maximálna prípustná hladina hluku 45 dB(A) v noci a 50 dB(A) cez deň, vydanie povolení

v maximálnej lehote do 12 mesiacov, alebo inštalovaný výkon minimálne 100 MW na jednu zónu. K týmto indikátorom sú taktiež priamo priradené konkrétne zodpovedné subjekty za ich zber a monitoring. Stanovenie presných kalendárnych dátumov (východiskový a cieľový dátum) pre tieto KPI však na tejto koncepcnej úrovni nie je exaktne definované, čo je dané tým, že strategický dokument predstavuje len všeobecný regulačný rámec a nadväzujúca realizácia bude prebiehať postupne na základe prípravy a postupu individuálnych investorov v budúcnosti.

K pripomienke týkajúcej sa absencie odhadovaných nákladov na realizáciu a nemožnosti posúdiť realizovateľnosť cieľov MŽP SR uvádza, že správa o hodnotených v kapitole X. priamo potvrdzuje, že návrh strategického dokumentu neobsahuje informácie o potenciálnej ekonomickej náročnosti implementácie. Vo vyhodnotení pripomienok (príloha 2) sa navyše viackrát explicitne zdôrazňuje, že finančná analýza, posudzovanie ekonomickej rentability projektov, ako aj detailné vyčíslenie nákladov, výnosov či ekonomických dopadov nie sú a nemôžu byť predmetom procesu strategického environmentálneho posudzovania (SEA). Pre strategický dokument, nie sú tieto informácie známe. Účelom dokumentu je vymedziť environmentálne akceptovateľné územie a podmienky pre zrýchlené povoľovanie, pričom samotnú finančnú náročnosť spojenú s realizáciou a prevádzkou projektov budú niesť konkrétni investori na trhovom princípe.

K pripomienke o nedostatočnom zadefinovaní spôsobu monitorovania a hodnotenia strategického materiálu a chýbajúcej frekvencii MŽP SR uvádza, že táto požiadavka je v texte detailne rozpracovaná. Návrh strategického dokumentu v kapitole D.1 a správa o hodnotení v kapitole VII. obsahujú ucelený návrh systému monitoringu implementácie a environmentálnych vplyvov. Tento systém priamo vymedzuje zodpovednosti subjektov za monitoring, pričom úlohy sú v tabuľke exaktne rozdelené medzi správcu AZ, rezortný orgán, Slovenskú inšpekciu životného prostredia, ÚVZ SR a samotných individuálnych investorov. Dokumentácia zároveň priamo stanovuje aj požadovanú frekvenciu tohto monitorovania, keď ukladá obstarávateľovi (rezortnému orgánu) povinnosť každé dva roky spracovať a zverejniť monitorovaciu správu, v ktorej opíše a vyhodnotí aktuálnu situáciu a v prípade negatívnych zistení navrhne primeranú úpravu opatrení. Napriek uvedenému, bude text týchto kapitol v strategickom dokumente vhodne upravený v zmysle odporúčaní.

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja (list č. OU-ZA-OSZP2-2026/057785-002, zo dňa 15.6.2026) (ďalej len „OÚ Žilina“) vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„Predložená správa o hodnotení strategického dokumentu bola vypracovaná v zmysle vydaného Rozsahu hodnotenia k strategickému dokumentu, zo dňa 19.05.2026. Pre ďalšie hodnotenie vplyvu strategického dokumentu sa určil navrhovaný variant a taktiež nulový variant (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument nerealizoval). Rozsah hodnotenia určil všeobecné a taktiež špecifické požiadavky.

Výber akceleračných zón pre rozvoj veternej energie v Slovenskej republike bol realizovaný prostredníctvom analýzy, ktorá sa opiera o geografické spracovanie dát v súlade s Metodikou pre rozvoj veternej energetiky v SR. Tento proces bol založený na princípe vylučovacej analýzy, kedy boli z celého územia SR postupne odstraňované plochy s vysokými prírodnými, kultúrnymi, bezpečnostnými alebo technickými limitmi. Pri výbere potenciálnych zón došlo k absolútnemu vylúčeniu najhodnotnejších území, aby sa minimalizovali vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Uplatnením geografickej selekcie akceleračných zón, ktorá sa opiera o jasne stanovené kritériá (geografické vrstvy vylúčené z AZ), sa dosiahne, že akceleračné zóny nebudú ohrozovať najcennejšie zložky národného i medzinárodného prírodného bohatstva chránených území a vodohospodársky významných oblastí a vodných zdrojov. Ak na miestnej úrovni budú pôsobiť reziduálne vplyvy, ich účinky budú ďalej oslabené záväznými zmierňujúcimi opatreniami, ktoré budú stanovené pre každú AZ na základe posúdenia.

Pri ochrane prírody boli stanovené nasledovné limity:

- *Národné parky a ich ochranné pásma.*
- *Chránené krajinné oblasti.*
- *Sústava NATURA 2000 (boli vylúčené všetky Chránené vtáčie územia a Územia európskeho významu).*
- *Ramsarské lokality (mokrade) a Biosférické rezervácie.*
- *Prvky Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability.*
- *Vysoko citlivé oblasti z hľadiska výskytu vtáctva a netopierov.*

Limity pri vodných zdrojoch:

- *ochranné pásma vodných zdrojov a prírodných liečivých /minerálnych zdrojov, ako aj kúpeľné územia,*
- *záplavové územia s pravdepodobnosťou výskytu raz za 100 rokov (Q 100),*
- *vzdialenosť 1000 m od obývaných oblastí a chránených budov (rodinné domy, školy, nemocnice), kvôli ochrane pred hlukom a flicker efektom.*

Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie štátnej správy vôd a vybraných zložiek životného prostredia kraja, po preštudovaní správy o hodnotení strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ a na základe vyššie uvedeného, ďalšie pripomienky nemá.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko OÚ Žilina na vedomie.

Úrad Nitrianskeho samosprávneho kraja, Odbor strategických činností (list č. CS 10384/2026 CZ 22980/2026, zo dňa 16. 6. 2026) (ďalej len „NSK“) vo svojom stanovisku uvádza, že (cit.):

„Správa o hodnotení strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ nie je v rozpore s Územným plánom regiónu Nitrianskeho kraja schváleným uznesením č. 113/2012 z 23. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho

samosprávneho kraja konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 2/2012 a ani s jeho Zmenami a doplnkami č. 1 schválenými uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja konaného dňa 20. júla 2015 a ich záväznou časťou vyhlásenou Všeobecne záväzným nariadením NSK č. 6/2015.

Nitriansky samosprávny kraj oznamuje, že k predloženej správe o hodnotení strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ nemá pripomienky.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko NSK na vedomie.

Okresný úrad Rožňava, odbor starostlivosti o životné prostredie (list č. OU-RV-OSZP-2026/0081190-002, zo dňa 18.6.2026) (ďalej len „OÚ Rožňava“) v stanovisku uvádza, že (cit.):

1. „Pri riešení strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ je nutné dodržať nasledovné podmienky:
2. „Dokument „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ je vypracovaný pre územie Slovenskej republiky, striktné sú vylúčené územia ochrany prírody a krajiny. Z procesu identifikácie akceleračných zón sú mapovou analýzou vylúčené všetky národné parky, chránené krajinné oblasti, maloplošné chránené územia a celá sústava Natura 2000 (chránené vtáčie územia a územia európskeho významu). Zároveň sa akceleračné zóny nesmú vôbec prekryvať s medzinárodnými územiami - Ramsarskými lokalitami (mokradami) biosférickými rezerváciami a lokalitami Svetového kultúrneho dedičstva UNESCO vrátane ich ochranných pásiem.
3. Ochrana pred kolíziami vtáctva a netopierov — na elimináciu rizika usmrcovania sú z výberu odstránené všetky hlavné migračné trasy a územia vyhodnotené podľa hodnotenia rizika v rámci tzv. „Mapy senzitivity“ ako vysoko citlivé oblasti s ohľadom na výskyt vtáctva a netopierov. Pre vybrané lokality akceleračných zón detailne spracovať prieskum a monitoring územia a druhov sa na nich vyskytujúcich, s vyhodnotením identifikovaných rizík (negatíva VTE uvedené v kapitole III. 3). Prevádzka veternej elektrárne generuje okrem iného vibrácie a hluk, ktoré môžu narušať echolokačné schopnosti netopierov, ovplyvňovať ich orientáciu, lov a reprodukciu. Vysokým rizikom sú kolízie netopierov a vtáctva so zariadeniami.
4. Pre elimináciu vplyvu na vodné zdroje, mokrade a kúpeľníctvo vyhláška č. 534/2025 Z. z. explicitne vylučuje z akceleračných zón všetky ochranné pásma vodných zdrojov, ochranné pásma prírodných liečivých a minerálnych zdrojov, kúpeľné územia a tiež všetky záplavové územia Q100.
5. Aj v priestore mimo chránených území, ktoré sú nakoniec identifikované ako akceleračná zóna, bude platiť prísny systém doplnkových zmierňujúcich opatrení (napr. inštalácia radarových systémov na automatické vypínanie turbín pri prelete vtákov, povinnosť zamedziť únikom látok do pôdy, či zákazy skladovania nebezpečných chemikálií v zóne).
6. Zabezpečenie likvidácie technológií po skončení doby životnosti právnyymi subjektami, napr. formou povinnosti finančného krytia na sanáciu zariadení a environmentálnych škôd.

7. *Pre vybrané lokality AZ detailne spracovať ich vplyv na vzhľad krajiny, najmä s ohľadom na vysoký potenciál územia SR pre cestovný ruch, ktorý je založený na prírodnom, kultúrnom, a historickom dedičstve v neoddeliteľnom kontexte so vzhľadom krajiny.*
8. *Vzhľadom na absenciu VTE na Slovensku porovnať výsledky s výskumami realizovanými v Českej republike a ďalších krajinách.*

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko OÚ Rožňava na vedomie.

Okresný úrad Prešov (list č.: OU-POOSZP2-2026/071248-003, zo dňa 26. 6. 2026) (ďalej len „OÚ Prešov“) vo svojom stanovisku uvádza, že navrhované akceleračné zóny nie sú súčasťou územnej pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja. K uvedenému oznámeniu o predložení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom návrhu rozsahu hodnotenia okresný úrad v sídle kraja nemá pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko OÚ Prešov na vedomie.

Okresný úrad Nitra (list č.: OU-NR-OSZP-2026/026388/008, zo dňa 29.6.2026) (ďalej len „OÚ Nitra“) vo svojom stanovisku uvádza, že, (čiastočná citácia):

„Negatívne riziká na ovzdušie a klímu sú spojené najmä s fázou výstavby, kedy v dôsledku zemných prác a dopravy komponentov bude dochádzať k lokálnemu zvýšeniu prašnosti a emisií. Tieto vplyvy budú krátkodobé a na strategickej úrovni málo významné. Špecifické riziko bude predstavovať umiestňovanie zón v klimaticky zraniteľných nížinných oblastiach, kde sa predpokladá nárast extrémnych javov, ako sú vlny horúčav (znižujúce efektivitu výroby) alebo zimná námraza (vyžadujúca technologické zabezpečenie proti odlietavajúcemu ľadu). Tieto vplyvy je potrebné vyhodnotiť pri posudzovaní konkrétnych zámeroch výstavby VTE podľa zákona.

Úrad ako dotknutý orgán v zmysle § 3 písm. q) zákona nemá ďalšie pripomienky

k predloženému návrhu strategického dokumentu a k správe o hodnotení strategického dokumentu s celoštátnym dosahom.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko OÚ Nitra na vedomie.

Úrad Trnavského samosprávneho kraja (č.: 09205/2026/OÚPŽP-10/Re, zo dňa 30.6.2026), vo svojom stanovisku uvádza, že predĺžený návrh strategického dokumentu je v rozpore s ÚPN Trnavského samosprávneho kraja a na záver uvádza, že požaduje vylúčenie AZ-1 až AZ-4.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP berie na vedomie a uvádza, že požiadavku na vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu zaradilo do v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Banskobystrický Samosprávny kraj (č.32934/2026, zo dňa 01.07.2026), vo svojom stanovisku uvádza (čiastočná citácia):

„Vyhodnotenie územnoplánovacích pomerov považujeme za nedostatočné a nepreskúmateľné. pretože sa jedná o neúplný súbor územných plánov, nesúrodosť územných plánov, časový rozptyl ich vzniku a nekoordinovanosť územných plánov, najmä pri prvkoch ÚSES. V niektorých prípadoch sa konštatuje len neexistencia obecného územného plánu a overenie obytných objektov bolo len na základe dostupných mapových zdrojov. Takéto zdroje však nevylučujú existenciu iných regulovaných území v nadradenej ÚPD. Ak obec nemá vlastný územný plán, nemožno túto skutočnosť vykladať ako absenciu územných limitov. Naopak,

v takom prípade je nevyhnutné dôsledne vyhodnotiť záväznú územnoplánovaciu dokumentáciu vyššieho stupňa, regionálne regulatívy, prvky ÚSES, dopravné a technické limity, krajinárske hodnoty, rozvojové zámery a verejné záujmy vyplývajúce z dokumentácie kraja.

Preto BBSK žiada, aby bolo vyhodnotenie územnoplánovacej dokumentácie dopracované pre každú dotknutú obec a katastrálne územie obsahovalo jednoznačný záver, či je vymedzenie akceleračnej zóny v súlade, v čiastočnom konflikte alebo v rozpore so záväznou územnoplánovacou dokumentáciou obce a/alebo územnoplánovacou dokumentáciou vyššieho stupňa.

Namietame nedodržanie alebo nepreukázanie ochrannej vzdialenosti AZón - 1 000 m od obytných plôch, pretože dodržanie minimálnej odstupovej vzdialenosti 1 000 m nemožno posudzovať iba vo vzťahu k existujúcim obytným objektom identifikovaným zo zdrojov ako kataster nehnuteľností, ortofotomapy alebo základné mapové podklady. Minimálna odstupová vzdialenosť musí byť posudzovaná aj vo vzťahu k obytným plochám a rozvojovým plochám bývania, ktoré sú schválené alebo navrhnuté v platnej územnoplánovacej dokumentácii dotknutých obcí alebo VÚC. Ak samotná predložená dokumentácia identifikuje časti akceleračnej zóny, v ktorých nie je dodržaný odstup 1 000 m od obytných plôch (napr. 836 m, 750 m, 725 m, 780 m atď.) nemožno tieto časti ponechať v akceleračnej zóne iba s odkazom na stanovenie špecifických podmienok v neskoršom konaní. Takýto postup je v rozpore s účelom akceleračných zón, ktorých vymedzenie má byť založené na vopred overenom nízkom riziku významných vplyvov.

Namietame - rozpor medzi účelom akceleračných zón podľa RED III a odkladaním hodnotenia na následné EIA - v predloženej dokumentácii sa viaceré podstatné otázky opakovane presúvajú na následné procesy EIA. Pri AZ-8 sa napríklad pri pôde uvádza, že podrobné vyhodnotenie vplyvov konkrétnych projektov umiestnenia veterných elektrární na dotknuté kvalitatívne skupiny pôd bude komplexne riešené v nadväzujúcom procese EIA. Obdobne sú pri prvkoch ÚSES uvedené všeobecné zmierňujúce formulácie, že umiestnenie veterných elektrární nebude v konflikte s prvkami ÚSES, bez toho, aby boli tieto konfliktné územia už v strategickom dokumente presne vyňaté alebo regulované. Takýto postup podľa BBSK nenapĺňa účel akceleračných zón. Ak má byť územie zaradené do režimu zrýchleného povoľovania, významné limity musia byť vyhodnotené a vyriešené už na úrovni SEA. Následné projektové EIA nemôže slúžiť ako náhrada za nedostatočné strategické posúdenie územia. - BBSK žiada, aby územia v kolízii s prvkami ÚSES neboli súčasťou akceleračnej zóny.

V opačnom prípade nemožno považovať AZóny za územie dostatočne pripravené na zaradenie do režimu akceleračnej zóny a následného zrýchleného povoľovania.

Vzhľadom k tomu, že strategický dokument nevytvára rámec iba pre jednotlivé veterné elektrárne, ale pre celé veterné parky vrátane dopravnej infraštruktúry, manipulačných plôch, káblových trás, napojenia do elektrizačnej sústavy a ďalších vyvolaných investícií. BBSK navrhuje spracovať prípadne doplniť samostatné a preskúmateľné vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov AZón vrátane existujúcich, pripravovaných a posudzovaných projektov v území a v jeho širšom okolí. - BBSK zároveň navrhuje doplniť samostatné vyhodnotenie vplyvov na cesty vo vlastníctve alebo v správe dotknutého samosprávneho kraja, vrátane mostných objektov, prejazdnosti trás nadrozmernej dopravy, rozsahu potrebných úprav a spôsobu financovania ich obnovy alebo uvedenia do pôvodného stavu.

BBSK navrhuje vyhodnotiť predpokladaný a maximálny záber pôdy vrátane záberov pre základy veterných elektrární, prístupové komunikácie, elektrické stanice, káblové trasy a manipulačné plochy, ako aj vplyv na poľnohospodársku pôdu, fragmentáciu krajiny, vlastnícke a užívacie vzťahy a obhospodarovanie územia.

Upozorňujeme na skutočnosť, ak je časť navrhovanej akceleračnej zóny v prekryve s chráneným ložiskovým územím alebo dobývacím priestorom, musí byť táto časť zo zóny vylúčená už v strategickom dokumente. Nemožno schváliť akceleračnú zónu s tým, že jej použiteľnosť bude dodatočne obmedzovaná až v ďalších povolovacích konaniach.

Zároveň chceme poukázať na nezákonnosť celého procesu obstarávania strategického dokumentu, najmä vo väzbe na skutočnosť, že v etape „Rozsahu hodnotenia“ alebo v „Správe o hodnotení“ absentovalo vyhodnotenie pripomienok a podnetov dotknutých orgánov či už samosprávy alebo iných subjektov.

Na základe vyššie uvedených pripomienok BBSK konštatuje, že predložená Správa o hodnotení nepredstavuje dostatočný, preskúmateľný a environmentálne bezpečný podklad na určenie akceleračných zón pre veternú energiu v navrhovanom rozsahu.

BBSK preto žiada, aby Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky ako príslušný orgán v záverečnom stanovisku podľa zákona č. 24/2006 Z. z. neodporučilo schválenie strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“ v predloženom znení.

BBSK zároveň žiada, aby boli všetky vyššie uvedené pripomienky riadne vyhodnotené a zohľadnené v záverečnom stanovisku.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že pripomienky BSK sú MŽP SR známe, a vyjadrovalo sa k nim v rámci tejto kapitoly záverečného stanoviska. MŽP SR sa teda plne odkazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenia. MŽP SR má za to, že správa o hodnotení bola vypracovaná v zmysle zákona o posudzovaní a bola dostatočná pre potreby procesu SEA. MŽP SR v rámci kapitoly VI.3 tohto záverečného stanoviska odporučilo realizáciu strategického dokumentu iba v rámci AZ-8.

Okresný úrad Dunajská Streda (č.: OU-DS-OSZP-2026/025621-001, z dňa 1.7.2026), vo svojom stanovisku uvádza, že (čiastočná citácia):

- „Na základe uvedených skutočností Okresný úrad Dunajská Streda konštatuje, že:
- umiestňovanie veterných parkov v území CHVO Žitný ostrov je z hľadiska ochrany životného prostredia nevhodné,
- ide o územie s mimoriadnym významom pre ochranu podzemných vôd, kde musí byť uplatňovaný princíp predbežnej opatrnosti,
- potenciálne environmentálne riziká nie je možné považovať za zanedbateľné.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že v rámci kapitoly VI.3 tohto záverečného stanoviska odporučilo realizáciu strategického dokumentu iba v rámci AZ-8.

Združenie miest a obcí Slovenska (č.: ŽP-140/29/2026, z dňa 1.7.2026,) vo svojom stanovisku uvádza, že (čiastočná citácia):

„ZMOS na základe vyššie uvedeného:

- *nesúhlasí s predloženým návrhom strategického dokumentu,*
- *žiada jeho dopracovanie za aktívnej účasti miest, obcí a ich združení,*
- *požaduje explicitné zakotvenie rozhodujúcej úlohy samospráv pri povoľovaní projektov v akceleračných zónach,*
- *požaduje zabezpečenie záväzného systému kompenzácií pre dotknuté obce,*

- *žiada, aby žiadne urýchlenie povoľovacích procesov neviedlo k obmedzeniu práv obcí, miest a verejnosti,*
- *požaduje jednotný a transparentný prístup štátnych orgánov k zastúpeniu územnej samosprávy v procesoch prípravy strategických dokumentov.*

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ZMOS odporúča predmetný strategický dokument v predloženej podobe neschváliť a vrátiť ho na dopracovanie po riadnom prerokovaní s reprezentantmi územnej samosprávy.“

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že postavenie dotknutých obcí je jasne definované v rámci zákona o posudzovaní vplyvov a zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. MŽP SR teda nemá za to, že by bola potreba ho dodatočne definovať.

Stanoviská od obcí a miest:

Obec Bánov, Obecný úrad Bánov (list č. S300/82026-003 RZ3870/2026, zo dňa 23.6.2026),

Obec Palárikovo, Obecný úrad Palárikovo (list č. 3431-22/2026POD, zo dňa 23.6.2026),

Obec Kolta, Obecný úrad Kolta (list č. Ocu/218/2026, zo dňa 23.6.2026),

Obec Vrakúň (list č.p.: OcÚVr-449-008/2026, zo dňa 26. 6. 2026),

Obec Tvrdošovce (spis. zn.: 549/2026-5753-1, zo dňa 26. 6. 2026),

Obec Jatov (list č. 332/2026 zo dňa 24.6.2026),

Obec Dubovce (list zo dňa 26.6.2026),

Obec Dvory na Žitavou (list č.: 361/2026, zo dňa 26.6.2026),

Obec Jasová (list č.: OCÚJAS-S2026/00251/2, zo dňa 26.6.2026),

Obec Semerovo (list zo dňa 22.06.2026),

Obec Štefanov (list č.: OcÚŠ30/2026-7 zo dňa 23. 06. 2026),

Obec Vinodol (list č. VIN-1/1/2026-2426/2026 zo dňa 26. 06. 2026),

Obec Popudinské Močidl'any (list č. Ocu 161/2026, zo dňa 26.06.2026),

Obec Mokrá Háj (list č. OcUMH/132/2026, zo dňa 26.06.2026),

Obec Dedinka (list č.: 152/2026, zo dňa 29.06.2026),

Obec Chropov (list č.: OcÚch-126/2026, zo dňa 29.06.2026),

Obec Sobotište (list č.: OcÚSob-1836/2026/1, zo dňa 29.06.2026 (+Uznesenie)),

Obec Štefanov (list č.: OcÚŠ30/2026-008, zo dňa 29.6.2026),

Obec Koválovec (list zo dňa 29.6.2026),

Obec Čechy (list č. OcÚ 138/2026, zo dňa 2.7.2026),

Obec Malé Zálužie (list č.: 47/2026, z dňa 9.7.2026),

Občianska iniciatíva „Za zdravý okres Nové Zámky“, obce Andovce, Bánov, Nové Zámky, Palárikovo, Zemné, Bešeňov, Komjatice, Mojzesovo, Černík, Lipová, Maňa, Úľany nad Žitavou, Veľký Kýr, Vinodol, Kmeťovo, Veľké Lovce, Dvory nad Žitavou,

Hul, Dolný Ohaj, Branovo, Radava, Semerovo, Bardoňovo, Podhájska, Dedinka, Dubník, Jasová, Kolta, Čechy, Pozba, Rúbaň, Strekov, (list zo dňa 02. 07. 2026) (ďalej len „občianska iniciatíva za zdravý okres“),

Obec Dojč (list č. OD/2026 zo dňa 30. 06. 2026),

Obec Dolný Štá, (list č. OU 628/2025-1/2026-2 zo dňa 30. 06. 2026),

Obec Koválov (list č. 1228/OcúKov 233/2026 zo dňa 01. 07. 2026),

Obec Koválovec, (uznesenie č. 20/2026 zo dňa 25. 06. 2026),

Obec Lopašov (list č. OcÚLop146/2026 zo dňa 24. 07. 2026),

Obec Častkov (list č.: /2026 (+ uznesenie a podpisy občanov)),

Obec Černík (list č.: 339/2026; sp.: 63/2026, zo dňa 30.6.2026),

Obec Komjatice, (list č.: 240/2026/1, zo dňa 30.6.2026),

Obec Petrova Ves (list č.: OcÚPV/187/2026, zo dňa 30.6.2026),

Obec Unín (list č.: OcÚ/228/2026, zo dňa 30.6.2026),

Obec Vrádište (list č.: OcúVr/654/2026, zo dňa 30.6.2026),

Obec Radošovce (list č. zo dňa 1.7. 2026),

Spoločné stanovisko obcí Komjatice, Mojzesovo, Černík, Lipová, Maňa, Úľany nad Žitavou, Veľký Kýr, Vinodol, Kmeťov, (list zo dňa 1.7.2026),

Obec Prietržka (list č. Pr-136/2026 zo dňa 30. 06. 2026),

Obec Radava (list č. OCURAD-S2026/00114 zo dňa 30. 06. 2026),

Obec Smolinské (uznesenie č. 06/04/2026 zo dňa 30. 06. 2026),

Obec Kapince /list č. 009/2026 zo dňa 09. 07. 2026),

Obec Roho, (list č. OcÚRoh2/2026 zo dňa 30. 06. 2026),

Hromadné stanovisko obcí Sokolce, Holiare, Brestovec, Bodza, Mesto Veľký Meder, Klížská Nemá, Lipové, Okoč, Tôň, Trávník, Zemianská Olča, Veľké Kosihy (list zo dňa 25.06.2026),

Mesto Skalica (list zo dňa 24. 6. 2026)

Mesto Veľký Meder (list zo dňa 24.6.2026)

Mestský úrad Šurany (list č.: PRIM/26/2026-13920/2026, zo dňa 26.6.2026)

Mesto Nové Zámky (list zo dňa 23. 06. 2026) (ďalej MÚ Nové Zámky“)

Mesto Gbely (list č.: 237-5624/2026, zo dňa 26.6.2026)

Mesto Nové Zámky (zo dňa 30.6.2026),

Mesto Šaštín – Stráže (list č.: ŠS/0712/2026-0001, z dňa 1.7.2026),

Mesto Senica (list č. zivot-901/2026/28488-GAV zo dňa 24. 06. 2026),

Mesto Nesvady (list č. MsU NES/836/2026-1 zo dňa 17.7.2026, podané 21.7.2026 (po termíne)

Vyjadrenie MŽP SR: Vo vyššie uvedených stanoviskách bol primárne vyjadrený nesúhlas s realizáciou AZ v rámci dotknutého okolia jednotlivých obcí alebo miest. MŽP SR v rámci časti VI.6.3 tohto záverečného stanoviska odporučilo vylúčiť AZ-I Prietržka – Sobotište,

AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč– Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu. MŽP SR má teda za to, že vyhodnocovanie stanovísk od obcí a miest mimo AZ-8 je irelevantné, pretože vyradením AZ-1 až AZ-7 zo strategického dokumentu po zohľadnení všetkých prijatých stanovísk od dotknutých orgánov, verejnosti a Českej republiky bolo ich nesúhlasné stanovisko týmto akceptované. K návrhu strategického dokumentu a správe o hodnotení neprišlo žiadne stanovisko od obcí z lokality AZ-8.

Stanoviská od dotknutej strany – Česká republika

MŽP ČR (list č. MZP/2026/910/2877 zo dňa 03. 08. 2026), vo svojom stanovisku uvádza, že v prípade identifikovalo vysokú pravdepodobnosť významných negatívnych vplyvov na české územie zo strany AZ-1 Prietržka – Sobotište s tým, že požaduje, aby bola akceleračná zóna AZ-1 vypustená zo strategického plánu, a to bez náhrady. V prípade AZ-2 Gbely – Štefanov identifikovala potenciálny významný vplyv na krajinu a krajinný ráz v spojení s AZ-1 Prietržka – Sobotište s požiadavkou na účasť na cezhraničnom posudzovaní procesu SEA k strategickému dokumentu. Súčasťou boli aj stanoviská od **Agentúry ochrany prírody a krajiny ČR**, Kaplanova 1931/1, Praha 11, 28.7.2026, (pod č. 16518/SOPK/26) a **Ministerstva kultúry ČR**, Maltéžské námestie 1, Praha 1, 28.7.2026.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR akceptuje v plnom rozsahu pripomienku MŽP ČR a zaradilo požiadavku na vylúčenie AZ-1 a AZ-2 zo strategického dokumentu do kap. VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

Stanoviská od dotknutej verejnosti

Z dôvodu veľkého počtu stanovísk zameraných na rovnaké oblasti MŽP SR pristúpilo k ich vyhodnoteniu spoločne vyjadrením na ucelené okruhy tém, ktoré boli predmetom stanovísk. Svoje stanoviská poslali nasledovní účastníci, vystupujúci ako dotknutá verejnosť, procesu posudzovania strategického dokumentu:

Mgr. Slavomír Búci, zo dňa 02. 07. 2026

Lubomír Demský, zo dňa 23. 06. 2026

Branislav Bartíšek, zo dňa 25. 06. 2026

Peter Bartíšek, zo dňa 18. 06. 2026

Hedviga Bartíšková, zo dňa 21. 06. 2026

Veronika Bartíšková, zo dňa 22. 06. 2026

Zuzana Bartíšková, zo dňa 20. 06. 2026

Ing. Iveta Harviláková, zo dňa 29. 06. 2026

Ing. Agáta Kušnierová, zo dňa 29. 06. 2026

Ladislav Sloviak, zo dňa 18. 06. 2026

Ing. Mária Šimková, MBA, zo dňa 29. 06. 2026

Bronislava Šimková, zo dňa 22. 06. 2026

Ing. Iveta Nedelská, zo dňa 03. 07. 2026

Peter Nováček, zo dňa 30. 06. 2026

Ing. Richard Pulman, zo dňa 12. 07. 2026

Andrea Kajtár Arpášová, zo dňa 18. 06. 2026

Jaroslava Baková, zo dňa 19. 06. 2026
Ing. Lucia Balogová, zo dňa 18. 06. 2026
Ing. Jozef Caban, zo dňa 19. 06. 2026
Csilla Droppová, zo dňa 18. 06. 2026
Doc. RNDr. Jaroslav Dudík, PhD., zo dňa 19. 06. 2026
Andrea Farkašová, zo dňa 18. 06. 2026
Lea Gogolová, zo dňa 19. 06. 2026
Ing. Stanislav Guláš, zo dňa 19. 06. 2026
Mária Hudecová, zo dňa 24. 06. 2026
Dušan Jalec, zo dňa 19. 06. 2026
Dominik Jeník, zo dňa 08. 07. 2026
Michal Kopányi, zo dňa 23. 06. 2026
Ing. Roman Kovalík, zo dňa 22. 06. 2026
Ing. Gabriel Lehotkai,
Ondrej Mančuška, zo dňa 19. 06. 2026
Veronika Némethová, zo dňa 22. 06. 2026
Jozef Pirohár, zo dňa 18. 06. 2026
Ing. Hana Smolková, zo dňa 22. 06. 2026
Ing. Branislav Smolka, zo dňa 22. 06. 2026
Jozef Závodský, zo dňa 18. 06. 2026
Ing. Drahomíra Fabianová, zo dňa 12. 07. 2027
Ing. Jaroslav Mareček, zo dňa 27. 06. 2026
Eudmila Olvecká, zo dňa 23. 06. 2026
Peter Olvecký, zo dňa 23. 06. 2026
Michal Goraus, zo dňa 30. 06. 2026
Ing. Rastislav Hloušek, zo dňa 01. 07. 23026
Ing. Peter Hollý, zo dňa 27. 06. 2026
Ing. Juraj Kabát,
Ing. Daniel Máčovský,
RNDr. Svetozár Štefeček, zo dňa 27. 06. 2026
Klára Hornišová, zo dňa 01. 07. 2026
Ján Hýroš, zo dňa 29. 06. 2026
Miroslava Pastieriková, zo dňa 30. 06. 2026
Robert Piruch
Tímea EthyKatz, zo dňa 01. 07. 2026

JUDr. Ivan Šteflík, zo dňa 25. 06. 23026

Ing. Angelika Theinerová, zo dňa 02. 07. 2026

Lukáš Turský, zo dňa 09. 07. 2026 a 13. 07. 2026

Občianske združenia:

Pokojný vietor zo dňa 27. 05. 2026

Pokojný vietor zo dňa 01. 07. 2026

Klub ochrancov zelene zo dňa 02. 07. 2026

Lesná patrola zo dňa 24. 06. 2026 a 01. 07. 2026

Právo na pravdu zo dňa 30. 06. 2026

Záhradkári Dúbravská hlavica o.z., zo dňa 30. 06. 2026

Klima Fokus, zo dňa 01. 07. 2026

Pre Dolinu, zo dňa 26. 06. 2026

SLARS o. z. - Slovenská spoločnosť pre kultúrne dedičstvo, zo dňa 09. 07. 2026

Mimovládna nezisková organizácia:

Slovenská ornitologická spoločnosť/Birdlife Slovensko zo dňa 30. 06. 2026

a stanoviská od iných zainteresovaných subjektov:

Energiepark s. r. o., zo dňa 02. 07. 2026

SLOWEB s. r. o.

GreenEnergy holding, zo dňa 30. 06. 2026

WKS Energia I, s.r.o.

Absencia zapojenia dotknutej verejnosti

Vyjadrenie MŽP SR: Proces spracovania strategického dokumentu sa riadi príslušnými ustanoveniami zákona o posudzovaní vplyvov. Legislatíva v tejto oblasti jasne definuje spôsob a formy účasti verejnosti na tvorbe strategického dokumentu. Tvorba strategického dokumentu je odborný proces, ktorý je v zmysle platných predpisov zabezpečovaný kvalifikovaným spracovateľským tímom. Právo verejnosti na účasť v tomto procese je koncipované ako právo na informácie, právo na podávanie pripomienok a právo na účasť na verejných prerokovaniach.

V predmetnom prípade boli zákonné požiadavky na účasť verejnosti splnené v plnom rozsahu:

- Strategický dokument bol v zákonnej lehote zverejnený a verejnosť mala možnosť sa s ním oboznámiť.
- Dňa 9.7.2026 sa v Bratislave v priestoroch Incheba Expo Arény uskutočnilo verejné prerokovanie, na ktorom mali všetci dotknutí občania priestor vyjadriť svoje názory, požiadavky a námietky.
- Proces vyhodnocovania pripomienok je priamym naplnením práva verejnosti vstupovať do tohto procesu a ovplyvňovať jeho finálnu podobu.
- Zákon neustanovuje povinnosť priamej participácie verejnosti na samotnom technickom či odbornom spracovávaní textovej a grafickej časti dokumentu. Právo

verejnosti sa realizuje prostredníctvom vyššie uvedených nástrojov participácie, ktoré slúžia ako spätná väzba a kontrolný mechanizmus. Všetky podané pripomienky a stanoviská boli evidované a vyhodnotené v rámci procesu SEA. Spôsob ich zohľadnenia je uvedený v záverečnom stanovisku MŽP SR a relevantné požiadavky boli premietnuté do finálnej podoby strategického dokumentu a jeho podmienok.

Nedostatočné zapojenie dotknutých samospráv a subjektov

Vyjadrenie MŽP SR: Príprava strategického dokumentu a jeho správy o hodnotení prebieha v plnom súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov.

Zapojenie dotknutých samospráv, orgánov štátnej správy a verejnosti je realizované vo všetkých zákonných etapách procesu SEA:

1. Fáza oznámenia (§ 6 zákona o posudzovaní vplyvov): všetky dotknuté obce a orgány boli písomne informované a dokumentácia bola zverejnená v centrálnom informačnom systéme Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (<https://www.enviroportal.sk/>).
2. Určenie rozsahu hodnotenia (§ 8 zákona o posudzovaní vplyvov): pripomienky dotknutých subjektov boli zohľadnené pri definovaní rozsahu hodnotenia.
3. Správa o hodnotení (§ 9 a § 10 zákona o posudzovaní vplyvov): verejnosti aj samosprávam bola poskytnutá zákonná 21-dňová lehota na oboznámenie sa so strategickým dokumentom a správou o hodnotení a na predloženie stanovísk.
4. Verejné prerokovanie (§ 11 zákona o posudzovaní vplyvov): k dokumentu bolo zorganizované verejné prerokovanie s možnosťou kladenia otázok a predkladania podnetov.

Dotknuté obce a verejnosť budú taktiež môcť byť účastníkmi konania v nadväzujúcom procese EIA pre jednotlivé zámery VTE.

Žiadosť o predĺženie lehoty a prerokovanie priamo v dotknutých regiónoch

Vyjadrenie MŽP SR: Proces SEA prebieha podľa jednotlivých ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov. Verejné prerokovanie bolo určené pre všetky zóny spolu. Verejnosť mala možnosť posilať pripomienky. Jednotlivé obce aj široká verejnosť mali možnosť posilať svoje pripomienky k správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu písomne na adresu MŽP SR.

Nedostatočné riešenie demontáže a likvidácie zariadení, vrátane finančného zabezpečenia na tento proces.

Vyjadrenie MŽP SR: K požiadavke na zavedenie záväzného finančného zabezpečenia na demontáž turbín a uvedenie lokality do pôvodného stavu dokumentácia opakovane uvádza, že zavedenie povinných finančných záruk nie je predmetom procesu environmentálneho hodnotenia SEA. Správa o hodnotení sa však podrobne venuje samotnému záveru životného cyklu veterných turbín a environmentálnym dopadom nakladania so vzniknutými odpadmi vo svojej analytickej časti a ukladá podmienky pre nadväzujúce procesy.

Otázka záveru životného cyklu VTE, vrátane ich demontáže, recyklácie a odstraňovania, je predmetom posúdenia v správe o hodnotení v kapitole IV.

- rámcové vyhodnotenie v SEA: strategický dokument stanovuje environmentálny rámec pre celý životný cyklus zariadení, pričom zohľadňuje požiadavky na ekologickú likvidáciu a využitie recyklovateľných materiálov.

- Detailný postup a finančné záruky v EIA: konkrétny plán demontáže, postup pri nakladaní s odpadmi, záväzok uvedenia pozemku do pôvodného stavu a finančné zabezpečenie likvidácie sú predmetom detailného posudzovania v nadväzujúcom procese EIA a podmienkou pre povolenie konkrétnej stavby.
- Zodpovednosť investora: finančné a logistické zabezpečenie demontáže a likvidácie je plnou právnou a ekonomickou zodpovednosťou prevádzkovateľa daného zariadenia.

Správa o hodnotení sa v kapitole IV. venuje aj záveru životného cyklu veterných turbín, vrátane ich demontáže a likvidácie. Hodnotenie SEA predstavuje rámcové posúdenie akceleračných zón, pričom podrobné údaje, technologické postupy demontáže a finančné zabezpečenie likvidácie konkrétnych zariadení budú vyžadované a posúdené v nadväzujúcom procese EIA pre jednotlivé realizačné projekty.

Nepripustné presúvanie hodnotenia zo SEA do EIA.

Vyjadrenie MŽP SR: Dokumentácia vysvetľuje, že presun detailného hodnotenia do procesu EIA nepredstavuje oslabenie preventívnej funkcie SEA ani porušenie metodiky, ale priamo vyplýva z koncepčného charakteru strategického dokumentu.

Proces nepredstavuje neprípustné presúvanie povinností, ale štandardný a zákonný dvojstupňový systém posudzovania vplyvov (tzv. tiering):

- úloha SEA (strategická úroveň): V štádiu SEA sa posudzuje koncepčný a priestorový rámec. Uplatnením princípu predbežnej opatrnosti boli v prostredí GIS z akceleračných zón striktné vylúčené všetky chránené územia sústavy Natura 2000 a boli zapracované podmienky ochrany najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy (BPEJ 1. až 4. skupiny).
- Úloha EIA (projektová úroveň): Na úrovni strategického dokumentu nie sú a ani nemôžu byť známe presné mikrolokácie ani technické parametre konkrétnych turbín. Hodnotenie SEA preto predstavuje rámcové posúdenie, pričom podrobné údaje
- a lokálne vplyvy prebehnú v procese EIA po spresnení umiestnenia konkrétnych stavieb.
- Súlad s metodikou: Tento postup je v plnom súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 354/2025 Z. z. a Metodikou pre rozvoj veternej energetiky v SR (Ministerstvo životného prostredia SR, 2025).

Nedodržanie metodiky primeraného hodnotenia NATURA 2000.

Vyjadrenie MŽP SR: K námietke o chýbajúcich údajoch a prieskumoch v prílohe 1 “Primerané hodnotenie strategického dokumentu na územia sústavy Natura 2000“ sa uvádza, že poznatková báza pre strategickú úroveň bola dostatočná. Využité boli aktuálne údaje z verejných databáz (aves.symphony.sk, biomonitring.sk), štandardné dátové formuláre (SDF), správy podľa čl. 12 a 17 smernice EÚ 2009/147/ES o vtákoch a smernica EÚ 92/43/EH o biotopoch a schválené programy starostlivosti o CHVÚ a ÚEV. Dokumentácia zároveň výslovne potvrdzuje, že pre účely primeraného hodnotenia boli v máji 2026 vykonané aj priame terénne obhliadky. Pretože na spoľahlivé zachytenie jarnej a jesennej migrácie, hniezdenia či zimovania je nevyhnutný dlhodobý zber dát z konkrétnej lokality turbín, správa o hodnotení pre túto fázu ukladá investorom záväznú podmienku vykonať minimálne ročný podrobný ornitologický a chiropterologický terénny prieskum v nadväzujúcom procese EIA. MŽP SR zaradilo túto požiadavku do opatrení v kapitole VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Posúdenie integrity a hodnotenie vo vzťahu k cieľom ochrany území Natura 2000 je v rámci správy o hodnotení uvedené v prílohe 1 Primerané posúdenie plánu (PH). Explicitné vyhodnotenie vplyvov na integritu jednotlivých území Natura 2000 sa nachádza v kapitole 7 (Tabuľka 18) v prílohe 1. Hodnotenie konkrétnych predmetov ochrany (vrátane CHVÚ Dunajské luhy) sa nachádza v kapitole 6 (Tabuľky 15 a 16).

Predmetné primerané hodnotenie konštatuje, že schválenie dokumentu nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území sústavy Natura 2000, keďže všetky CHVÚ a ÚEV boli striktne vylúčené už vo fáze GIS analýzy. Podrobnejšie primerané hodnotenie bude spracované na úrovni jednotlivých zón a realizačných projektov v procese EIA.

Absencia cezhraničného hodnotenia a kumulatívnych a synergických vplyvov na národnej a medzinárodnej úrovni.

Vyjadrenie MŽP SR: Správa o hodnotení obsahuje v kapitole IV a v prílohe 1 samostatné časti, ktoré systematicky pre každú zónu (AZ-1 až AZ-8) vyhodnocujú kumulatívne a synergické vplyvy – napríklad spolupôsobenie viacerých plánovaných VP, dopravy či existujúceho priemyslu.

Cezhraničné posudzovanie (podľa Dohovoru Espoo) prebieha plne v súlade s medzinárodnými a vnútroštátnymi právnymi predpismi,. Dokumentácia toto riziko priamo identifikuje a nariaďuje posúdiť cezhraničné presahy napríklad pre zónu AZ-1 vo vzťahu k Českej republike a pre AZ-4 vo vzťahu k Maďarsku. O cezhraničné posudzovania požiadala Česká republika (ďalej ako dotknutá strana), ktorá k návrhu strategického dokumentu a SoH poslala dňa 03. 08. 2026 stanovisko v ktorom žiadala v prípade AZ-1 jej úplné vylúčenie zo strategického dokumentu bez náhrady a v prípade AZ-2 požiadala o zapojenia sa do procesu cezhraničného posudzovania. MŽP SR akceptovalo požiadavku dotknutej strany na vylúčenie AZ-1 zo strategického dokumentu. V prípade AZ-2 na základe požiadaviek ostatných dotknutých orgánov a verejnosti zahrnulo jej vyradenie spolu s AZ-3, AZ-4, AZ-5, AZ-6 a AZ-7 zo strategického dokumentu do v kap. VI. 3 tohto záverečného stanoviska.

Kumulatívne vplyvy na najcitlivejšie zložky prostredia boli na strategickej úrovni vyhodnotené v rámci primeraného hodnotenia, ktoré konštatuje, že schválenie dokumentu nebude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu území Natura 2000 samostatne, ani v kombinácii s inými projektami a dokumentami. Podrobné vyhodnotenie cezhraničných, kumulatívnych a synergických vplyvov konkrétnych zámerov prebehne v nadväzujúcom procese EIA po spresnení technických parametrov a presného umiestnenia jednotlivých VE.

Požiadavka na analýzu alternatív.

Vyjadrenie MŽP SR: V procese SEA bol v súlade so zákonom o posudzovaní vplyvov riadne vyhodnotený a porovnaný tzv. nulový variant (vývoj územia bez realizácie strategického dokumentu) s návrhovým variantom akceleračných zón,. Požiadavky verejnosti na posudzovanie špecifických alternatív, ako je prioritizácia brownfieldov, narážajú na to, že hľadané územia museli spĺňať striktné technické a veterné podmienky pri dodržaní minimálne kilometrového odstupu od obcí. K požiadavke na posudzovanie rizík zlyhania súkromných investícií, finančných garancií alebo aplikácie metodiky Ministerstva financií slovenskej republiky pre verejno-súkromné partnerstvá (PPP projekty) dokumentácia jasne uvádza, že tieto ekonomické a investičné aspekty nie sú a nemôžu byť predmetom environmentálneho procesu SEA.

Analýza alternatív bola v procese SEA vykonaná v plnom rozsahu zodpovedajúcim strategickej úrovni dokumentu:

- hodnotenie nulového variantu a strategických alternatív: správa o hodnotení komplexne vyhodnocuje nulový variant (porovnávací stav bez realizácie akceleračných zón) ako aj strategické varianty rozvoja v súlade so smernicou RED III.
- Priestorové alternatívy prostredníctvom GIS: výber akceleračných zón nebol náhodný, ale vznikol procesom multikritériovej priestorovej analýzy v prostredí GIS. V rámci nej sa postupne aplikovali vylučujúce a obmedzujúce kritériá (ochrana prírody Natura 2000, pôdny fond BPEJ 1. – 4. skupiny, obytné zóny, infraštruktúra), čím sa vygenerovali jediné reálne udržateľné lokalizačné alternatívy.
- Variantnosť na úrovni projektov (EIA): technologické varianty (výška, výkon, počet turbín) a mikrolokalizačné alternatívy konkrétneho osadenia v teréne budú predmetom posudzovania v nadväzujúcom procese EIA pre jednotlivé realizačné zámery.

Znehodnotenie turizmu a/alebo nedostatočné hodnotenie vplyvu na turizmus a cestovný ruch

Vyjadrenie MŽP SR: Cestovný ruch a rekreácia nie sú v procese SEA posudzované ako samostatná zložka životného prostredia, ale ako prierezová téma v rámci hodnotenia krajinného rázu, obyvateľstva, socio-ekonomického prostredia a ochrany prírody v kapitole IV správy o hodnotení. Najvýznamnejšie turistické a chránené územia (sústava Natura 2000) boli z vymedzenia akceleračných zón striktne vylúčené už vo fáze GIS analýzy v súlade s vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 354/2025 Z. z. a Metodikou pre rozvoj veternej energetiky v SR (Ministerstvo životného prostredia SR, 2025).

Keďže štádium SEA predstavuje rámcové vymedzenie zón, špecifické vizuálne vplyvy na konkrétne turistické trasy, vyhlídkové body či rekreačné zariadenia závisia od presného osadenia a výšky konkrétnych turbín. Tieto lokálne dopady budú predmetom podrobného hodnotenia v nadväzujúcom procese EIA prostredníctvom štúdií krajinného rázu a fotomontáží.

Určenie AZ bez existujúcich územnoplánovacích podkladov a/alebo nedostatočné vyhodnotenie vhodnosti AZ na základe existujúcich, platných územnoplánovacích podkladov.

Vyjadrenie MŽP SR: Existujúce územnoplánovacie podklady boli v procese SEA podrobne vyhodnotené, pričom konkrétne limity a nesúlady s platnými územnými plánmi obcí (ÚPD) sú transparentne uvedené v prílohe 3 správy o hodnotení. príloha 3 správy o hodnotení slúži práve ako pasportizácia a vyhodnotenie územno-technických obmedzení jednotlivých akceleračných zón vrátane aktuálneho stavu ich (ne)zahrnutia v miestnej ÚPD. Určenie akceleračných zón na celoštátnej úrovni určuje strategickú vhodnosť územia pre OZE. Identifikovaný nesúlad s aktuálnym ÚPD nie je prekážkou určenia zóny, ale zakladá odborný podklad pre dotknuté obce a samosprávne kraje na vykonanie nadväzujúcich Zmien a doplnkov ÚPD v súlade so smernicou RED III.

Nedostatočné hodnotenie kultúrnej krajiny, historických krajinných štruktúr a historickej panorámy.

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyv na krajinný ráz, kultúrnu krajinu a panorámu je spracovaný pre fázu strategického dokumentu rámcovo. Detailné vizuálne a hlukové štúdie, fotomontáže a hodnotenie dopadov na pamiatkový fond budú vypracované v rámci nasledujúceho povoľovacieho procesu EIA a pri stavebnom zámere, keď budú známe presné polohy VTE a typ technológie. MŽP SR akceptovalo túto pripomienku a premietlo do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Nedostatočné posúdenie narušenia krajinného rázu.

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyv na krajinný ráz je kľúčovým kritériom pri posudzovaní akceleračných zón. V kapitole B.5 strategického dokumentu, sa uvádza: „Pre každú AZ sa musí stanoviť vizuálna a krajinárska kapacita územia s cieľom určiť mieru prijateľnosti umiestňovania VTE vo vzťahu k zachovaniu charakteristického vzhladu krajiny, krajinného rázu významných panorám, pohľadových osí a kultúrohistorických hodnôt územia. Východiskom pre stanovenie tejto koncepcie je definovanie cieľovej kvality krajiny v zmysle Dohovoru o krajine Rady Európy.“

Posúdenie vplyvov na krajinný ráz v správe o hodnotení je spracované v podrobnosti a rozsahu zodpovedajúcom vyššiemu štandardu pre strategickú úroveň (SEA). Do akceleračných zón neboli zaradené územia s najvyššou hodnotou krajinného rázu (národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené pamiatkové územia a ich ochranné pásma). MŽP SR akceptovalo túto pripomienku a premietlo ju do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Nedostatočné posúdenie vplyvu na vtáctvo a chránené vtáacie územia.

Vyjadrenie MŽP SR: Všetky územia európskej sústavy Natura 2000 boli z priestorového návrhu akceleračných zón prísne a úplne vylúčené už v počiatočnej fáze mapovania. Dokumentácia však otvorene priznáva prítomnosť rizík kolízií a bariérového efektu pre vtáctvo a netopiere v bezprostrednom okolí zón, pretože sa zóny nachádzajú v blízkosti migračných trás. Z tohto dôvodu sa do dokumentu zapracovala striktná požiadavka vykonať minimálne jednoročný terénny ornitologický a chiropterologický monitoring pred umiestnením konkrétnych turbín a rovnako povinná inštalácia automatických detekčných kamerových a radarových systémov na vypínanie rotorov v kritických obdobiach. MŽP SR akceptovalo túto pripomienku a premietlo ju do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Potenciálny negatívny vplyv AZ5, AZ6, AZ7 na CHVÚ Dolné Považie.

Vyjadrenie MŽP SR: Predmetná pripomienka bola zohľadnená v záveroch hodnotenia. V ďalšom stupni procesu posudzovania EIA pre konkrétne zámery v rámci vymedzených akceleračných zón bude vyžadovaná detailná analýza kumulatívnych vplyvov a synergických efektov vo vzťahu k príslušným územiám CHVÚ Dolné Považie. Zásadne negatívny dopad na sokola kobcovitého z dôvodu lovu potravy v okruhu 12km od hniezd. AZ5, AZ6, AZ7 sa nachádzajú v blízkosti menej ako 12 km od hniezd. Kriticky nízka populácia sokola kobcovitého.

MŽP SR akceptovalo toto stanovisko a premietlo požiadavku na vylúčenie predmetných AZ zo strategického dokumentu do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Nedostatočné posúdenie vplyvu na Územného systému ekologickej stability (ÚSES) a územia Natura 2000.

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyvy na Natura 2000 a územia sústavy ÚSES boli v správe o hodnotení posúdené v podrobnosti zodpovedajúcej strategickej úrovni a v plnom súlade s požiadavkami Smernice RED III.

Ochrana dotknutých území bola zabezpečená nasledovne:

- 1 územia Natura 2000: chránené vtáacie územia (CHVÚ) a územia európskeho významu (ÚEV) boli v zmysle RED III a platnej legislatívy preventívne a v plnom rozsahu vylúčené z akceleračných zón prostredníctvom vyradovacieho mapovania. Vymedzenie VP priamo v územiach Natura 2000 sa v strategickom dokumente neumožňuje.

- 2 Prvky ÚSES (nadregionálny, regionálny a lokálny ÚSES): biocentrá a biokoridory boli identifikované a zohľadnené pri vymedzovaní hraníc zón. Pre významné prvky ÚSES boli zapracované ochranné pásma a podmienky na zachovanie ich konektivity a ekologickej funkcie.

Podrobné hodnotenie lokálneho zásahu do jednotlivých prvkov ÚSES a overenie dodržania ochranných odstupov od územia Natura 2000 bude vykonávané v procese EIA pre konkrétne umiestnenie navrhovaných turbín.

Nedostatočné posúdenie vplyvu na zmenu mikroklimy a režimu zrážok.

Vyjadrenie MŽP SR: Posúdenie vplyvov na klimatické pomery v správe o hodnotení bolo spracované v rozsahu a podrobnosti zodpovedajúcej strategickej úrovni, v súlade s platnou metodikou a vedeckým poznaním.

Na základe odborných štúdií a klimatických modelov (IPCC, WMO) sa prevádzkou VTE nespôsobujú významné nepriaznivé zmeny regionálneho zrážkového režimu ani makroklimy. Javy spojené s prevádzkou turbín sú obmedzené výhradne na mikroklimatické premiešavanie hraničnej vrstvy atmosféry v bezprostrednom okolí rotorov (v ráde desiatok až stoviek metrov), čo sa nepovažuje za významný nepriaznivý vplyv na životné prostredie v zmysle zákona o posudzovaní vplyvov.

V legislatívnom rámci SEA ani v medzinárodných štandardoch neexistujú normované metodiky na modelovanie zmenšených zrážkových úhrnov vplyvom VTE, nakoľko zrážkové procesy sú riadené synoptickými a mezo-skálárnymi atmosferickými dejmi, ktoré nie sú VP ovplyvniteľné.

Výstavbou OZE v akceleračných zónach sa priamo prispieva k znižovaniu emisií skleníkových plynov, čím sa predchádza globálnej zmene klímy, ktorá je hlavnou príčinou extrémov počasia a nestability zrážkového režimu.

Nedostatočné posúdenie vplyvu na biodiverzitu a flóru a faunu.

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyvy na biodiverzitu, flóru a faunu boli v správe o hodnotení posúdené v rozsahu a podrobnosti zodpovedajúcej strategickej úrovni (SEA) a v plnom súlade so Smernicou RED III a zákonom o posudzovaní vplyvov.

Ochrana terestrických a akvatických ekosystémov bola zabezpečená nasledovne:

1. Vyrad'ovacie mapovanie: z návrhu akceleračných zón boli preventívne a v plnom rozsahu vylúčené najcennejšie územia s vysokou úrovňou ochrany biodiverzity (národné parky, chránené krajinné oblasti, územia sústavy Natura 2000, maloplošné chránené územia a mapované biotopy európskeho a národného významu).
2. Dátové podklady hodnotenia vplyvov: vplyvy boli vyhodnocované na základe dostupných štátnych databáz Štátnej ochrany prírody SR (ŠOP SR), mapovania biotopov a národných inventarizácií druhovej rozmanitosti.

Nedostatočné posúdenie vplyvu na poľnohospodársku pôdu, lesnú pôdu a pôdny fond.

Vyjadrenie MŽP SR: Správa o hodnotení stanovuje prísne eliminačné pravidlá. Základy VTE nesmú byť umiestňované do 1. až 4. bonitnej skupiny ochrany pôdy ani do cenných pôdnych typov, akými sú černoze a hnedozeme. Technická infraštruktúra sa musí prednostne situovať do plôch s nižšou bonitou. Trvalý fyzický záber pôdy bude iba bodový (pod pätkami stožiarov a cestami), pričom okolité plochy sa môžu naďalej štandardne poľnohospodársky využívať.

Vplyvy na poľnohospodársky pôdny fond (PPF) a lesný pôdny fond (LPF) boli v správe o hodnotení posúdené v rozsahu a podrobnosti zodpovedajúcej strategickej úrovni (SEA) a v súlade so Smernicou RED III.

V SoH v kapitole V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie, podkapitole 1. Opatrenia na odvrátenie, zníženie alebo zmiernenie prípadných významných negatívnych vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia, ktoré by mohli vyplývať z realizácie strategického dokumentu, sa uvádzajú opatrenia na prevenciu trvalého a negatívneho zásahu do pôdneho fondu.

Na strategickej úrovni nie je technicky možné určiť presné výmery trvalého a dočasného záberu PPF a LPF pre konkrétne parcelné čísla. Presná špecifikácia záberov, bilancia skrývky ornice a postupy odňatia pôdy budú predmetom projektového konania v procese EIA a následných konaní podľa zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch na základe konkrétneho umiestnenia veterných turbín.

Nedostatočné posúdenie vplyvu na podzemnú vodu z pohľadu použitia stavebného materiálu a hĺbkového zakladania stavby veterných turbín.

Vyjadrenie MŽP SR: Vplyv na podzemnú vodu sa opisuje v správe o hodnotení v kapitole IV. 2., kde sa identifikuje špeciálne významná plocha, a to plocha AZ-3, ktorá celou svojou plochou zasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Následne sa v kapitole V. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie opisujú opatrenia, aby všetky stavebné materiály boli certifikované na zamedzenie uvoľňovaniu nebezpečných alebo toxických látok do podzemných vôd, a zároveň boli navrhnuté špecifické indikátory, zamerané najmä na zraniteľnosť vodného prostredia voči kontaminácii alebo zásahu do horninového prostredia, ktoré je nutné ďalej špecifikovať v rámci ďalej rozpracovať a/alebo upresniť v rámci EIA, ako aj posúdiť konkrétny výber stavebných materiálov na základe požiadaviek zákona o vodách: § 37 a § 39 (Ochrana podzemných vôd a zaobchádzanie s nebezpečnými látkami): Zakazujú činnosti, ktoré môžu ohroziť alebo znečistiť kvalitu a prirodzený režim podzemných vôd, a ukladajú povinnosť používať nezávadné stavebné materiály. § 26 (Vodoprávne povolenie): Podmieňuje zakladanie stavieb a zásahy do podzemných vôd vydaním rozhodnutia vodoprávneho orgánu a Technických noriem STN EN 206/ STN EN 1536, ktoré stanovujú požiadavky na špeciálne zakladanie stavieb (vrtané pilóty), trvanlivosť betónov a ich agresivitu voči vodnému prostrediu tak, aby nedochádzalo k degradácii materiálov ani ku kontaminácii vôd.

MŽP SR akceptovalo túto pripomienku a do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska premietlo požiadavku na vyradenie AZ-3 zo strategického dokumentu.

Nedostatočné hodnotenie vplyvu na geológiu a/alebo hydrogeológiu.

Vyjadrenie MŽP SR: Územia so zosuvmi pôdy, krasové oblasti boli z akceleračných zón vyradené hneď na začiatku prostredníctvom vyradovacieho mapovania. Požadovať v štádiu stratégie geologické vrty a hydrogeologické posudky pre celú výmeru zón sa hodnotí ako metodicky nesprávne a neuskutočniteľné. Geologické vrty sa nemôžu robiť naslepo bez znalosti presných súradníc jednotlivých stožiarov.

V SEA sa preverila regionálna únosnosť územia. Podrobný inžiniersko-geologický prieskum a posúdenie podložia pre zakladanie konkrétnych turbín sa vykoná v EIA a v stavebnom konaní.

Vplyv na podzemnú vodu sa opisuje v správe o hodnotení v kapitole IV. 2. v časti Povrchové a Podzemné vody, kde sa identifikuje špeciálne významná plocha, a to plocha AZ-3, ktorá celou svojou plochou zasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Následne sa v kapitole V. opisujú opatrenia, aby všetky stavebné materiály boli certifikované na zamedzenie uvoľňovaniu nebezpečných alebo toxických látok do podzemných vôd, a zároveň boli navrhnuté špecifické indikátory, zamerané najmä na zraniteľnosť vodného prostredia voči kontaminácii alebo zásahu do horninového prostredia, ktoré je nutné ďalej špecifikovať v rámci ďalej rozpracovať v rámci procesu EIA, napr. posúdiť konkrétny výber stavebných materiálov, ktorý nespôsobí kontamináciu podzemných a povrchových vôd nebezpečnými látkami. Na základe zákona o vodách sa zakazujú činnosti, ktoré môžu ohroziť alebo znečistiť kvalitu a prirodzený režim podzemných vôd, a ukladajú povinnosť používať nezávadné stavebné materiály. Zakladanie stavieb a zásahy do podzemných vôd je podmienené vydaním rozhodnutia vodoprávneho orgánu a Technických noriem STN EN 206/ STN EN 1536, ktoré stanovujú požiadavky na špeciálne zakladanie stavieb (vrtané pilóty), trvanlivosť betónov a ich agresivitu voči vodnému prostrediu tak, aby nedochádzalo k degradácii materiálov ani ku kontaminácii vôd.

Konflikty s ložiskami nerastných surovín.

Vyjadrenie MŽP SR: V správe o hodnotení, v kapitole V.1. sa navrhuje zabezpečiť rešpektovanie podmienok ochrany a využívania výhradných ložísk nerastných surovín a umiestňovanie projektov VTE mimo dobývacích priestorov. V častiach, kde dochádza k prekryvu AZ schránenými ložiskovými územiami a dobývacími priestormi, sa navrhuje ich vylúčenie z rozsahu AZ, na ktorom sa ešte stále bude dopracovávať.

MŽP SR čiastočne akceptovalo toto stanovisko na ochranu ložísk nerastných surovín a v prípade AZ-4, AZ-6 a AZ-7 zaradilo požiadavku na ich vyradenie zo strategického dokumentu do kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska.

Nedostatočné vyhodnotenie vplyvov hluku, nízkofrekvenčného zvuku a infrazvuku na zdravie obyvateľstva.

Vyjadrenie MŽP SR: K výhradám o nezohľadnení najnovších medicínskych štúdií o dopadoch infrazvuku na stresové centrá mozgu a kardiovaskulárny systém dokumentácia uvádza, že tieto aspekty boli podrobne posúdené na základe princípov medicíny založenej na dôkazoch (evidence-based medicine). Správa o hodnotení výslovne konštatuje, že doterajšie vedecké poznatky nepreukazujú, že by infrazvuk a vibrácie z VTE spôsobovali priame orgánové či kardiovaskulárne ochorenia pri dodržaní štandardných odstupových vzdialeností. Ako základné a striktné preventívne opatrenie na ochranu verejného zdravia stanovuje strategický dokument záväzný minimálny odstup 1 000 metrov od obytnej zástavby. Odborné výpočty preukazujú, že už vo vzdialenosti 500 metrov od turbíny klesajú hladiny infrazvuku na 40 – 60 dB, čo je hlboko pod prahom ľudského vnímania, plne v súlade s hygienickým limitom 90 dB a na úrovni zvuku, ktorý generuje samotný prirodzený vietor. Čo sa týka stresovej záťaže, dokumentácia priznáva, že chronický stres a diskomfort u obyvateľov môže nastať, avšak ten je vyvolaný skôr počuteľným aerodynamickým hlukom (tzv. svišťaním) a nie samotnou kumulatívnou infrazvukovou záťažou, pričom aj toto riziko je kilometrovým odstupom minimalizované.

Vplyvy hlukovej záťaže, nízkofrekvenčného zvuku a infrazvuku boli v správe o hodnotení vyhodnotené, v rozsahu zodpovedajúcom strategickej úrovni a v súlade so smernicou RED III, zákonom o ochrane zdravia a vyhláškou MZ SR, v kapitolách III. 4. , IV. a V.

Zónovanie akceleračných území na strategickej úrovni vychádza zo striktných vzdialenostných odstupov od intravilánov a obytných zón (1 000 m), čím sa preventívne zabezpečuje eliminácia nadmernej hlukovej záťaže v chránenom prostredí obyvateľstva. Podľa štúdií Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) a odborných meraní na moderných VTE nedosahuje infrazvuk a nízkofrekvenčný zvuk generovaný otáčaním listov rotora vo vzdialenostiach zodpovedajúcich stanovenému odstupu hladiny, ktoré by spôsobovali fyziologické poškodenie zdravia alebo prekračovali prah ľudského vnímania.

Názov dokumentu: Environmental Noise Guidelines for the European Region (2018)

Vydavateľ: WHO Regional Office for Europe (ISBN: 978 92 890 5356 3)

Zistenia k VTE:

- WHO stanovila podmienené odporúčanie pre hluk z VTE na úroveň L_{den} pod 45 dB (agregovaný celodenný hluk).
- Pokiaľ ide o infrazvuk a nízkofrekvenčný zvuk, WHO podrobne preskúmala dostupnú vedeckú literatúru a dospela k záveru, že neexistujú žiadne dôkazy (alebo sú len extrémne nízkej kvality) o tom, že by infrazvuk z VTE mal akékoľvek priame fyziologické alebo patologické dopady na ľudské zdravie.

Akustické emisie VTE sú dominované počuteľným hlukom v stredných frekvenciách. Exaktné modelovanie šírenia hluku pre deň, večer a noc podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z. závisí od konkrétneho typu, výkonu, výšky náboja a geometrie umiestnenia konkrétnych turbín. Detailná akustická štúdia, vrátane posúdenia kumulatívneho hlukového efektu a prípadného návrhu útlmových nočných režimov prevádzky (managementu hlučnosti), bude povinným podkladom v procese EIA pre každý konkrétny zámer.

Príloha č. 1 a Príloha č. 2 vyhlášky č. 549/2007 Z. z.: explicitne stanovujú prípustné hodnoty akustického tlaku pre hluk v životnom prostredí (napr. pre obytné územia: 50 dB pre deň/večer, 45 dB pre noc) a určujú prísne normy pre hodnotenie nízkofrekvenčného zvuku v tretinoktávových pásmach.

§ 31 a § 32 zákona č. v zákone č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia (ďalej „zákon o ochrane zdravia“, alebo „zákon č. 355/2007 Z. z.“): zakazujú prevádzku akýchkoľvek technických zariadení, ktoré by prekračovali limity pre hluk, infrazvuk a vibrácie v chránených priestoroch (obytné zóny, domy).

Nedostatočné vyhodnotenie vplyvu stroboskopického efektu na zdravie obyvateľstva.

Vyjadrenie MŽP SR: Riziká a vplyvy stroboskopického efektu boli v správe o hodnotení zohľadnené, v rozsahu zodpovedajúcom strategickej úrovni a v súlade so Smernicou (EÚ) 2023/2413 (RED III), v kapitolách III. 4., IV., a V.

Tvrdenia o nebezpečnom „stroboskopickom efekte“ sú odborne neopodstatnené. Moderné VTE s veľkým priemerom rotora sa otáčajú nízkou rýchlosťou (cca 8 až 14 otáčok za minútu), pričom frekvencia prechodu listov dosahuje približne 0,4" až " 0,75" Hz". Z hľadiska lekárskej vedy a štúdií Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) dochádza k spúšťaniu fotosenzitívnych epileptických záchvatov pri frekvenciách zábleskov v rozmedzí 3 až 30 Hz (Dokument: Wind turbines, flicker, and photosensitive epilepsy (2008) Graham Harding, Pamela Harding, Arnold Wilkins). Prevádzka VTE teda nemôže takýto stav vyvolať.

Obťažovanie prerušovaným tieňom je prísne regulované. V zónach sa uplatňuje medzinárodný štandard (metodika LAI), ktorý určuje maximálny prípustný čas zatienenia akéhokoľvek obytného objektu na maximálne 30 minút denne a 30 hodín ročne (Dokument:

WHO Environmental Health Criteria Series & WHO Europe Guidelines) (v teoretickom najhoršom scenári bez oblačnosti), resp. 8 hodín ročne v reálnej prevádzke.

Na elimináciu obťažovania obyvateľov sa do podmienok pre akceleračné zóny stanovuje povinnosť inštalácie softvérových modulov na automatické riadenie prevádzky. Ak slnečné svetlo v kombinácii s polohou rotora vytvára tieň smerujúci na obytný dom nad stanovený denný limit, modul turbínu automaticky na dané minúty odstaví.

Výpočet presného kalendára vrhnutia tieňov pre každé jednotlivé okno obytných domov v okolí (pomocou špecializovaného softvéru, napr. WindPRO) bude povinnou súčasťou zjednodušeného projektového konania (EIA) pre konkrétny zámer.

Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia:

- § 31: upravuje povinnosť prevádzkovateľov zamedziť obťažovaniu obyvateľstva fyzikálnymi faktormi v obytnom prostredí.
- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie:
- § 9 v spojení s Prílohou č. 4: vyžaduje posúdenie vplyvov na obyvateľstvo a pohodu bývania na strategickej úrovni (SEA). Vypracovanie konkrétneho tieňového modelu (Shadow Flicker Assessment) a nastavenie vypínacích modulov (shadow stoppage) prislúcha procesu EIA.

Nedostatočná vzdialenosť akceleračných zón od obytných zón.

Vyjadrenie MŽP SR: K spochybňovaniu 1 000 m odstupu od obydľí a požiadavke na vzdialenosť 10 až 15 km dokumentácia správy o hodnotení na základe odborných modelov preukazuje, že záväzný hygienický odstup 1 000 metrov od existujúcej aj plánovanej obytnej zástavby je dostatočným preventívnym opatrením, ktoré garantuje ochranu verejného zdravia.

Pri dodržaní tejto vzdialenosti kumulatívna hluková záťaž nepresiahne prípustné legislatívne hodnoty. Rovnako hladina infrazvuku generovaná modernými turbínami klesá v tejto vzdialenosti hlboko pod prah ľudského vnímania (často o 30 až 40 dB pod limitom 90 dB) a jej intenzita je nižšia než infrazvuk generovaný samotným vetrom. Otázka odstupových vzdialeností akceleračných zón od obytných zón a intravilánov obcí bola v procese prípravy správy o hodnotení podrobne analyzovaná a vyhodnotená prostredníctvom priestorových GIS analýz v súlade so Smernicou RED III a zákonom o posudzovaní vplyvov.

Spracovateľ správy o hodnotení uvádza:

1. Dôsledná priestorová analýza odstupov: pri vymedzovaní akceleračných zón sa primárne vychádzalo zo štandardného ochranného odstupu 1 000 m od zastavaného územia obcí (intravilánu) a obytných zón.
2. Identifikácia lokálnych odchýlok v prílohe č. 3 k správe o hodnotení: v rámci detailného mapovania sa identifikovali špecifické úseky, kde nebolo možné hranicu zóny striktne vzdialiť na celých 1 000 m od obytnej zástavby (napr. z dôvodu konfigurácie terénu, prítomnosti líniových stavieb či lokálnych geografických obmedzení). Všetky tieto konkrétne miesta, rozsahy odchýlok a ich zdôvodnenie sú transparentne spísané a vyhodnotené v prílohe č. 3 k správe o hodnotení.
3. Stupňovitost' posudzovania: Vymedzenie akceleračnej zóny v SEA predstavuje stanovenie makro-územia pre rozvoj OZE, nie finálne umiestnenie konkrétnych turbín. Presný odstup jednotlivých VTE od najbližších obytných domov bude stanovený v procese EIA, pričom hlavným limitujúcim kritériom pre odstup bude

povinnosť bezpodmienečne dodržať hygienické hlukové a tieňové limity podľa vyhlášky č. 549/2007 Z. z.

Neuvedené podklady, z ktorých sa robili závery v správe o hodnotení.

Vyjadrenie MŽP SR: V návrhu strategického dokumentu, ako aj v SoH sú uvedené materiály použité pri ich vypracovaní. Zároveň mapové výstupy obsahujú zdroje máp. MŽP SR uvádza, že takéto uvedenie podkladov zodpovedá bežnej praxi a považuje ich za dostatočné.

Súčasťou celého priebehu posudzovania návrhu strategického dokumentu boli viaceré podpisové akcie (petície) občanov k plánovanej výstavbe VTE nie len v dotknutých obciach, ale naprieč celým Slovenskom organizovanými s cieľom zastaviť ich výstavbu, alebo vyjadriť nesúhlas so zaradením katastrálneho územia obce do konkrétnej akceleračnej zóny, alebo prejaviť nesúhlas s priebehom posudzovania strategického dokumentu.

Hromadné podpisové akcie:

Tímea EthyKatz ako poverený zástupca verejnosti v obciach:

Komjatice zo dňa 29. 06. 2026 a 30. 06. 2026 – 483 podpisov,

Šurany zo dňa 30. 06. 2026 – 33 podpisov,

Černík zo dňa 30. 06. 2026 – 153 podpisov,

Palárikovo zo dňa 29. 06. 2026 – 145 podpisov,

Dolný Štál zo dňa 01. 07. 2026 – 142 podpisov a

Podhájska zo dňa 01. 07. 2026 – 14 podpisov.

V stanovisku sa uvádzalo široké spektrum negatívnych efektov na životné prostredie s priloženým podpisovým hárkom občanov

Ing. Daniel Máčovský, Ing. Katarína Ondrušová, RNDr. Zuzana Krajčovičová ako zástupcovia OZ Pokojný vietor – zo dňa 30. 06. 2026 – podpisový hárak s dátumom podpisu občanov v intervale od 07. 05. 2026 až 30. 06. 2026 – 28 420 podpisov.

V stanovisku sa uvádzalo široké spektrum pripomienok od pripomienok k rozsahu hodnotenia, cez nezákonné presúvanie podstatného hodnotenia na projektovú úroveň, chýbajúce variantné riešenia, špecifikáciu požiadaviek na podrobné hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie obyvateľstva, žiadosť o riadne vysporiadanie pripomienok až po poukazovanie na nezákonnosť procesu.

Ing. Katarína Kotvanová ako poverený zástupca verejnosti – obec Petrova Ves zo dňa 29. 06. 2026 – 28 podpisov.

V stanovisku sa uvádzal zásadný nesúhlas so zaradením katastrálneho územia obce Petrova Ves do navrhovanej akceleračnej zóny AZ-2 Gbely – Štefanov s poukázaním na miestne referendum, ktoré sa uskutočnilo v januári 2025

Ing. Rudolf Smolinský ako poverený zástupca verejnosti – obec Letničie zo dňa 29. 06. 2026 – 30 podpisov.

V stanovisku sa uvádzal zásadný nesúhlas so zaradením katastrálneho územia obce Petrova Ves do navrhovanej akceleračnej zóny AZ-2 Gbely – Štefanov s poukázaním na miestne referendum, ktoré sa uskutočnilo v januári 2025

Olívia Zelenková ako poverený zástupca verejnosti – obec Sobotište zo dňa 30. 06. 2026 – 206 podpisov.

V stanovisku sa uvádzalo široké spektrum negatívnych efektov na životné prostredie navrhovanej činnosti s priloženým podpisovým hárkom občanov

Občianska iniciatíva Za zdravý okres Nové Zámky zo dňa 30. 06. 2026, predložila spoločné memorandum obcí v zastúpení starostov obcí Andovce, Bánov, Nové Zámky, Palárikovo, Zemné, Bešeňov, Komjatice, Mojzesovo, Černík, Veľké Lovce, Dvory nad Žitavou, Hul, Dolný Ohaj, Branovo, Radava, Semerovo, Bardoňovo, Podhájska, Dedinka, Dubník, Jasová, Kolta, Čechy, Pozba, Rúbaň a Strekov.

V memorande sa poukazovalo na procesné výhrady – nedostatočnú účasť verejnosti a na súlad s ÚPN, požiadavkou na záväzný súhlas obce v zjednotenom povoľovaní, na ochranu pôdy a krajiny a na ochranu zdravia a bývania.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že vo vyššie uvedených stanoviskách je vyjadrený nesúhlas so strategickým dokumentom, s odkazom na iné skutočnosti, ktoré sú MŽP SR známe, a ku ktorým sa vyjadrovalo v rámci tejto kapitoly záverečného stanoviska. MŽP SR sa teda plne odkazuje na svoje predchádzajúce vyjadrenia.

a stanovisko od zainteresovaného subjektu:

JESS a. s. (zo dňa 30. 06. 2026), ktorý vo svojom stanovisku uvádza, že požaduje doplniť lokalitu „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Západ“ medzi posudzované lokality strategického dokumentu.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie a uvádza, že rozsah strategického dokumentu bol jasne definovaný a v rámci tohto strategického dokumentu sa so zaradením lokality „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Západ“ nepočítalo.

Dňa 08. 07. 2026 doplnili svoje vyjadrenie o informáciu, že navrhované pripojenie akceleračných zón je z hľadiska posudzovaných technických parametrov technicky realizovateľné a ako príloha bolo stanovisko SEPS č. PS/2026/009504 zo dňa 01. 07. 2026.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie na vedomie.

3. Informácia o verejnom prerokovaní a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a návrhu strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v SR“ sa uskutočnilo dňa 24. 06. 2026 v kongresovej sále Hotela Tatra v Bratislave. Prezenčná listina je súčasťou dokumentácie z verejného prerokovania.

V úvode verejného prerokovania boli účastníci oboznámení s účelom stretnutia, programom verejného prerokovania a plánovaným predstavením návrhu strategického dokumentu, základných informácií o procese strategického environmentálneho hodnotenia (SEA) a následnou diskusiou s verejnosťou.

Bezprostredne po otvorení verejného prerokovania boli zo strany prítomných účastníkov opakovane namietané kapacitné možnosti rokovacej miestnosti a skutočnosť, že časť záujemcov sa z dôvodu naplnenej kapacity nemohla rokovania zúčastniť. Viacerí vystupujúci z radov verejnosti, vrátane zástupcov samospráv, požadovali zrušenie alebo odloženie verejného prerokovania a určenie nového termínu v priestoroch s vyššou kapacitou.

V dôsledku opakovaných vystúpení z radov verejnosti, ktoré sa týkali najmä organizácie verejného prerokovania, kapacity rokovacej miestnosti, spôsobu zapojenia verejnosti a námietok voči procesu prípravy strategického dokumentu, nedošlo k realizácii plánovanej prezentácie strategického dokumentu ani k predstaveniu výsledkov procesu SEA.

Organizátorom a prezentujúcim nebolo opakovane umožnené súvisle predniesť plánované informácie a verejné prerokovanie sa nepodarilo viesť v súlade s pripraveným programom.

Počas prerokovania boli zo strany účastníkov verejnosti prezentované viaceré stanoviská a požiadavky, najmä na zrušenie alebo odročenie prerokovania a zabezpečenie nového termínu umožňujúceho účasť všetkých záujemcov. Priebeh rokovania bol sprevádzaný opakovanými verbálnymi prejavmi, skandovaním a ďalšími formami narušenia priebehu podujatia.

Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný obrazovo-zvukovým záznamom, ktorý spolu s prezenčnou listinou tvorí súčasť archivovanej dokumentácie procesu posudzovania.

Verejné prerokovanie bolo predčasne ukončené z bezpečnostných dôvodov po narušení jeho priebehu a na základe odporúčania bezpečnostnej služby. Predčasné ukončenie súviselo so vzniknutou situáciou, pri ktorej nebolo možné zabezpečiť riadny a bezpečný priebeh podujatia. Z verejného prerokovania nevyplynuli samostatné rozhodnutia ani záväzné závery nad rámec uplatnených pripomienok a stanovísk. Uplatnené pripomienky boli zaznamenané a vyhodnotené v rámci procesu SEA.

Na nadväzujúcom verejnom prerokovaní správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a návrhu strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v SR“, ktoré sa uskutočnilo dňa 09. 07. 2026 v Incheba Expo Aréna v Bratislave s cieľom zabezpečiť primeraný priestor pre účasť verejnosti, sa zúčastnilo približne 1 000 osôb. Pre verejnosť nachádzajúcu sa mimo rokovacej sály bol zabezpečený živý prenos prostredníctvom obrazovky a ozvučenia. Prezenčná listina je súčasťou dokumentácie z verejného prerokovania.

V úvode verejného prerokovania boli účastníci oboznámení s programom rokovania a pravidlami diskusie. Následne zástupcovia Úradu podpredsedu vlády SR pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku, Ministerstva hospodárstva SR a spracovateľa správy o hodnotení predstavili návrh strategického dokumentu, jeho ciele, dôvody spracovania, spôsob identifikácie navrhovaných akceleračných zón pre veternú energiu a výsledky procesu SEA.

V rámci prezentácií boli vysvetlené základné východiská strategického dokumentu, jeho vzťah k záväzkom Slovenskej republiky vyplývajúcim z Plánu obnovy a odolnosti a európskej legislatívy, ako aj úloha dokumentu pri identifikácii území potenciálne vhodných na rozvoj veternej energetiky. Zástupcovia obstarávateľa predstavili metodiku výberu akceleračných zón, kritériá použité pri ich identifikácii a ďalší predpokladaný postup procesu SEA. Spracovateľ správy o hodnotení prezentoval hlavné závery hodnotenia vrátane posúdenia možných vplyvov na životné prostredie, zdravie obyvateľstva, krajinný ráz, biodiverzitu, pôdu, vodné zdroje a ďalšie zložky životného prostredia, ako aj návrhy opatrení na predchádzanie alebo zmierňovanie potenciálnych negatívnych vplyvov.

Po ukončení prezentačnej časti bola otvorená verejná diskusia, v rámci ktorej vystúpili zástupcovia verejnosti, samospráv, občianskych iniciatív a ďalší účastníci. Predmetom diskusie boli najmä otázky súvisiace s procesom prípravy strategického dokumentu, spôsobom informovania verejnosti a samospráv, účasťou verejnosti v procese SEA, súladom navrhovaných akceleračných zón s územnoplánovacou dokumentáciou, vplyvmi veternej energetiky na zdravie obyvateľov, hlukom, infrazvukom, biodiverzitou, krajinným rázom, poľnohospodárskou pôdou, vodnými zdrojmi a odpadovým hospodárstvom. Diskutované boli aj ekonomické aspekty veternej energetiky, otázky dekarbonizácie hospodárstva, energetickej politiky Slovenskej republiky, postavenia samospráv v budúcich povoľovacích procesoch a vzťah strategického dokumentu k následným procesom EIA a povoľovacím konaniam.

Významná časť vystúpení z radov verejnosti smerovala k vyjadreniu nesúhlasu s navrhovanými akceleračnými zónami, k požiadavkám na dôslednejšie zohľadnenie pripomienok samospráv a verejnosti, na dopracovanie odborných podkladov a na podrobnejšie posúdenie možných environmentálnych, zdravotných, sociálnych a ekonomických vplyvov navrhovaného riešenia. Viacerí zástupcovia obcí, miest a občianskych iniciatív prezentovali nesúhlasné stanoviská, memorandá a písomné pripomienky k strategickému dokumentu.

Na vznesené otázky a pripomienky priebežne reagovali zástupcovia obstarávateľa a spracovateľa správy o hodnotení, ktorí poskytovali vysvetlenia k procesu SEA, obsahu strategického dokumentu, metodike hodnotenia, identifikácii akceleračných zón a ďalším súvisiacim témam.

V rámci verejného prerokovania boli uplatnené početné ústne pripomienky a stanoviská k návrhu strategického dokumentu a k správe o hodnotení. Účastníci verejného prerokovania boli zároveň informovaní o možnosti predkladať písomné stanoviská v zákonom stanovenej lehote. Predložené pripomienky a stanoviská boli vyhodnotené v rámci procesu SEA a ich relevantné závery boli zohľadnené v záverečnom stanovisku MŽP SR a pri finalizácii strategického dokumentu.

Priebeh verejného prerokovania bol zaznamenaný obrazovo-zvukovým záznamom, ktorý spolu s prezenčnou listinou tvorí súčasť archivovanej dokumentácie procesu posudzovania.

Verejné prerokovanie bolo ukončené dňa 09. 07. 2026 o 16:32 hod. Verejnosti bol vytvorený priestor na oboznámenie sa s návrhom strategického dokumentu, na kladenie otázok a predkladanie pripomienok. Z verejného prerokovania neboli prijaté žiadne osobitné závery.

Záver

V rámci verejných prerokovaní boli vznesené pripomienky a stanoviská týkajúce sa najmä procesu prípravy strategického dokumentu, rozsahu a metodiky hodnotenia, možných environmentálnych, zdravotných, sociálnych a ekonomických vplyvov navrhovaných AZ pre veternú energiu, ako aj postavenia samospráv a verejnosti v následných povolovacích procesoch. Všetky pripomienky a stanoviská uplatnené v súlade s príslušnými právnymi predpismi boli predmetom vyhodnotenia v rámci procesu SEA a ich relevantné závery boli zohľadnené v záverečnom stanovisku MŽP SR a pri finalizácii strategického dokumentu. Osobitné závery z verejných prerokovaní prijaté neboli.

4. Stanovisko ministerstva a jeho vyhodnotenie

MŽP SR v záverečnom stanovisku k strategickému dokumentu odporučilo strategický dokument schváliť za podmienky jeho prepracovania a úpravy v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku. Súčasťou odporúčania bolo **úplné vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou z finálnej podoby strategického dokumentu a redukcia hraníc AZ-8 Pilotná zóna Východ v rozsahu odporúčanom v odbornom posudku.**

Požiadavky MŽP SR boli v strategickom dokumente zohľadnené. **Finálna podoba strategického dokumentu obsahuje výlučne AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2), pričom hranice tejto zóny boli upravené v súlade so závermi procesu SEA. Zo strategického dokumentu boli vypustené všetky ostatné pôvodne navrhované AZ.**

Dôvodom ich vypustenia boli identifikované environmentálne konflikty, konflikty s ochranou prírody a krajiny, ochrany vôd, ochrany ložiskových území a geotermálnych zdrojov, vplyvy na krajinný ráz a kultúrno-historické hodnoty územia, ako aj zohľadnenie stanovísk dotknutých orgánov, dotknutých obcí, verejnosti a výsledkov procesu posudzovania vrátane cezhraničných aspektov.

5. Rámcový prehľad uplatnených pripomienok s charakteristikou akceptovaných a neakceptovaných pripomienok a dôvodov neakceptácie

V procese SEA boli uplatnené pripomienky zo strany orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, odborných organizácií, občianskych združení, iniciatív a verejnosti. Pripomienky sa týkali najmä ochrany zdravia obyvateľstva, ochrany biodiverzity a území Natura 2000, ochrany podzemných a povrchových vôd, krajinného rázu, ochrany poľnohospodárskej pôdy, postavenia samospráv, metodiky posudzovania, kumulatívnych vplyvov, ako aj procesných a legislatívnych otázok.

Za akceptované alebo čiastočne akceptované boli považované najmä pripomienky, ktoré viedli k úprave hraníc niektorých AZ, spresneniu podmienok ochrany životného prostredia, doplneniu alebo spresneniu textu strategického dokumentu, monitorovacích mechanizmov a zmierňujúcich opatrení. Na základe pripomienok boli upravené najmä hranice vybraných akceleračných zón, doplnené vysvetlenia k monitorovaniu, k indikátorom vyhodnocovania a k podmienkam uplatňovania environmentálnych opatrení v nadväzujúcich povolovacích procesoch.

Čiastočne akceptované boli najmä pripomienky požadujúce doplnenie monitorovacích ukazovateľov, spresnenie systému monitoringu, vyhodnocovania plnenia cieľov a dopracovanie niektorých častí strategického dokumentu. V prípadoch, kde nebolo možné požiadavky plne zapracovať vzhľadom na koncepčný charakter dokumentu, boli vysvetlené dôvody ich čiastočného zohľadnenia a zároveň boli identifikované požiadavky na ich riešenie v následných stupňoch prípravy projektov.

Neakceptované boli najmä pripomienky požadujúce podrobné technické, projektové alebo realizačné riešenia, ktoré svojou mierou podrobnosti presahujú úroveň strategického dokumentu a patria do nadväzujúcich procesov posudzovania vplyvov konkrétnych projektov na životné prostredie (EIA), prípadne do povolovacích konaní. Rovnako neboli akceptované pripomienky požadujúce úplné vyradenie AZ bez preukázania environmentálnej neakceptovateľnosti území alebo požiadavky smerujúce k riešeniu ekonomických, vlastníckych, investičných a kompenzačných mechanizmov, ktoré nie sú predmetom strategického environmentálneho posudzovania.

Za dôvody neakceptácie pripomienok boli najčastejšie označené: koncepčný charakter strategického dokumentu a nemožnosť hodnotiť parametre budúcich konkrétnych projektov bez znalosti ich umiestnenia a technického riešenia, skutočnosť, že požadované hodnotenia alebo opatrenia patria do následných procesov EIA alebo povolovacích konaní, požiadavky presahujúce vecný a zákonný rozsah posudzovania podľa zákona č. 24/2006 Z. z., absencia nových relevantných odborných alebo skutkových zistení oproti už vyhodnoteným podkladom, otázky ekonomickej realizovateľnosti, financovania, vlastníckych vzťahov, kompenzácií alebo národnej energetickej politiky, ktoré nie sú predmetom environmentálneho hodnotenia.

Viaceré pripomienky boli vzaté na vedomie a vyhodnotené formou doplňujúceho vysvetlenia, pričom sa konštatovalo, že predložená správa o hodnotení a súvisiace odborné

podklady sa s predmetnou problematikou už zaoberajú alebo ju riešia prostredníctvom navrhnutých zmierňujúcich, monitorovacích a preventívnych opatrení.

III. ZHRNUTIE HODNOTENIA VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA VLÁDNEJ ÚROVNI

Na základe výsledkov procesu SEA a záverečného stanoviska MŽP SR bola do finálnej podoby strategického dokumentu zaradená iba AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2). Ostatné pôvodne navrhované AZ boli zo strategického dokumentu vypustené na základe záverov procesu SEA, odborného posudku, doručených stanovísk dotknutých orgánov, dotknutých obcí, verejnosti a výsledkov konzultácií. Nasledujúce hodnotenie preto vychádza z finálnej podoby strategického dokumentu a vzťahuje sa výlučne na AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2).

1. Vplyvy na zložky životného prostredia

Ovzdušie a klíma

Počas výstavby VTE v AZ-8 dochádza k emisiám zo stavebných mechanizmov (výfukové plyny NO_x, SO₂ a dieselové sadze) a k mechanickému víreniu prachu v dôsledku zemných prác, budovania základových pätiiek, spevňovania prístupových komunikácií a dopravy nadrozmerných komponentov. Tieto vplyvy budú lokálne, krátkodobé a na úrovni detailu SEA boli vyhodnotené ako málo významné až zanedbateľné.

Počas prevádzky sa predpokladá zanedbateľný vplyv na kvalitu ovzdušia. Realizácia AZ-8 bude mať nepriamy pozitívny vplyv v dôsledku náhrady výroby elektriny z fosílnych palív výrobou elektriny z obnoviteľného zdroja energie. Z hľadiska kumulatívnych vplyvov bol identifikovaný významný až veľmi významný pozitívny vplyv z pohľadu úspor emisií skleníkových plynov.

Klíma

Realizácia AZ-8 bude mať významný až veľmi významný pozitívny vplyv z hľadiska znižovania emisií skleníkových plynov a podpory dekarbonizácie energetiky.

Z hľadiska klimatických rizík bolo identifikované najmä riziko tvorby zimnej námrazy a poľadovice na rotorových listoch. Špecifická kontinentálna klíma Východoslovenskej nížiny sa vyznačuje chladnými zimami, častými inverziami a mrznúcimi hmlami, ktoré môžu spôsobovať tvorbu námrazy na lopatkách rotorov. Námraza mení aerodynamické vlastnosti zariadenia, spôsobuje vibrácie a predstavuje riziko odletu kusov ľadu do okolia. Identifikované boli aj možné obdobia letného bezvetria, ktoré môžu ovplyvniť predvídateľnosť výroby elektriny.

Príroda, flóra, fauna a biodiverzita

AZ-8 je stredne významná z hľadiska biodiverzity a chránených území v okolí. Nezasahuje do chránených území a preto sa predpokladajú prevažne mierne negatívne vplyvy.

Počas výstavby budú pôsobiť krátkodobé vplyvy vo forme hluku, vyrušovania živočíchov a rizika šírenia invázných druhov rastlín z lokalít výstavby do okolia. Tieto vplyvy je možné zmierniť vhodnou organizáciou výstavby a navrhnutými opatreniami.

Pre AZ-8 prebieha podrobnejší proces hodnotenia na projektovej úrovni (EIA), ktorý sa opiera o výsledky ročných prieskumov vtákov a netopierov a podrobnejšie vyhodnocuje vplyvy na citlivé skupiny fauny vrátane primeraného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000. Boli

zistené len mierne nepriaznivé vplyvy na 4 druhy CHVÚ Vihorlatské vrchy a na druhy mimo CHVÚ. Hodnotenie definovalo podrobné zmierňujúce opatrenia, ktoré je potrebné dodržať.

Počas prevádzky budú vplyvy na biodiverzitu pôsobiť predovšetkým vo forme zvýšeného rizika kolízií vtákov a netopierov s VTE. Pri dodržaní navrhnutých opatrení bolo konštatované, že územie AZ-8 je vhodné pre ďalší rozvoj veternej energie.

Podzemné a povrchové vody

AZ-8 je vymedzená mimo inundačných území. Výstavba VTE vo vodných tokoch alebo v ich brehových partiách sa z technického hľadiska nepredpokladá.

Počas výstavby sú povrchové vody ohrozené najmä splachmi obnaženej zeminy a rizikom úniku prevádzkových kvapalín zo stavebnej techniky. Pri podzemných vodách hrozí negatívne ovplyvnenie prirodzeného prúdenia podzemnej vody, lokálne a krátkodobé zníženie hladiny pri odvodňovaní stavebných jám a riziko kontaminácie ropnými alebo chemickými látkami. Tieto riziká budú riešené v nadväzujúcich povoľovacích procesoch prostredníctvom havarijných plánov a zabezpečenia sanačných prostriedkov.

Počas prevádzky sa vplyv na povrchové vody hodnotí ako nulový a vplyvy na podzemné vody ako nulové alebo zanedbateľné. Kumulatívne ani synergické vplyvy na túto zložku životného prostredia sa nepredpokladajú.

Pôda a poľnohospodársky pôdny fond

Počas výstavby existuje riziko mechanickej degradácie a zhutnenia pôdy v dôsledku pohybu stavebnej techniky. Dočasné odstránenie vegetačného krytu a výkopy môžu lokálne zvýšiť riziko vodnej a veternej erózie.

Trvalý záber pôdy bude mať bodový charakter a bude obmedzený na plochy pod základmi veterných elektrární a prístupové komunikácie. V území AZ-8 sa nenachádzajú chránené pôdy 1. až 4. kvalitatívnej skupiny a všetku infraštruktúru je možné umiestniť na menej kvalitných pôdach. Celková strata produkčnej schopnosti pôdneho fondu bude zanedbateľná a poľnohospodárske využívanie územia bude môcť pokračovať na prevažnej časti plôch.

Horninové prostredie a prírodné zdroje

Počas výstavby dôjde k lokálnym zásahom do horninového prostredia v dôsledku výkopových prác, odťaženia hornín a pohybu stavebnej techniky. Môže dôjsť aj k zhutneniu horninového prostredia a riziku úniku prevádzkových kvapalín do podlažia.

AZ-8 zároveň len okrajovo zasahuje do ložiskového územia Zbudza, ktoré predstavuje významné výhradné ložisko kamennej soli na území Slovenska. Vzhľadom na okrajový charakter prekryvu a skutočnosť, že sa v území v súčasnosti nerealizuje ťažba, sa neočakáva významné obmedzenie budúceho využívania ložiska. Prípadné využívanie ložiska ako aj umiestnenia VTE v rámci tohto územia, by zároveň podliehalo posúdeniu a stanoviskám príslušných orgánov štátnej banskej správy.

Seizmická charakteristika územia

Územie Slovenskej republiky sa nachádza v oblasti s nízkym až stredným seizmickým ohrozením, ktoré je výsledkom dlhodobého geologického a tektonického vývoja alpsko-karpatského orogénneho systému. Hoci väčšina zaznamenaných zemetrasení na území Slovenska dosahuje nízku intenzitu a nemá významné dopady na obyvateľstvo ani infraštruktúru, seizmická aktivita predstavuje prirodzený geodynamický faktor, ktorý je potrebné zohľadňovať pri návrhu a realizácii stavebných objektov.

Podľa normy STN EN 1998-1/NA/Z2 (Eurokód 8) sa AZ-8 Pilotná Zóna Východ (1 a 2) nachádza v seizmickej zóne s hodnotou referenčného špičkového zrýchlenia podlažia a_{gR} 0,63 m/s². AZ-8 leží vo Východoslovenskej panve v blízkosti vihorlatského zlomového systému. Širšie územie bolo v roku 2023 zasiahnuté zemetrasením s lokálnym magnitúdom 4,9, preto patrí z hľadiska seizmického rizika medzi relatívne exponovanejšie lokality v rámci posudzovaných území.

Pri projektovaní VTE budú seizmické účinky zohľadnené v súlade s požiadavkami STN EN 1998-1/NA/Z2 (Eurokód 8). Platné technické normy stanovujú postupy pre hodnotenie seizmického zaťaženia, návrh konštrukcií a zakladanie stavieb s ohľadom na seizmické podmienky územia. Podrobné seizmické posúdenie bude súčasťou ďalších stupňov projektovej dokumentácie a nadväzujúcich povoľovacích procesov. Jeho výsledky budú zohľadnené pri umiestňovaní, návrhu a zakladaní jednotlivých veterných elektrární.

Krajina, krajinný ráz, kultúrne a historické hodnoty

Najvýznamnejší identifikovaný negatívny vplyv realizácie AZ-8 predstavuje vplyv na krajinný ráz, ktorý bol hodnotený ako priamy a dlhodobý vplyv so stupňom významnosti -2. VTE budú predstavovať nové technické dominanty územia a spôsobia zmenu krajinného obrazu.

Výraznejšie vizuálne ovplyvnenie bolo identifikované najmä v otvorenej poľnohospodárskej krajine Zemplína a v krajinných typoch poľnohospodársko-lesnej krajiny, riečnej krajiny a poľnohospodárskej krajiny na rovine. Vplyv bude citeľný aj vo vzťahu k sídelnému prostrediu a krajine v okolí navrhovanej AZ. VTE budú vizuálne pôsobiť najmä vo vzťahu k obciam Staré, Oreské, Zbudza, Petrovce nad Laborcom, Suché, Lesné, Nacina Ves a Voľa, ako aj vo vzťahu k mestám Michalovce a Strážske.

Vo vzťahu ku kultúrnym a historickým hodnotám sa nepredpokladajú významné priame vplyvy na národné kultúrne pamiatky. Vzhľadom na výskyt archeologických nálezísk v širšom území však nemožno počas zemných prác vylúčiť objavenie doposiaľ neidentifikovaných archeologických nálezov. Pri príprave a realizácii konkrétnych projektov bude potrebné rešpektovať požiadavky pamiatkovej ochrany vyplývajúce z príslušných právnych predpisov.

Odpady

Počas výstavby bude produkovaná najmä výkopová zemina zo základov VTE a odpady vznikajúce pri stavebných a montážnych činnostiach. Počas prevádzky budú vznikať odpady súvisiace najmä s údržbou zariadení a výmenou prevádzkových kvapalín. Predpokladané množstvo odpadov nebude významné. Potenciálne mierne negatívne vplyvy súvisia najmä s ukončením životnosti veterných elektrární. Väčšina použitých materiálov je recyklovateľná, avšak osobitnú výzvu predstavujú kompozitné materiály rotorových listov.

Hmotný majetok

VTE budú umiestňované mimo kontaktu s obytnou zástavbou. Potenciálny dosah vibrácií alebo havarijných stavov na hmotný majetok sa nepredpokladá.

2. Vplyvy na zdravie obyvateľov

Hluk

Počas výstavby môže v niektorých častiach dotknutého územia a pozdĺž dopravných trás súvisiacich s výstavbou dôjsť ku krátkodobému zvýšeniu hlukovej záťaže. Takáto situácia môže nastať najmä na úsekoch ciest s nízkou intenzitou dopravy, ak budú využité na dopravu

stavebných materiálov a technologických komponentov. Pri plánovaní výstavby budú prioritne navrhované dopravné trasy mimo území obcí s funkciou bývania.

Počas prevádzky môže byť v územiach obcí s funkciou bývania hluková záťaž determinovaná prevádzkou VTE, najmä v lokalitách, kde pred realizáciou zámeru iné zdroje hluku a doprava spôsobujú len nevýznamnú hlukovú záťaž. Z hľadiska požiadaviek zákona o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a príslušných vykonávacích predpisov však hodnoty určujúcich veličín nebudú pri dodržaní stanovených podmienok prekračovať prípustné hodnoty.

Na základe publikovaných údajov možno predpokladať:

- splniteľnosť hlukových limitov pri dodržaní odstupu 1 000 m,
- najvyššiu hlukovú záťaž v nočnom období pri vyšších rýchlostiach vetra,
- nízku pravdepodobnosť prekročenia limitov v obytných zónach.

Pri dodržaní minimálnej vzdialenosti 1 000 m od chránených priestorov a pri zohľadnení plánovanej výstavby obytných území podľa schválených územných plánov kumulatívna hluková záťaž nepresiahne prípustné hodnoty.

Vibrácie a infrazvuk

Vibrácie z VTE vznikajú najmä z rotujúcich strojov a technologických zariadení. Doterajšie vedecké poznatky nepreukazujú, že vibrácie z VTE pri bežných odstupových vzdialenostiach spôsobujú priame poškodenie zdravia. Najvýraznejším a najkonzistentnejším identifikovaným vplyvom je psychická záťaž a subjektívne obťažovanie, ktoré sa môže sekundárne prejavovať poruchami spánku a zhoršením subjektívneho zdravotného stavu.

Na základe verejne dostupných údajov generujú veterné elektrárne vo vzdialenosti približne 250 až 350 m hodnoty vibrácií porovnateľné s úrovňou bežného vibračného pozadia vo vonkajšom prostredí.

Pri prevádzke veterných elektrární sú hodnoty infrazvuku na úrovni hodnôt spôsobovaných bežnými prírodnými javmi alebo dopravou. Infrazvuk z turbín v obytných zónach je hlboko pod prahom ľudského vnímania, výrazne pod limitom 90 dB a jeho intenzita je nižšia než infrazvuk generovaný samotným vetrom. Energetická hladina infrazvuku z turbín je podľa dostupných poznatkov príliš nízka na vyvolanie biologických zmien. Zdravotné ťažkosti uvádzané časťou obyvateľov sú spájané najmä s počutelným hlukom, psychologickým odporom a stresom.

Pri dodržaní vzdialenosti 1 000 m od najbližších chránených priestorov sa neočakáva vznik synergických ani kumulatívnych vplyvov vibrácií a infrazvuku, ktoré by spôsobovali prekročovanie prípustných hodnôt.

Flicker efekt (kmitanie tieňa)

V prípade, že bude VTE umiestnená vo vzdialenosti menšej ako desaťnásobok priemeru rotora od najbližšej obytnej zástavby, môže mať flicker efekt potenciálne mierne negatívny vplyv na obyvateľstvo a verejné zdravie. Vo väčšej vzdialenosti sa predpokladá zanedbateľný vplyv.

Vplyv shadow flicker efektu bude prechodný a obmedzený len na obdobia, keď sú splnené podmienky na jeho vznik, najmä trvalý slnečný svit, neprerušená prevádzka veterných elektrární a vhodné priestorové usporiadanie vo vzťahu k potenciálne dotknutej zástavbe.

Vzhľadom na to, že akceleračná zóna AZ-8 je vymedzená s minimálnym odstupom 1 000 m od najbližšej obytnej zástavby, je na strategickej úrovni zabezpečená dostatočná

mitigácia významných negatívnych vplyvov shadow flicker efektu na verejné zdravie. Podrobné posúdenie bude predmetom procesu EIA pre jednotlivé konkrétne projekty.

Elektromagnetické žiarenie

Pri prevádzke veterných elektrární vzniká elektromagnetické pole najmä v súvislosti s prevádzkou generátora, transformátora a elektrických vedení vo vnútri veže. Merania aj výpočty ukazujú, že vo vzdialenosti niekoľkých metrov od veže sú tieto polia na úrovni polí emitovaných bežnými domácimi spotrebičmi alebo ešte nižšie. Vo vzdialenosti desiatok metrov sú hodnoty spravidla prakticky nemerateľné nad úrovňou prirodzeného pozadia.

Všetky zistené hodnoty sa pohybujú hlboko pod limitmi odporúčanými Medzinárodnou komisiou pre ochranu pred neionizujúcim žiarením (ICNIRP) a Svetovou zdravotníckou organizáciou (WHO). Významné vplyvy na zdravie obyvateľstva sa preto nepredpokladajú.

Sociálne a psychologické vplyvy

Vnímanie VTE je ovplyvnené postojom obyvateľov k OZE, vizuálnym dopadom na krajinu, obavami z hluku alebo infrazvuku a mierou objektívnej informovanosti obyvateľov.

Pri väčšom počte turbín môže dôjsť k zvýšenému subjektívnemu obťažovaniu. Zvýšenie stresových faktorov možno očakávať najmä v období začatia výstavby.

Celkový záver z hľadiska ľudského zdravia

Na základe výsledkov strategického environmentálneho posudzovania možno konštatovať, že pri dodržaní minimálnej vzdialenosti 1 000 m od najbližších chránených priestorov a pri uplatnení navrhnutých opatrení nebudú prekročené prípustné hodnoty hluku a nepredpokladajú sa významné negatívne vplyvy vibrácií, infrazvuku, elektromagnetického žiarenia ani shadow flicker efektu na zdravie obyvateľstva. Kumulatívna hluková záťaž nepresiahne prípustné hodnoty a vplyvy na obyvateľstvo a verejné zdravie boli vyhodnotené ako prijateľné.

3. Vplyv na chránené územia [napr. na navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu alebo európsku sústavu chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti]

Vplyvy na chránené územia

AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2) nezasahuje priamo do žiadneho chráneného územia. V širšom okolí sa nachádza CHVÚ Vihorlatské vrchy vo vzdialenosti približne 1,8 km a ÚEV Pozdišovský chrbát vo vzdialenosti približne 3 km.

AZ-8 je stredne významná z hľadiska biodiverzity a chránených území v okolí. Nedotýka sa hranicou chránených území, preto sa dajú očakávať prevažne mierne negatívne vplyvy. Pre AZ-8 prebieha podrobnejší proces hodnotenia na projektovej úrovni (EIA), ktorý sa opiera o výsledky ročných prieskumov vtákov a netopierov a podrobnejšie vyhodnotil vplyvy na citlivé skupiny fauny vrátane primeraného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000.

Boli zistené len mierne nepriaznivé vplyvy na 4 druhy CHVÚ Vihorlatské vrchy a na druhy mimo CHVÚ. Hodnotenie definovalo aj podrobné zmiernujúce opatrenia, ktoré je potrebné dodržať. Vplyvy na národne chránené územia sa neočakávajú.

AZ-8 sa nachádza v oblasti strednej citlivosti vtákov a netopierov a susedí s plochami vysokej citlivosti, čo bolo zohľadnené aj v procese EIA úpravou variantu 2. Vplyvy na biodiverzitu počas prevádzky budú pôsobiť predovšetkým ako zvýšené riziko kolízií vtákov

a netopierov. Pre identifikované typy vplyvov počas všetkých fáz projektu boli navrhnuté zmierňujúce opatrenia.

V rámci spracovaného primeraného hodnotenia sa pre územia Natura 2000 a ich predmety ochrany očakáva kumulácia AZ-8 s projektom Veterný park Strážske, pričom celkové hodnotenie vplyvu na územia Natura 2000 nepresiahlo mierne negatívny vplyv (-1).

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je územie AZ-8 vhodné pre ďalší rozvoj VTE.

Európska sústava chránených území NATURA 2000

AZ-8 nezasahuje priamo do žiadneho územia sústavy Natura 2000. V širšom okolí sa nachádza CHVÚ Vihorlatské vrchy vo vzdialenosti približne 1,8 km a ÚEV SKUEV0847 Pozdišovský chrbát vo vzdialenosti približne 3 km. Boli zistené len mierne nepriaznivé vplyvy na 4 druhy CHVÚ Vihorlatské vrchy a na druhy mimo CHVÚ. V rámci spracovaného primeraného hodnotenia sa pre územia Natura 2000 a ich predmety ochrany očakáva kumulácia AZ-8 s projektom VP Strážske, pričom celkové hodnotenie vplyvu na územia Natura 2000 nepresiahlo mierne negatívny vplyv (-1).

Ramsarské lokality

Ramsarské lokality boli z AZ-8 vylúčené. Realizácia strategického dokumentu nebude mať významne negatívny vplyv na Ramsarské lokality v okolí ani na predmet ich ochrany.

Záver

Na základe výsledkov strategického environmentálneho posudzovania možno konštatovať, že AZ-8 nezasahuje priamo do území Natura 2000 ani do národne chránených území. Boli identifikované len mierne nepriaznivé vplyvy na štyri druhy CHVÚ Vihorlatské vrchy a na druhy mimo CHVÚ. V rámci spracovaného primeraného hodnotenia sa pre územia Natura 2000 a ich predmety ochrany očakáva kumulácia AZ-8 s projektom Veterný park Strážske, pričom celkové hodnotenie vplyvu na územia Natura 2000 nepresiahlo mierne negatívny vplyv (-1). Pre identifikované vplyvy boli navrhnuté zmierňujúce opatrenia, ktoré je potrebné dodržať. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je územie AZ-8 vhodné pre ďalší rozvoj veternej energie.

4. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Na základe výsledkov strategického environmentálneho posudzovania sa v prípade AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2) nepredpokladajú významné cezhraničné vplyvy na životné prostredie. Neboli identifikované významné cezhraničné vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia, najmä na ovzdušie, povrchové a podzemné vody, pôdu, horninové prostredie, biodiverzitu ani na chránené územia.

Vzhľadom na polohu AZ-8 vo vnútrozemí Slovenskej republiky a charakter predpokladaných vplyvov sa významné cezhraničné environmentálne vplyvy nepredpokladajú. Z hľadiska výsledkov procesu SEA nebola identifikovaná potreba ďalšieho cezhraničného posudzovania vo vzťahu k akceleračnej zóne AZ-8.

IV. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

MŽP SR na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zvažil význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu, znenie odborného posudku, výsledku verejných prerokovaní, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a za súčasného stavu poznania sa

o d p o r ú č a

schválenie strategického dokumentu v znení, v ktorom bol predložený na MPŽ SR a prepracovaný, dopracovaný, resp. upravený v zmysle požiadaviek kapitoly „VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto stanoviska a na základe ktorého bola vypracovaná správa o hodnotení.

2. Odporúčany variant

Na schválenie sa odporúča strategický dokument vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, korigovaný podľa relevantných pripomienok, predložených počas procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu, nakoľko je environmentálne prijateľný a realizovateľný. Uvažované variantné riešenie zohľadňuje ciele a geografický rozmer strategického dokumentu.

Okrem nulového variantu, t. j. stavu, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal, je strategický dokument spracovaný invariantne s jedným predkladaným variantom 8 AZ. Na základe výsledkov hodnotení vplyvov, doručených stanovísk, ostatných podkladov doručených v procese SEA je možné konštatovať, že pre vyčlenenie AZ pre veternú energiu sa odporúča **variant predložený v správe o hodnotení strategického dokumentu s redukciou hraníc AZ-8 Pilotná zóna východ tak, ako je uvedené v grafickej časti odborného posudku, za podmienky úplného vylúčenia akceleračnej zóny AZ1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň– Dolný Štál, AZ-4 Okoč– Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou**, a za podmienky dodržania územných limitov vo vyhláske č. 354/2025 Z. z. ako aj za podmienky úpravy finálnych hraníc AZ na základe kritérií uvedených v tejto vyhláske s rešpektovaním metodiky pre rozvoj veternej energetiky v SR .

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu, s ohľadom na úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu, samotného návrhu strategického dokumentu, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku konzultácií, verejného prerokovania, záverov odborného posudku a odporúčania MŽP SR na úplne vylúčenie AZ1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň– Dolný Štál, AZ-4 Okoč– Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7

Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu, sa navrhujú nasledovné odporúčania na prepracovanie, dopracovanie a úpravu návrhu strategického dokumentu, ktoré sú nadčasové a platia všeobecne pre všetky veterné parky vrátane individuálnych investorov pre lokality v tomto stanovisku označené ako AZ-1 až AZ-8:

1. Úplne vylúčiť akceleračné zóny AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč– Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou zo strategického dokumentu.
2. Do finálnej verzie návrhu národnej stratégie zapracovať relevantné podnety a pripomienky z procesu posudzovania správy o hodnotení strategického dokumentu.
3. Zabezpečiť súlad finálnej verzie strategického dokumentu s aktuálne platnými právnymi predpismi.
3. Pre AZ je potrebné definovať max. počet VE s ohľadom na špecifické územné, legislatívne podmienky a limity pripojenia.
4. Po definovaní konkrétnych pozícií VE pre AZ je potrebné spracovať samostatné povinné posudzovanie celej zóny v zmysle platnej legislatívy SR a zákona o posudzovaní vplyvov, kde sa vyhodnotenia kumulatívne vplyvy projektov (príkladom je pilotná zóna východ, kde prebieha posudzovanie vplyvov na životné prostredie).
5. Pre každý projekt VP, ktorý bude prekračovať parametre v prílohe č.8 zákona o posudzovaní vplyvov je potrebné spracovať samostatné posudzovanie EIA.
6. Opraviť názvy katastrálnych území dotknutých obcí, zjednotiť definovanie dotknutých obcí ako obcí, ktoré môžu byť dotknuté vyhlásením akceleračných zón. Aktualizovať v strategickom dokumente dotknuté obce podľa finálneho dokumentu po orezaní hraníc
7. Dopracovať parametre AZ do finálnej podoby po úprave hraníc – ich výkon, rozlohu, katastrálne územia dotknutých obcí
8. Je potrebné zabezpečiť min. vzdialenosť 1 000 m pre AZ, hranice všetkých AZ posunúť tak, aby bola dodržaná táto min. vzdialenosť od existujúcej obytnej zástavby určenej pre trvalé bývanie, schválenej územno-plánovacej dokumentácie, ktorá definuje plochy pre bývanie vo vzdialenosti menej ako 1 000m.
9. Vo vonkajšom chránenom prostredí pred budov a nesmie hladina infrazvuku prekročiť limitnú hodnotu 90 dB. Prevádzka VE musí byť navrhnutá a realizovaná tak, aby boli tieto limity dodržané počas celej doby ich prevádzky.
10. Doplniť finálny strategický dokument o predpokladané operatívne Indikátory KPI a odhad hrubých predpokladaných nákladov v zmysle požiadaviek úradu vlády SR definovaných v ich stanovisku.
11. Dôsledne vyhodnotiť opatrenia zo stanovísk a zapracovať do finálnej verzie strategického dokumentu.
12. V rámci prípravy konkrétnych projektov VE je potrebné osobitne preveriť dopravnú obslužnosť územia a možnosti prepravy nadrozmerných a nadmerne ťažkých komponentov VE po existujúcej cestnej infraštruktúre. Súčasťou dokumentácie pre povoľovacie konania musí byť vyhodnotenie dopravných trás, identifikácia potrebných úprav dopravnej infraštruktúry a preukázanie, že realizácia prepráv nebude mať neprimerané negatívne vplyvy na bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.
13. V strategickom dokumente odstrániť textovú a vecnú chybu v kapitole B. 3.3.9 na strane 35, kde je nedokončená veta.

14. V strategickom dokumente opraviť informáciu - požiadavky na farebné vyhotovenie listov lopatiek neurčujú Letové prevádzkové služby Slovenskej republiky, štátny podnik (LPS SR), ale Dopravný úrad
15. Doplniť medzi stratégie environmentálnej politiky SR Národný plán obnovy prírody
16. Vo finálnom strategickom dokumente pri stanovení finálnych hraníc AZ riešiť a vyhodnotiť prekryv projektov VP súkromných investorov a AZ.
17. Do finálneho strategického dokumentu doplniť seizmicitu územia, ako podmienku pre povoľovanie stavby určiť podrobné seizmické posúdenie.
18. Pri finálnych hraniciach dôsledne uplatňovať kritéria uvedené vo vyhláške č. 354/2025 Z. z. vylučujúce a územné kritéria v konflikte s navrhovanými akceleračnými zónami. Pre finálny návrh akceleračných zón definovať základné územné a ostatné nevyhnutné parametre.
19. Dodržiavanie legislatívnych limitných hodnôt pre hluk a infrazvuk - Pri vymedzovaní AZ, ako aj pri následnom povoľovaní, umiestňovaní, projektovaní, výstavbe a prevádzke VE, musí byť zabezpečené dodržanie všetkých požiadaviek na ochranu verejného zdravia pred nepriaznivými účinkami hluku a infrazvuku podľa všeobecne záväzných právnych predpisov SR.
20. Predikcia, výpočet, modelovanie, posudzovanie a následná objektivizácia hluku a infrazvuku z prevádzky VE musia byť vykonávané v súlade s vyhláškou Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov. Súčasne je potrebné plne implementovať záväzné metodické postupy uvedené v Metodickom usmernení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR) zo dňa 8. júla 2024 „Veterné elektrárne – Stanovenie hlukovej záťaže“.
21. Vo vonkajšom chránenom prostredí pred budovami nesmie hladina infrazvuku prekročiť limitnú hodnotu 90 dB. Prevádzka VE musí byť navrhnutá a realizovaná tak, aby boli tieto limity dodržané počas celej doby ich prevádzky.
22. V lokalitách a AZ, kde dochádza k spolupôsobeniu (kumulácii) hluku z navrhovanej AZ (veterného projektu) a hluku z iných existujúcich alebo plánovaných stacionárnych a mobilných zdrojov (napr. priemyselné areály, cestná alebo železničná infraštruktúra), musí byť prevádzka VTE navrhnutá a riadená tak, aby boli splnené špecifické podmienky pre viacerých prevádzkovateľov zdrojov hluku v danom území. V zmysle bodu 1.8 Prílohy k Vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z. z. nesmie podiel navrhovaného VP spôsobiť prekročenie celkových prípustných hodnôt určujúcich veličín pre danú kategóriu územia, pričom príspevok samotnej VTE musí byť regulovaný tak, aby bola zaistená ochrana verejného zdravia v priľahlej obytnej zástavbe.
23. Na dosiahnutie súladu s hlukovými limitmi pri kumulatívnom pôsobení zdrojov sa ukladá povinnosť prevádzkovať dotknuté VTE v redukovaných akustických režimoch, tzv. NRO módoch (Noise Reduced Operation). V prípade potreby sa aplikuje prevádzkový stav, pri ktorom veterná turbína generuje nižší hladinový akustický výkon (napr. úpravou otáčok rotora alebo uhla nábehu lopatiek), a to aj pri rýchlostiach vetra, pri ktorých generátor dosahuje svoj maximálny nominálny elektrický výkon. Tento technický režim musí byť pevne integrovaný v automatizovanom riadiacom systéme VE v rámci AZ pokiaľ je to v konkrétnej lokalite potrebné.

24. Ako doplňujúce alebo zmierňujúce opatrenia pri predpoklade prekročenia prípustných hodnôt hluku z dôvodu spolupôsobenia iných zdrojov, sa zavádza povinnosť uplatňovať časové obmedzenie a reguláciu prevádzky (curtailment) pre presne definované VTE v rámci AZ. Obmedzenie alebo krátkodobé odstavenie vybraných VTE bude realizované v presne stanovených časových intervaloch v rámci referenčných časových intervalov (deň, večer, noc) definovaných vyhláškou. Opatrenie sa bude uplatňovať najmä v nočnom období (22:00 – 06:00 hod.), kedy sú podľa platnej legislatívy uplatňované najprísnejšie limity hluku (základná limitná hodnota ekvivalentnej hladiny A zvuku $L_{Aeq,p} = 45$ dB pre obytné územia). Konkrétne prevádzkové režimy, riadiace schémy a časové algoritmy obmedzenia budú záväzne určené na základe podrobnej akustickej štúdie vypracovanej v procese EIA pre konkrétnu AZ alebo jej časť.
25. V prípade umiestnenia VTE vo vzdialenosti menšej ako desaťnásobok priemeru rotora od najbližšej obytnej zástavby musí byť v rámci procesu EIA), prípadne v nadväzujúcich povoľovacích konaniach, vždy vykonané hodnotenie efektu vrhania tieňa (shadow flicker). Výsledky hodnotenia musia byť zapracované do záväzných podmienok realizácie projektu.
26. V prípade, že podrobné modelové hodnotenie v rámci reálneho scenára (Real Case) preukáže pri konkrétnych receptoroch (obytných objektoch) prekročenie odporúčaných limitov pre shadow flicker efekt, technológia VTE bude povinne vybavená systémom automatického zastavenia prevádzky (Shadow Shutdown system). Tento systém zaistí odstavenie elektrárne v časoch kritickej konštelácie slnka a polohy rotora tak, aby neboli prekročené prípustné expozičné hodnoty.
27. Pri hodnotení efektu vrhania tieňa sa bude postupovať v súlade s nemeckou metodikou „Hinweise zur Ermittlung und Beurteilung der optischen Immissionen von Windkraftanlagen – Aktualisierung 2019 (WKA-Schattenwurfhinweise)“. Za potenciálne významne obťažujúcu situáciu sa považuje stav, ak výskyt efektu vrhania tieňa v mieste receptora presiahne 30 minút denne alebo 30 hodín ročne pri najhoršom možnom (teoretickom) scenári, resp. 8 hodín ročne pri reálnom (korigovanom) scenári.
28. V ÚPN vymedziť AZ ako prekrývajúce plochy so špecifickým regulačným režimom, ktorý vylučuje neprípustné využitie nezastavaného územia.
29. V rámci záväzných regulatívov územného rozvoja podporiť využívanie OZE ako jednu zo zásad rozvoja technickej infraštruktúry.
30. V prípadoch, kde nie je zabezpečená minimálna odstupová vzdialenosť 1 km od obytných plôch, stanoviť osobitné regulačné podmienky pre dotknuté časti AZ.
31. Prehodnotiť návrh nových plôch pre obytnú funkciu s ohľadom na umiestnenie AZ.
32. V prípade potreby zabezpečiť primeranú úpravu územnoplánovacej dokumentácie dotknutého samosprávneho kraja.
33. V prípade pripojenia vysokonapäťových nadzemných vedení musí byť zabezpečené ich technické riešenie, ktoré minimalizuje riziko úrazu elektrickým prúdom a kolízií vtáctva. Vedenia musia byť navrhnuté s vhodnou izoláciou a dostatočnými rozstupmi vodičov, ktoré eliminujú riziko elektrického zásahu vtákov. V prípade potreby musia byť na vedeniach inštalované vizuálne výstražné prvky pre zvýšenie ich viditeľnosti pre vtáctvo.
34. Podporná konštrukcia a strojovňa VTE musia byť navrhnuté ako uzavreté konštrukčné systémy s hladkým povrchom bez voľne prístupných dutín a výklenkov, s cieľom minimalizovať ich využívanie živočíchmi, najmä vtáctvom, na hniezdenie alebo úkryt.

35. Musí byť použité prerušované výstražné osvetlenie v minimálne nevyhnutnom rozsahu, s minimálnym počtom svetelných zdrojov, nízkou intenzitou a minimálnou frekvenciou zábleskov. Musí byť zabezpečené smerové tienenie osvetlenia z bočných strán a obmedzenie jeho viditeľnosti v horizontálnom smere, s preferovaným smerovaním svetelného toku nahor. Použitie stabilného alebo rýchlo pulzujúceho červeného svetla sa vylučuje, pokiaľ nie je výslovne požadované príslušným orgánom civilného letectva. Konečná forma osvetlenia a výstražného označenia bude určená na základe požiadaviek letovej prevádzky.
36. Na zníženie rizika kolízií vtákov a netopierov s rotorovými listami VTE sa používajú detekčné systémy a odpudzovače (optické, akustické, elektromagnetické riešenia), ktoré odrádzajú citlivé druhy od lietania do bezprostredného okolia VTE a zároveň zabezpečujú detekciu priblíženia vtáctva alebo netopierov. V prípade identifikácie zvýšeného rizika kolízie musia tieto systémy automaticky iniciovať obmedzenie prevádzky alebo odstavenie turbíny s cieľom predísť zrážke. Tieto systémy sa budú uplatňovať prednostne v blízkosti AZ k CHVÚ a v lokalitách výskytu citlivých druhov vtákov a netopierov. Musí byť zabezpečené používanie najlepšej dostupnej techniky (BAT). Účinnosť, aktuálnosť a technologická úroveň systémov sa bude pravidelne vyhodnocovať, minimálne v päťročných intervaloch, pričom v prípade zistenia nevyhovujúcej účinnosti alebo zastaranosti musí byť zabezpečená ich modernizácia alebo náhrada za účinnejší systém.
37. Rozsah náhradných biotopov musí byť minimálne 1,5-násobkom plochy dotknutého biotopu a ich funkčná ekvivalencia musí byť preukázaná pred začatím realizácie samotného projektu OZE.
38. Realizácia kompenzačných opatrení nesmie viesť k zvýšeniu mortality vtákov a netopierov. Zásahy do biotopov národného a európskeho významu podliehajú príslušnému súhlasu orgánov ochrany prírody.
39. Stavebný harmonogram musí byť navrhnutý a realizovaný tak, aby sa v maximálnej možnej miere eliminovali negatívne vplyvy na biotu. Činnosti spojené so zvýšenou hlukovou a rušivou záťažou sa nesmú vykonávať v období rozmnožovania a citlivých fenologických fáz dotknutých druhov živočíchov, ak by mohlo dôjsť k ich významnému rušeniu alebo ohrozeniu. Výrub drevín musí byť realizovaný mimo citlivého vegetačného a reprodukčného obdobia, najmä mimo obdobia hniezdzenia zistených druhov vtákov a migrácie obojživelníkov. V prípade výskytu zimovísk netopierov je potrebné prispôbiť načasovanie výrubu tak, aby sa minimalizovalo riziko narušenia ich úkrytov, spravidla mimo obdobia ich zimného výskytu, prípadne na konci vegetačného obdobia, ak je taký postup odborným posúdením vyhodnotený ako vhodný.
40. V prípade prepojenia nadzemných elektrických vedení, ktoré sú v konflikte s dôležitým letovým koridorom vtákov, je potrebné tieto vedenia vybaviť zariadeniami na zlepšenie ich viditeľnosti vtákmi.
41. Pred umiestnením projektu VTE je potrebné zabezpečiť minimálne jednoročný monitoring výskytu a migračnej aktivity vtákov a netopierov. Monitoring musí byť vykonaný podľa metodík používaných v Nemecku a Rakúsku a realizovaný odborne spôsobilými osobami s preukázateľnou praxou v oblasti ornitológie a zoológie.
42. Pre AZ, v ktorej sa v širšom okolí nachádzajú územia Natura 2000, sa musí vykonať primerané hodnotenie vplyvov podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Na základe výsledkov tohto hodnotenia sa prípadné špecifické zmierňujúce opatrenia zapracujú do podmienok príslušných povolení konaní.

43. V individuálnych procesoch EIA vyhodnotiť prípadné umiestnenie VTE do prvkov regionálnych územných systémov ekologickej stability (RÚSES) a navrhnúť konkrétne opatrenia na zachovanie biokoridorov a ďalších funkčných prvkov ekologickej stability a zelenej infraštruktúry.
44. Spolu so začiatkom prevádzky VTE je potrebné začať monitorovanie kolízií - úhynu vtákov a netopierov. Na základe výsledkov monitorovania je v prípade zistenia významnej úmrtnosti potrebné prijať dodatočné opatrenia na jej zníženie.
45. Cenné dreviny rastúce mimo lesa nesmú byť vyrúbané. Ide prevažne o dreviny s ekologickou alebo krajinnou funkciou. Medzi takéto druhy stromov patria staršie solitérne jedince pôvodných druhov stromov a dreviny s cenným dutinami.
46. V prípade nevyhnutného vyrúbu drevín v priestore projektu musí zostať najmenej 10 % drevenej hmoty v jeho nezasiahnutej časti ako tzv. mŕtve drevo.
47. Oblasť AZ alebo časti projektu musí byť mapovaná a monitorovaná z hľadiska výskytu inváznych nepôvodných druhov, najmä druhov zaradených do zoznamu inváznych nepôvodných druhov s významným dopadom na Európsku úniu, alebo skrátené na tzv. "zoznam EÚ". V prípade zistenia invázneho druhu musí byť jeho eliminácia vykonaná bezodkladne, pričom sa dodržia princípy regulácie pre konkrétne druhy a špecifikujú sa podmienky na základe všeobecných opatrení podľa príslušných predpisov a metodík. V prípade potreby je potrebné konzultovať konkrétny postup so Štátnou ochranou prírody SR.
48. V prípade, že dôjde v ktorejkoľvek fáze prípravy, výstavby alebo prevádzky projektov OZE a súvisiacej infraštruktúry k zničeniu alebo významnému negatívnemu ovplyvneniu biotopov európskeho alebo národného významu podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacej vyhlášky č. 170/2021 Z. z. (vrátane prílohy č. 1 k tejto vyhláške), musia byť navrhnuté a realizované primerané kompenzačné opatrenia vo forme vytvorenia nových (náhradných) biotopov alebo ekologického funkčného zlepšenia existujúcich biotopov v dotknutom území (napr. formou obnovy alebo manažmentových zásahov). Novovytvorené alebo obnovené biotopy musia zodpovedať ekologickým požiadavkám príslušných druhov.
49. Štruktúra a druhové zloženie novovytvoreného alebo obnoveného biotopu musia v maximálnej možnej miere zodpovedať pôvodnému stavu dotknutého biotopu. Odchýlky, vrátane zmeny typu biotopu, sú prípustné len v odôvodnených prípadoch, ak lepšie zodpovedajú ekologickým podmienkam stanovišťa a zároveň preukázateľne vedú k vzniku biotopu s vyššou ekologickou hodnotou a druhovou diverzitou.
50. Pre AZ je potrebné vypracovať posúdenie vplyvu na charakter krajiny na úrovni umiestnenia jednotlivých VTE. Posúdenie musí zohľadniť najmä vizuálne, krajinné-estetické a priestorové vplyvy navrhovaných zariadení.
51. Maximálna výška horného bodu rotorových listov VTE nesmie presiahnuť 262,5 m a maximálna výška gondoly nesmie presiahnuť 195 m, merané od upraveného terénu v bode osi stožiaru po najvyšší bod príslušnej časti zariadenia.
52. Výška budov a zariadení na skladovanie elektrickej energie v rámci AZ nesmie presiahnuť 6,0 m, meraná od upraveného terénu po najvyšší bod stavby (napr. hrebeň strechy, atika alebo iný najvyšší konštrukčný bod).
53. Špecifikovaný výškový limit musí byť dodržaný v celom rozsahu pôdorysného priemetu stavby/zariadenia, vrátane všetkých bodov obvodového plášťa.
54. Pre AZ sa musí stanoviť vizuálna a krajinná kapacita územia s cieľom určiť mieru prijateľnosti umiestňovania VTE vo vzťahu k zachovaniu charakteristického

- vzhľadu krajiny, krajinného rázu, významných panorám, pohľadových osí a kultúrno-historických hodnôt územia.
55. Východiskom pre stanovenie tejto koncepcie je definovanie cieľovej kvality krajiny v zmysle Dohovoru o krajine Rady Európy.
 56. Pri výškach navrhovaných VTE v AZ majú zmierňujúce opatrenia svoje limity a v území nemusí byť často možné významný vizuálny vplyv eliminovať ani redukciou výšky a ani technickými úpravami.
 57. Za čiastočne zmierňujúce opatrenie možno považovať podporu ekologickej stability krajiny prostredníctvom doplnenia a revitalizácie prvkov ÚSES, ktoré môžu v určitých situáciách prispieť k čiastočnej priestorovej a vizuálnej filtrácii pohľadov na VE, zároveň však plnia významnú ekologickú a krajinnno-estetickú funkciu.
 58. Návrh vegetačných úprav v krajine pre AZ je potrebné konzultovať so ŠOP SR, aby sa predišlo vzniku biotopov atraktívnych pre vtáky a netopiere, a zároveň podporiť výsadbu tam, kde je to z hľadiska biodiverzity najviac žiadúce. Realizáciu výsadby však limituje viacero faktorov, najmä vlastnícke vzťahy, existencia technickej infraštruktúry a inžinierskych sietí, finančná náročnosť, ako aj určenie zodpovednosti za dlhodobú starostlivosť, udržateľnosť a údržbu vegetačných prvkov.
 59. Predovšetkým v okrajových častiach intravilánov miest a obcí umožniť v prípade záujmu odborné konzultácie s krajinným architektom pri návrhu a realizácii pohľadovo izolačnej zelene. (Dotknutým obyvateľom, ktorých obytné nehnuteľnosti a príľahlé záhrady môžu byť vystavené stredne významnému až vysoko významnému vizuálnemu vplyvu, je vhodné zabezpečiť možnosť zapojenia sa do konzultácií o návrhu a realizácii vegetačných opatrení, vrátane riešení realizovaných v rámci ich pozemkov. Cieľom je vytvoriť pohľadovo izolačné bariéry najmä v okolí obytných objektov a záhrad. Účinnosť opatrenia je vzhľadom na pomalý rast drevín a ich údržbu dlhodobá).
 60. Pri návrhoch opatrení smerujúcich k ochrane charakteristického vzhľadu krajiny a kultúrno-historických hodnôt využiť návrhy uvedené v Metodike pre zohľadnenie a posúdenie hodnoty krajiny/ekosystémov/biodiverzity (Boháľová I., Slámová M., 2024).
 61. Všetky stavebné práce a činnosti súvisiace s prípravou, výstavbou, prevádzkou a rekultiváciou pozemku po odstránení VTE (po ukončení prevádzky) musia byť vykonané tak, aby sa zabránilo zmene hydrologických a odtokových podmienok na lokalite. Pre servisné cesty a spevnené plochy musí byť vždy uprednostňovaný priepustný povrch. Na výstavbu musia byť navrhnuté účinné opatrenia tak, aby sa dažďová voda čo najviac zachytávala a presakovala do pôdy na mieste AZ.
 62. Základ VTE nesmie zasahovať do prvej a druhej, tretej a štvrtej kvalitatívnej skupiny ochrany poľnohospodárskeho pozemkového fondu ani do cenných typov pôdy (černozem a hnedozem). V odôvodnených prípadoch, ak neexistuje alternatívne riešenie môže príslušný orgán rozhodnúť inak.
 63. Vegetačné prvky, dôležité z hľadiska ochrany pôd na pôdach ohrozených eróziou, musia byť na pozemkoch AZ zachované.
 64. Zemné práce musia byť vykonané s ohľadom na potrebu znížiť erózne javy v oblastiach postihnutých výstavbou VTE.
 65. Voľné a nezabezpečené skladovanie látok škodlivých pre vodu a pôdu v priestore staveniska a realizácie projektu (napr. pohonných hmôt, olejov a iných nebezpečných látok) musí byť vylúčené.

66. Po demontáži zariadení je potrebné vykonať revitalizáciu a rekultiváciu územia vrátane obnovy pôdy, zalesňovania a stabilizácie pôdy ohrozenej eróziou.
67. Voľné a nezabezpečené skladovanie látok škodlivých pre vodu a pôdu v priestore staveniska a realizácie projektu (napr. pohonných hmôt, olejov a iných nebezpečných látok) musí byť vylúčené.
68. Za žiadnych okolností nesmie dôjsť k znečisteniu povrchových ani podzemných vôd stavebnými materiálmi alebo palivami. V rámci prevencie je potrebné dbať najmä na viacúrovňovú ochranu zahŕňajúcu dostatočné sorpčné materiály, bezchybný technický stav zariadení, environmentálny dohľad a ďalšie opatrenia.
69. Výstavba VTE v mokradiach, slaniskách a v aktívnych aluviálnych územiach vodných tokov a ďalších citlivých oblastiach bude vylúčená.
70. Pre AZ musí byť vypracovaný plán nakladania s odpadmi vlastníka alebo správcu projektu, ktorý bude obsahovať systém triedenia, zhodnocovania a recyklácie odpadov a druhotných surovín. Plán musí zahŕňať aj spôsob nakladania s odpadmi z VTE, vrátane triedenia, zhodnotenia a recyklácie vyradených komponentov a technologických častí zariadení. Zároveň je potrebné zohľadniť opatrenia na minimalizáciu vzniku odpadov a na maximalizáciu ich materiálového zhodnotenia a recyklácie.
71. V AZ je potrebné pri návrhu a realizácii projektov uprednostňovať technológie a materiály, ktoré minimalizujú vznik odpadu počas výstavby a prevádzky. Prednostne musia byť používané recyklovateľné materiály, technologické postupy a procesy, ktoré znižujú tvorbu odpadu alebo ju eliminujú.
72. Uprednostňovať materiály s nižšou energetickou náročnosťou výroby a s vyššou mierou recyklovateľnosti.
73. Stratégia demontáže a likvidácie musí byť navrhnutá tak, aby minimalizovala odpad a maximalizovala recyklovateľnosť.
74. Zamestnancom a dodávateľom musí byť poskytnuté školenie o správnom nakladaní s odpadom na stavenisku a v prevádzke zariadenia, vrátane triedenia odpadu a správneho zaobchádzania s nebezpečnými látkami.
75. Odpady vznikajúce pri výstavbe, resp. v priebehu prevádzky VTE a po ukončení prevádzky budú zhromažďované v zodpovedajúcich zhromažďovacích prostriedkoch alebo na určených miestach, a to v súlade so zákonom o odpadoch.
76. Po ukončení prevádzky budú VTE demontované, jednotlivé časti odvezené a ekologicky zlikvidované v súlade s platnými predpismi SR (pozn.: v rámci likvidácie vykazujú VTE veľmi vysokú mieru recyklovateľnosti (tzn. nie likvidácia, ale znovu použitie vo variantoch upcyklácia, recyklácia či downcyklácia podľa konkrétnej časti VTE), ktorá aktuálne predstavuje 88 – 90 % celkového objemu použitého materiálu, pričom tento podiel sa s technologickým vývojom stále zlepšuje).
77. V rámci povoľovania projektu AZ by malo byť vyžadované finančné zabezpečenie alebo garancia investora na bezpečné odstránenie stavby, revitalizáciu územia a zabezpečenie recyklácie rotorových lopatiek v súlade s v tom čase dostupnými najlepšimi technológiami (BAT), aby sa predišlo riziku ponechania neodstránených technologických celkov alebo degradovaných území.
78. V období sucha alebo za veterného počasia vykonávať pravidelné kropenie (zvlhčovanie) nespevnených staveniskových komunikácií a všetkých manipulačných plôch.
79. Pred výjazdom na verejné komunikácie musí byť zabezpečená dôsledná očista kolies a podvozkov techniky, aby sa zamedzilo zanášaniu nečistôt a vzniku sekundárnej prašnosti.

80. Pri preprave sypkých materiálov budú ložné plochy nákladných automobilov povinne zakrývané plachtami.
81. Dočasné depónie sypkých materiálov a vyťaženej ornice budú situované v maximálnej možnej vzdialenosti od najbližšej obytnej zástavby.
82. Počas dlhších technologických prestávok sa uplatní požiadavka na vypínanie motorov stavebných strojov a nákladných automobilov.
83. Na realizáciu prác sa bude využívať výlučne moderná mechanizácia v riadnom technickom stave, ktorá spĺňa aktuálne emisné limity.
84. Pri extrémne nepriaznivých poveternostných podmienkach sa vykonávanie prašných operácií dočasne obmedzí alebo úplne zastaví.
85. Trasy a intenzita dopravy sa budú organizované tak, aby sa predchádzalo zbytočnej kumulácii emisií z výfukových plynov v obytných častiach.
86. V rámci projektovej prípravy (vrátane EIA) klásť dôraz na protierózne opatrenia, zabezpečenie odolnosti základov voči dôsledkom klimatickej zmeny (tzv. climate-proofing), najmä vysychaniu pôdy, a na zabezpečenie efektívneho chladenia technológií.
87. Pri umiestňovaní VTE a súvisiacej infraštruktúry minimalizovať požiadavky na výrub zelene plniacej funkciu vetrolamov znižujúcich veternú eróziu.
88. Stanoviť prevádzkový manažment zimnej námrazy a zaistenie bezpečnosti v okolí stožiarov z dôvodu možného odpadávania ľadu.
89. V prípade preukázateľného poškodenia miestnych komunikácií v priamej súvislosti s výstavbou (dopravou) prebehne medzi investorom a dotknutými obcami, resp. správcami komunikácií dohoda o adekvátnom spôsobe riešenia a forme nápravy (opravu) či kompenzácie.

Špecifické opatrenia určené pre konkrétnu AZ-8 Pilotná Zóna Východ (1 a 2)

90. Umiestnenie VTE nebude v konflikte s prvkami ÚSES v obci Staré (RBk Laborec), v obci Nacina Ves (RBk Laborec), v obci Petrovce nad Laborcom (MBk - biokoridor vedúci po hraniciach obcí), v obci Lesné (MBk - biokoridor vedúci po hraniciach obcí) a v obci Suché (MBk - biokoridor vedúci po hraniciach obcí).
91. Podrobne vyhodnotiť vplyvy konkrétnych projektov umiestnenia VTE na dotknuté kvalitatívne skupiny pôd bude komplexne riešené v nadväzujúcom procese EIA.
92. AZ-8 zasahuje do ložiskového územia Zbudza (kamenná soľ). V rámci ďalšej prípravy územia je nevyhnutné zabezpečiť rešpektovanie podmienok ochrany a využívania výhradných ložísk nerastných surovín a umiestňovanie projektov mimo dobývacích priestorov. V častiach, kde dochádza k prekryvu AZ s chránenými ložiskovými územiami a dobývacími priestormi, sa vyžaduje ich vylúčenie z rozsahu AZ.
93. Došlo k úprave hranice akceleračnej zóny AZ 08. Na základe výsledkov hodnotenia v SoH a stanovísk SVP, š.p. a OÚ Michalovce došlo k zmene hranice AZ-8 PZ Východ (1 a2) pri rieke Laborec, čo vylúči možný zásah do prvku RÚSES - Nadregionálneho biokoridoru (NRBk 3 Michalovce) a zabezpečí väčší odstup AZ od potencionálne zaplavovaných plôch v okolí rieky Laborec. Táto zmena plochy AZ-8 však nebude mať žiadny vplyv na aktuálne prebiehajúci EIA proces pre „Pilotnú zónu pre rozvoj veternej energie Východ“, ktorej všetky uvažované polohy VTE vo variante 2 sú zahrnuté nových v hraniciach AZ-8. Aktualizovať finálny strategický dokument s upravenou hranicou a definovať pre ňu základné územné a ostatné nevyhnutné parametre.

3. Odôvodnenie bodov 1 a 2

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v súlade s ustanoveniami zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom sa zväžil význam očakávaných vplyvov na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva, z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na cezhraničnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia o strategickom dokumente, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu, znenie odborného posudku, výsledku verejného prerokovania, stanovísk a konzultácií počas celého priebehu procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a za súčasného stavu poznania sa bolo toto stanovisko vypracované podľa § 14 zákona o posudzovaní vplyvov.

Pri hodnotení podkladov a vypracovaní stanoviska sa postupovalo podľa ustanovení zákona 24/2006 Z. z., vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie a požiadaviek smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie.

Pri odporúčaní strategického dokumentu sa brali do úvahy predovšetkým environmentálne, sociálne ale aj hospodárske vplyvy na celoštátnej, regionálnej i lokálnej úrovni.

Z výsledku posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vyplynulo, že navrhovaný strategický dokument sa odporúča na schválenie v znení v ktorom bol predložený na MŽP SR a odporúča sa prepracovať, dopracovať, resp. upraviť v zmysle požiadaviek kapitoly „VI.3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu tohto stanoviska za podmienky redukcie hraníc AZ-8 Pilotná zóna východ tak, ako je uvedené v grafickej časti odborného posudku, za podmienky **úplného vylúčenie akceleračnej zóny AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň– Dolný Štál, AZ-4 Okoč– Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou,** a za podmienky dodržania územných limitov vo vyhláške č. 354/2025 Z. z. ako aj za podmienky úpravy finálnych hraníc akceleračných zón na základe kritérií uvedených v tejto vyhláške s rešpektovaním metodiky pre vyčleňovanie akceleračných zón veternej energie.

AZ-1

Oblasť susedí s citlivými ekosystémami Bielych Karpát. Masívne turbíny predstavujú vysoké riziko pre dravce (napr. kaňa sivá, sokol myšiar) a bociany, ktoré využívajú vzdušné prúdy pozdĺž svahov na lov a migráciu. Členitý terén s lesnými porastmi v okolí Sobotišt'a je domovom viacerých chránených druhov netopierov, u ktorých pri prelete v blízkosti rotorov hrozí smrť v dôsledku barotraumatického šoku (náhla zmena tlaku vzduchu). Akceleračná oblasť AZ-1 zasahuje do nadregionálneho biokoridoru GNUSES BKT SR B.42, čo je potrebné zohľadniť pri celkovom hodnotení.

Hoci dokument deklaruje minimálnu vzdialenosť 1 000 metrov od obytných zón, v tejto oblasti je osídlenie rozptýlené, čo limituje reálne umiestnenie turbín bez vplyvu na ľudí.

Vzhľadom na doručené stanoviská, identifikované vplyvy na krajinný ráz a aj v samotnej správe o hodnotení obstarávateľ pristúpil k úprave hraníc AZ-01 a jej redukcii v okrajových polohách v oblasti výbežkov v katastroch obcí Prietržka a Malý Háj z dôvodu rizika viditeľnosti a ovplyvnenia pohľadov od kultúrnych a historických pamiatok v okolí.

Počas spracovania odborného posudku bolo dourčené stanovisko od MŽP ČR zo dňa 03. 08. 2026, ktoré konštatuje možný významne negatívny cezhraničný vplyv na životné prostredie a preto navrhuje AZ-01 zo strategického dokumentu úplne vyradiť bez náhrady.

PÚ SR vo svojom stanovisku pod číslom S-PUSR-009975/2026 Z-PUSR-051063/2026 zo dňa 02. 07. 2026 uvádza, že úpravu rozmerov a počtu VTE považuje za jediné možné opatrenie na zníženie vplyvu na kultúrno – historické dedičstvo a odvolávanie sa na neskoršie posúdenie týchto vplyvov v procese EIA pre akceleračnú zónu AZ.1 za zavadzajúce, pretože a k majú byť splnené kritéria pre minimálny výkon AZ 100 MW podľa vyhlášky č. 354/2025 Z. z. nie je možné meniť výkon (teda výšku) a počet VE. Poukazujú na to, že žiadne naozaj relevantné korekcie vplyvu zámeru na hodnotné obrazy krajiny, na prostredie pamiatkového fondu už podľa úradu nebudú po schválení strategického materiálu možné, pretože, či už budú VE situované niekoľko desiatok metrov vpravo, alebo vľavo v rámci akceleračnej zóny nezmení nič na fakte, že vo voľnej krajine, historickej kultúrnej krajine budú realizované neporovnateľne najväčšie a výrazovo najagresívnejšie umelé dominanty, aké kedy boli na území SR budované. V tomto prípade platí priama úmera, čím výraznejšie zmenšenie počtov a plôch s VE, tým menší negatívny vplyv na kultúrno-historické dedičstvo a naopak.

MŽP SR na základe vyššie uvedených faktov ako aj nesúhlasných stanovísk dotknutých obcí, a iných zainteresovaných subjektov nesúhlasí so schválením AZ-1. V rámci opatrení v kap. VI. Bod 3 záverečného stanoviska navrhlo požiadavku na vypustenie AZ-01 z finálnej podoby strategického dokumentu. MŽP SR vychádzalo aj zo stanoviska MŽP ČR, ktoré v rámci posudzovania vplyvov presahujúcich štátne hranice v ktorom požadovalo, aby bola AZ – 1 Prietržka – Sobotište úplne vypustená zo strategického dokumentu, a to bez náhrady.

AZ-2

Oblasť zasahuje do GNUSES BKT SR B.49. AZ-2 zasahuje aj do dvoch ložiskových území, hnedého uhlia (lignit) a naftenicko-parafinckej ropy, čo znemožní budúcu ťažbu lignitu počas celej doby prevádzky VTE. Hlbinné zakladanie masívnych pilót turbín a vibrácie môže narušiť aj staré vrty a spôsobiť nekontrolovanú kontamináciu podzemných vôd ropnými látkami.

Vzhľadom na doručené stanoviská, identifikované vplyvy na krajinný ráz aj v samotnej správe o hodnotení sa pôvodne odporúčala úprava hraníc AZ-2 a jej redukciu v okrajovej polohe, v lokalite Záhradky z dôvodu rizika narušenia pohľadov od Baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne, čím by sa čiastočne zohľadnila požiadavka mesta Šaštín – Stráže, ktoré žiadalo vypustenie celej AZ-2 zo strategického dokumentu, práve z dôvodu ochrany scenérie krajiny v okolí tejto pamiatky. Napriek tejto úprave hraníc AZ-2, ktorá bola navrhovaná, MŽP SR na základe dourčených stanovísk a aj stanoviska MŽP ČR pristúpilo prijatiu opatrenia na vyradenie AZ-2 zo strategického dokumentu.

MŽP SR na základe vyššie uvedených faktov a nesúhlasných stanovísk dotknutých obcí a iných zainteresovaných subjektov nesúhlasí so schválením AZ-2. V rámci opatrení v kap. VI. Bod 3 záverečného stanoviska navrhlo požiadavku na vypustenie AZ-02 z finálnej podoby strategického dokumentu.

AZ-3

Celá AZ-3 zasahuje do CHVO žitný ostrov, čo je v rozpore so zákonom č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 305/2018 Z. z.“). Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 305/2018 Z. z. (cit.): „v CHVO možno plánovať a vykonávať činnosť, len ak sa zabezpečí účinnejšia ochrana povrchových vôd a podzemných vôd, ochrana podmienok ich tvorby, výskytu a prirodzenej akumulácie a obnovy

zásob povrchových a podzemných vôd“ a § 3 ods. 2 tohto zákona, ktorý špecifikuje, že (cit.): „v CHVO musia byť vodohospodárske záujmy, výrobné záujmy, dopravné záujmy a iné záujmy zosúladené s požiadavkami podľa odseku 1 a musia byť premietnuté v koncepciách rozvoja územia a v územnej plánovacej dokumentácii“. Umiestnením VE v akceleračnej zóne AZ-3 budú rovnako ohrozené podzemné vody, ktoré sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou v zmysle § 3 zákona o vodách a o zmene zákona č. 364/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov)

MŽP SR – sekcia vôd v liste č. 13393/2026-4.1 zo dňa 23. 06. 2026 AZ-3 odporúča vylúčiť akceleračnú zónu AZ-3 Vrakúň - Dolný Stál zo zoznamu akceleračných zón pretože je situovaná v CHVO Žitný ostrov, najväčšej zásobárni podzemných vôd v SR. Svoju požiadavku odôvodňuje tým, že zakladanie moderných VE si vyžaduje masívne železobetónové základy (často siahajúce do veľkých hĺbok), čo pri výstavbe a prípadných haváriách (únik prevádzkových kvapalín, olejov) predstavuje kritické riziko ireverzibilného poškodenia hydrogeologických štruktúr a kontaminácie lokálnych zdrojov pitnej vody pre obyvateľstvo.

MŽP SR na základe vyššie uvedených skutočností, že pri výbere AZ je potrebné vylúčiť ich lokalizáciu v CHVO a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov navrhlo do opatrení v kap. VI. Bod 3 záverečného stanoviska požiadavku na vypustenie akceleračnej zóny AZ-3 z finálnej podoby strategického dokumentu a má za to, že ani vykonanie podrobného hydrogeologického prieskumu nemôže zvrátiť fakt, že aj za cenu vysokých nákladov na takéto prieskumy nebudú v konečnom dôsledku splnené kritéria pre minimálny výkon akceleračnej zóny 100 MW podľa vyhlášky č. 354/2025 Z. z., ak sa má predísť poškodeniu/znehodnoteniu dotknutých útvarov podzemných vôd.

AZ-4

AZ-4 sa nachádza v blízkosti viacerých území Natura 2000 (blízkosť 2 CHVÚ – Dunajské luhy a Ostrovné lúky). Vplyvy je možné očakávať aj pri ÚEV SKUEV0077 Dunajské trstiny (cca 500 m), ktoré je dôležité aj pre ochranu vydry riečnej. Riziko predstavuje predovšetkým riziko kolízií s vtákmi a netopiermi.

AZ-4 zasahuje do chráneného ložiskového územia Veľký Meder pre geotermálnu energiu, ktorá predstavuje legislatívne vymedzenú oblasť na ochranu ložiska geotermálnej energie v podobe hlbinných termálnych vôd a aj keď nejde o klasické CHLÚ pre nerasty, platí pre nich ochrana v zmysle § 5 ods. 2 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) a vzťahuje sa na nich ochrana hydrogeologických štruktúr. Vzhľadom na to, že sa v lokalite Veľký Meder nachádzajú prevádzkované geotermálne vrty slúžiace na centralizované zásobovanie teplom a rekreačné účely v zmysle § 32 zákona o vodách patria pre nich aj ochranné pásma vodárenských zdrojov. Veľký Meder je ekonomicky závislý od dvoch hlavných geotermálnych vrtov využívaných pre termálne kúpalisko Thermal Corvinus a vykurovanie mesta. Hlbinné zakladanie masívnych veterných turbín (pilótovanie do hĺbky desiatok metrov), otrasy a vibrácie počas výstavby a prevádzky môžu teoreticky narušiť citlivé tektonické zlomy a zvodnené vrstvy. To by mohlo viesť k poklesu tlaku, výdatnosti alebo zmenám teploty prameňov.

MŽP SR na základe vyššie uvedených skutočností, že pri výbere AZ je potrebné vylúčiť ich lokalizáciu v CHLÚ a v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov navrhlo do opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska požiadavku na vypustenie AZ-4 z finálnej podoby strategického dokumentu a má za to, že ani vykonanie podrobného hydrogeologického prieskumu a minimálne ročného monitoringu prieskumu vtákov a netopierov v území a v jeho okolí, kvôli blízkosti viacerých území Natura 2000 nemôže zvrátiť fakt, že aj za cenu vysokých nákladov na takéto prieskumy nebudú v konečnom dôsledku splnené kritéria pre minimálny výkon akceleračnej zóny 100 MW

podľa vyhlášky č. 354/2025 Z. z. o kritériách pre rozvoj veternej energetiky, ak sa má predísť poškodeniu/znehodnoteniu dotknutých útvarov podzemných vôd.

AZ-5

AZ-5 spolu s AZ-6 a AZ-7 vytvára jeden z najväčších konfliktov v regióne pretože navrhované akceleračné zóny sa nachádzajú v tesnej blízkosti alebo priamom dotyku s rozsiahlym CHVÚ Dolné Považie. Územie je kľúčovým hniezdiskom a potravnou základňou európsky významných druhov ako kaňa močiarna, krakľa belasá, sokol červenonohý či strakoš kolesár. Ich výskyt si podľa štátnych analýz vyžaduje prísne monitorovanie letových trás a sezónne obmedzenia prác počas hniezdienia. Vtáky z CHVÚ Dolné Považie využívajú územia týchto akceleračných zón pravidelne ako migračné a potravné koridory. VTE v tomto území sa vzhľadom na svoju výšku a priestorový rozsah stanú novými technickými dominantami územia. Synergický efekt sa prejaví hlavne v otvorenej poľnohospodárskej krajine na rovine kde je nízke zastúpenie NDV. Rovnako aj trvalý záber pôdy, aj keď bude mať iba bodový charakter pod pätkami turbín je z dôvodu záberu vysokokvalitnej pôdy (1. až 4. kvalitatívna skupina), ktorá tvorí až 83, 2 % územia, bude zásah do zásah do kvalitného pôdneho fondu nevyhnutný.

MŽP SR na základe vyššie uvedených faktov a nesúhlasných stanovísk dotknutých obcí a iných zainteresovaných subjektov nesúhlasí so schválením akceleračnej zóny AZ-5. V rámci opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska navrhlo požiadavku na vypustenie akceleračnej zóny AZ-05 z finálnej podoby strategického dokumentu.

AZ-6

AZ-6 zasahuje do GNUSES nadregionálny biokoridor BKH SR B.14. Pri návrhu konkrétnych projektov VTE bude potrebné vylúčiť tieto plochy z oblasti pre umiestnenie VTE. AZ vykazuje veľmi podobné environmentálne charakteristiky ako susedná zóna AZ-5. Navyše sa však táto akceleračná zóna vyznačuje špecifickým surovinovým a územno-technickým konfliktom pretože zasahuje priamo výhradného ložiska Mojzesovo, ktoré obsahuje zásoby tehliarskych surovín. Projekty VE preto musia byť striktne umiestňované mimo dobývacích priestorov , aby nedošlo k zablokovaniu budúcej ťažby.

MŽP SR na základe vyššie uvedených faktov a nesúhlasných stanovísk dotknutých obcí a iných zainteresovaných subjektov nesúhlasí so AZ-6. V rámci opatrení v kap. VI. Bod 3 záverečného stanoviska navrhlo požiadavku na vypustenie AZ-06 z finálnej podoby strategického dokumentu.

AZ-7

AZ-7 zasahuje okrajovo do GNUSES BKT SR B.90. Pri návrhu konkrétnych projektov VE bude potrebné vylúčiť tieto plochy z oblasti pre umiestnenie VTE. AZ-7 je najväčšou navrhovanou akceleračnou zónou a spolu s ostatnými akceleračnými zónami v oblasti AZ-5 a AZ-6 vyvoláva táto zóna najzásadnejšie environmentálne a spoločenské konflikty. Má priamy prekryv s CHVÚ Dolné Považie. Masívna koncentrácia 46 turbín vytvára obrovskú fyzickú a vizuálnu bariéru v krajine, ktorá môže úplne odkloniť migračné trasy vtákov a ohroziť hniezdiská dravcov. Strategický dokument preto pre túto akceleračnú zónu v zmierňujúcich opatreniach požaduje striktne inštaláciu systému automatického vypínania VTE pri priblížení sa chránených druhov vtákov (shut-down on demand). Akceleračná zóna vykazuje veľmi podobné environmentálne charakteristiky ako susedná zóna AZ-5 a AZ- 6. Okrem toho akceleračná zóna AZ-7, rovnako ako AZ-4 zasahuje do chráneného ložiskového územia Podhájska pre geotermálnu energiu, ktorá predstavuje legislatívne vymedzenú oblasť na ochranu ložiska geotermálnej energie v podobe hlbinných termálnych vôd.

Vzhľadom na doručené stanoviská v súvislosti, identifikované vplyvy na zdroje termálnych vôd a aj k samotnej správe o hodnotení obstarávateľ pristúpil k úprave hraníc akceleračnej zóny AZ-07 a jej redukcii z dôvodu väčšieho odstupu od zdrojov termálnych vôd a regionálne významného centra cestovného ruchu v obci Podhájska a zmenou hranice sa zároveň dosiahla priaznivejšia situácia pre zachovanie prvkov ÚSES v okolí a menší záber plôch v okolí území Natura 2000. Napriek tejto úprave hraníc AZ-7 MŽP SR na základe stanovísk dotknutých orgánov pristúpilo prijatiu opatrenia na vyradenie AZ-7 zo strategického dokumentu.

MŽP SR na základe vyššie uvedených faktov a nesúhlasných stanovísk dotknutých obcí a iných zainteresovaných subjektov nesúhlasí so schválením AZ-1. V rámci opatrení v kap. VI. Bod 3 tohto záverečného stanoviska navrhlo požiadavku na vypustenie AZ-07 z finálnej podoby strategického dokumentu.

AZ-8

Okrajovo zasahovala AZ-8 do nadregionálneho biokoridoru BKH SR B.7, po orezaní a redukcii zóny na základe doručených stanovísk dotknutých orgánov ako aj záverov SoH sa prekryv z biokoridorom eliminoval. Oblasť je stredne významná z hľadiska biodiverzity a chránených území v okolí. Nedotýka sa hranicou chránených území a preto sa dajú očakávať prevažne mierne negatívne vplyvy. Pre pilotnú zónu „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“ bol vykonaný podrobnejší proces hodnotenia na úrovni EIA, ktorý sa opieral o výsledky ročných prieskumov vtákov a netopierov a podrobnejšie vyhodnotil vplyvy na citlivé skupiny fauny, vrátane primeraného hodnotenia vplyvov na územia Natura 2000 (Rybanič, 2026). Boli zistené len mierne nepriaznivé vplyvy na 4 druhy CHVÚ Vihorlatské vrchy a na druhy mimo CHVÚ. Hodnotenie definovalo aj podrobné zmierňujúce opatrenia, ktoré je potrebné dodržať. Vplyvy na národne chránené územia sa neočakávajú. AZ je v oblasti strednej citlivosti vtákov a netopierov a susedí s plochami vysokej citlivosti, čo bolo zohľadnené aj v procese EIA (úpravou variantu 2). Vplyvy na biodiverzitu počas prevádzky budú pôsobiť predovšetkým ako zvýšené riziko kolízií s vtákmi a netopiermi), po ukončení prevádzky sa dajú očakávať podobné typy a rozsah vplyvov ako počas výstavby. Pre identifikované typy vplyvov počas všetkých fáz projektu boli navrhnuté zmierňujúce opatrenia. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je územie AZ vhodné pre ďalší rozvoj veternej energie.

V bližšom okolí AZ-8 bol navrhnutý VP Strážske a v rámci Východného Slovenska ešte VP Laborec a VP Zemplín, ktoré by mohli pôsobiť kumulatívne s AZ (ale sú umiestnené v oveľa väčšej vzdialenosti). Pre pilotnú zónu „Pilotná zóna pre rozvoj veternej energie – Východ“ prebieha samostatný proces EIA, kde bolo vykonané vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov. V rámci spracovaného primeraného hodnotenia sa pre územia Natura 2000 a ich predmety ochrany očakáva kumulácia AZ-8 s projektom VP Strážske pričom celkové hodnotenie vplyvu na územia Natura 2000 nepresiahlo mierne negatívny vplyv (-1).

MŽP SR na základe vyššie uvedených faktov súhlasí so schválením AZ-8. Pri finálnych hraniciach zóny rovnako navrhujem dôsledné uplatňovanie kritérií pre metodiku vyčleňovania AZ a kritérií podľa vyhlášky MŽP SR.

V správe o hodnotení boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Správa o hodnotení, ako aj odborný posudok odborne spôsobilej osoby, jednoznačne preukázali potenciál pozitívnych vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom na životné prostredie, ako aj schopnosť a možnosť eliminovať resp. minimalizovať potenciálne negatívne environmentálne vplyvy implementácie navrhovaného strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

4. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Environmentálne aspekty boli zohľadňované počas celého procesu prípravy strategického dokumentu „Akceleračné zóny pre veternú energiu v Slovenskej republike“. Pri identifikácii a vymedzovaní AZ boli uplatnené technické, priestorové a environmentálne kritériá s cieľom minimalizovať potenciálne negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva. Pri návrhu AZ boli zohľadnené najmä požiadavky ochrany prírody a krajiny, biodiverzity, vodných zdrojov, krajinného rázu, kultúrneho dedičstva a kvality života obyvateľov.

Správa o hodnotení identifikovala a vyhodnotila potenciálne vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie obyvateľstva a navrhla opatrenia na predchádzanie, elimináciu alebo zmiernenie možných negatívnych vplyvov. Pri dopracovaní strategického dokumentu boli zohľadnené relevantné závery a odporúčania vyplývajúce z procesu SEA, ktoré sa premietli aj do formulovania podmienok pre ďalšiu prípravu a povoľovanie konkrétnych zámerov.

V procese SEA boli vyhodnotené stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých územných samospráv, organizácií a verejnosti, ako aj výsledky uskutočnených konzultácií. Relevantné pripomienky boli primerane zohľadnené pri úprave strategického dokumentu a pri formulovaní podmienok jeho implementácie.

Výsledky procesu SEA, vrátane doručených stanovísk, správy o hodnotení a odborného posudku, boli zohľadnené pri vydaní záverečného stanoviska MŽP SR, ktorého závery boli následne premietnuté do finálnej podoby strategického dokumentu.

Identifikácii finálneho návrhu strategického dokumentu predchádzal viacstupňový proces výberu lokalít. Na základe komplexnej geografickej analýzy spracovanej SAŽP bolo identifikovaných 35 predbežných AZ pre veternú energiu. Z tohto súboru MH SR na základe dodatočných technických, prevádzkových, energetických a bezpečnostných kritérií vybralo 8 AZ, ktoré boli následne zahrnuté do návrhu strategického dokumentu a predmetom procesu SEA.

Návrh strategického dokumentu predložený do procesu SEA obsahoval 8 AZ identifikovaných MH SR. V priebehu procesu posudzovania boli pri viacerých AZ identifikované významné environmentálne, krajinnno-ekologické, hydrogeologické, prírodovedné, kultúrno-historické a spoločenské konflikty. Zohľadnené boli aj nesúhlasné stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých obcí, ďalších zainteresovaných subjektov, ako aj stanovisko Ministerstva životného prostredia Českej republiky uplatnené v rámci posudzovania možných cezhraničných vplyvov.

Na základe výsledkov posudzovania MŽP SR v záverečnom stanovisku odporučilo úplné vylúčenie AZ-1 Prietržka – Sobotište, AZ-2 Gbely – Štefanov, AZ-3 Vrakúň – Dolný Štál, AZ-4 Okoč – Zemianska Olča, AZ-5 Palárikovo – Nové Zámky, AZ-6 Komjatice – Mojzesovo a AZ-7 Podhájska – Dvory nad Žitavou z finálnej podoby strategického dokumentu.

Dôvodom vyradenia jednotlivých AZ boli najmä identifikované vplyvy na biodiverzitu a chránené územia, konflikty s chránenými vodohospodárskymi oblasťami, chránenými ložiskovými úzermi a geotermálnymi zdrojmi, vplyvy na krajinný ráz a kultúrno-historické

hodnoty územia, ako aj ďalšie environmentálne riziká identifikované v procese SEA. V prípade AZ-1 bolo pri rozhodovaní zohľadnené aj stanovisko Ministerstva životného prostredia Českej republiky, ktoré upozornilo na možný významne negatívny cezhraničný vplyv a požadovalo jej vyradenie zo strategického dokumentu bez náhrady.

V súlade so záverečným stanoviskom MŽP SR bola do finálnej podoby strategického dokumentu zaradená iba AZ-8 Pilotná zóna Východ (1 a 2). Pri tejto zóne boli na základe doručených stanovísk dotknutých orgánov a odborného posudku vykonané úpravy hraníc zóny. Po orezaní a redukcii zóny bol eliminovaný jej prekryv s nadregionálnym biokoridorom BKH SR B.7. Záverečné stanovisko konštatuje, že územie AZ-8 je vhodné pre ďalší rozvoj veternej energie.

MH SR sa z väčšej časti stotožnilo s relevantnými všeobecnými odporúčaniami uvedenými v záverečnom stanovisku MŽP SR a zohľadnilo ich pri finalizácii strategického dokumentu.

Strategický dokument bol spracovaný v jednom variante riešenia, pričom v rámci procesu SEA bol posudzovaný aj nulový variant. Identifikácia AZ vychádzala z jednotnej metodiky založenej na uplatnení technických, environmentálnych, priestorových a legislatívnych kritérií. Finálna podoba strategického dokumentu vychádza zo záverov uvedených v záverečnom stanovisku MŽP SR a zohľadňuje všetky rozhodujúce environmentálne, sociálne a územné aspekty identifikované počas procesu SEA.

Monitoring vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie bude zabezpečený v súlade s monitorovacím systémom uvedeným v strategickom dokumente. Výsledky monitorovania budú priebežne vyhodnocované a v prípade potreby budú prijaté opatrenia na elimináciu alebo zmiernenie zistených nepriaznivých vplyvov.

Strategické posúdenie environmentálnych vplyvov bolo vykonané v rámci procesu SEA v rozsahu zodpovedajúcom charakteru, účelu a miere podrobnosti strategického dokumentu. Nadväzujúce procesy EIA nenahrádzajú strategické posúdenie vykonané v rámci SEA, ale nadväzujú na jeho závery. Na projektovej úrovni budú v rozsahu vyplývajúcom z príslušných právnych predpisov posudzované najmä konkrétne technické riešenia, umiestnenie jednotlivých zariadení a projektovo špecifické vplyvy.